

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİ VELİLERİNİN
e-OKULVELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNE İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ VE MEMNUNİYET DÜZEYLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Reşat ÇETİNOĞLU

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. H. İsmail ARSLANTAŞ

KİLİS
HAZİRAN 2011

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**İlköğretim Öğrenci Velilerinin
e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine İlişkin
Görüşleri ve Memnuniyet Düzeyleri**

REŞAT ÇETİNOĞLU

Tez Savunma Tarihi: 27.06.2011

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Yrd. Doç. Dr. Hasan ŞENER
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylıyorum.

Yrd. Doç. Dr. H. İsmail ARSLANTAŞ
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. H. İsmail ARSLANTAŞ
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

İmzası

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÇİNOĞLU (Jüri Bşk.)

.....

Yrd. Doç. Dr. H. İsmail ARSLANTAŞ

.....

Yrd. Doç. Dr. Nihat ŞİMŞEK

.....

Yrd. Doç. Dr. Halil ALDEMİR

.....

Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan KAYA

.....

ÖNSÖZ

e-Dönüşüm Türkiye projesi kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı bir dizi proje yürütmektedir. Bakanlık birimleri bu projeler kapsamında birçok iş ve işlemi web tabanlı yazılımlarla elektronik ortamda gerçekleştirmektedir. Okul ve öğrencilere ilişkin bilgileri istatistiki bilgi olarak değerlendiren Milli Eğitim Bakanlığı, okul ve öğrencilere yönelik bir yönetsel proje olarak e-Okul projesini uygulamaya geçirmiştir. e-Okul projesinin gerçekleştirilmesi ile öğrencilere ait istatistiki bilgilerin bir kısmını öğrenci velilerine internet aracılığıyla ulaştırmak isteyen Milli Eğitim Bakanlığı bu kapsamda e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni hizmete açmıştır. Bu araştırmada, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin ilköğretim öğrenci velilerinin görüşleri ve memnuniyet düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde giriş ve problem durumu; ikinci bölümde, araştırmanın kuramsal temelleri ve ilgili literatürün taranmasıyla elde edilen bilgiler yer almaktadır. Üçüncü bölümde; araştırmanın yöntemi açıklanmaktadır. Dördüncü ve son bölümde; bulgular, bulgulara dayalı yorumlar, sonuç, tartışma ve öneriler yer almaktadır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında, geliştirilmesinde ve sonuçlandırılmasında çok büyük katkıları olan, yardımını ve desteğini benden hiç esirgemeyen, en yoğun anlarında bile bana ayıracak zamanı oluşturan, bilgi ve deneyimleriyle hayata karşı bilimsel ve sosyal bir bakış açısı kazanmama yardımcı olan danışman hocam Yrd. Doç. Dr. H. İsmail ARSLANTAŞ'a ve çalışmanın başlangıcından beri verdiği fikirler ve yaptığı yorumlarla beni yönlendiren hocalarım Yrd. Doç. Dr. Mustafa CİNOĞLU ve Yrd. Doç. Dr. Nihat ŞİMŞEK'e en içten ve samimi saygılarımı sunarım. Ayrıca böyle bir çalışma imkanı sağlayan fakültemiz dekanı, hocam Prof. Dr. Osman TÜRER'e en derin saygılarımı belirtmek isterim.

Çalışmanın başından sonuna kadar bana maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli eşime ve arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Reşat ÇETİNOĞLU

Haziran 2011

ÖZET

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİ VELİLERİNİN e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE MEMNUNİYET DÜZEYLERİ

ÇETİNOĞLU, Reşat

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimler ABD
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. H. İsmail ARSLANTAŞ
Haziran 2011, 92 sayfa

Bu araştırmanın temel amacı, resmi ve özel ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin görüşlerini ve memnuniyet düzeylerini belirlemektir. Bu amaçla, velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkındaki görüşlerini ve memnuniyet düzeylerini belirlemek için kişisel bilgi formu, görüşme formu, memnuniyet düzeyi belirleme anketi ve bilgisayar tutum ölçeği kullanılmıştır.

Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Kilis il merkezinde resmi ve özel ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan 312 veli oluşturmaktadır. Sayısal verilerin analizinde SPSS 17.0 paket programı kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi, t testi, frekans, yüzde ve aritmetik ortalama kullanılmıştır. Nitel veriler ise içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda; velilerin, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları ve sistemden elde edilen bilgilerin yeterliliğinden memnun oldukları; sisteme zamanında girilmesi önem arz eden bilgilerin zamanında girilmesi konusunda memnun olup olmadıkları hususunda kararsız oldukları; sistemin güvenliği ve sistem hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler konusunda memnun olmadıkları yönünde sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca veliler, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni gerekli ve yararlı bulduklarına; sistemin geliştirilmesi ve ortaya çıkan sorunların giderilmesine dair görüş belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi, Veli, Bilgisayar, İnternet

ABSTRACT

THE OPINIONS AND SATISFACTION LEVELS OF ELEMENTARY STUDENT PARENTS ON THE e-SCHOOL PARENT INFORMING SYSTEM

ÇETİNOĞLU, Reşat

Masters Thesis, Educational Sciences
Thesis Adviser: Yrd. Doç. Dr. H. İsmail ARSLANTAŞ
June 2011, 92 page

The main purpose of this study was to determine the opinions and satisfaction levels of e-School Parent Information System taken from the student parents who have their students studying at public or private primary schools. With this purpose, the personal information form, interview form, and the computer attitude scale questionnaire were used to obtain the opinions and satisfaction levels about this system.

This research is a descriptive study. The samples were consisted of 312 parents living in the center of Kilis province and having a student studying in public or private elementary schools. SPSS 17.0 package program was used for the data analysis. The one-way analysis of variance, t test, frequency, percentage and arithmetic means were calculated for recorded data. Qualitative data analysis, however, was done by its content.

As a result of this study, the parents were satisfied with the page structure, the server speed, the elements within the site and the adequacy of the information obtained from this system. However, they were undecided regarding whether they were satisfied about the timing of important information entrance when it needed to be there. The parents were not satisfied by the information given by the authorities about the system and its safety. In addition, parents have found the e-School Parent Information System was necessary and useful tool, but they also agreed on the idea of the system needed to be improved in order to eliminate the current occurring problems.

Keywords: e-School Parent Information System, Parent, Computer, Internet.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ	vii
RESİMLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR	x
GİRİŞ	1
1. 1. GİRİŞ	1
1. 2. PROBLEM CÜMLESİ	4
1. 3. ALT PROBLEMLER	4
1. 4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	5
1. 5. SAYILTILAR	6
1. 6. SINIRLILIKLAR.....	6
1. 7. TANIMLAR.....	7
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ LİTERATÜR	8
2. 1. e-DÖNÜŞÜM	8
2. 1. 1. e-Dönüşüm Türkiye projesi	9
2. 2. e-DEVLET.....	11
2. 2. 1. e-Devlet Kapısı	14
2. 2. 2. e-Devlet Uygulamalarının Amaçları.....	14
2. 2. 3. e-Devlet'ten Beklenen Faydalar.....	15
2. 3. e-OKUL	16
2. 3. 1. e-Okul Uygulamalarına Geçiş Süreci	17
2. 3. 2. e-Okul Sisteminin Bölümleri	18
2. 3. 3. e-Okul Sisteminin Amaçları	19
2. 4. e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ	19
2. 4. 1. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin Özellikleri ve Kullanımı	
Hakkında Genel Bilgiler	20
2. 4. 1. 1. Sisteme giriş adresi	20
2. 4. 1. 2. Giriş sayfası	20
2. 4. 1. 3. Ana sayfa genel yapısı	21
2. 4. 1. 4. Sınav bilgileri.....	22

2. 4. 1. 4. 1. Sınav bilgileri.....	22
2. 4. 1. 4. 2. Seviye belirleme sınav sonuçları	23
2. 4. 1. 5. Öğrenci Bilgileri	24
2. 4. 1. 5. 1. Duyurular	24
2. 4. 1. 5. 2. Devamsızlık bilgisi	25
2. 4. 1. 5. 3. Not bilgileri.....	27
2. 4. 1. 5. 4. Haftalık ders programı	30
2. 4. 1. 5. 5. Sınav tarihleri.....	32
2. 4. 1. 5. 6. Öğrencinin aldığı belgeler.....	33
2. 4. 1. 5. 7. Öğrencinin okuduğu kitaplar	34
2. 4. 1. 5. 8. Öğrenci davranış notları.....	34
2. 4. 1. 5. 9. Öğrenci diploma puanı.....	36
2. 4. 1. 5. 10. Öğrenci yılsonu notları	37
MATERYAL VE YÖNTEM.....	39
3. 1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	39
3. 2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	40
3. 3. VERİ TOPLAMA ARACININ GELİŞTİRİLMESİ VE UYGULANMASI.....	41
3. 3. 1. Kişisel bilgi formu	41
3. 3. 2. Görüşme formu	41
3. 3. 3. Memnuniyet düzeyi belirleme soruları	42
3. 3. 4. Bilgisayar tutum ölçeği	43
3. 4. VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMLANMASI.....	43
BULGULAR VE YORUMLAR	45
4. 1. KİŞİSEL BİLGİLERE İLİŞKİN BULGULAR.....	45
4. 2. ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR	47
4. 2. 1. Birinci Alt Problem.....	47
4. 2. 2. İkinci Alt Problem.....	51
4. 2. 3. Üçüncü Alt Problem	56
4. 2. 3. 1. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkındaki görüşleri.....	56
4. 2. 3. 2. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekliliği ve yararlılığı hakkındaki görüşleri.....	58
4. 2. 3. 3. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni daha çok hangi bilgileri edinmek amaçlı kullandıkları hakkındaki görüşleri.....	59
4. 2. 3. 4. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrenci – veli ilişkisi açısından olumlu ve olumsuz yönleri ve bunlar hakkındaki görüşleri	61
4. 2. 3. 5. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin içeriğinde ve tasarımında gördükleri eksik veya gereksiz uygulamalar ve bunlar hakkındaki görüşleri	63
4. 2. 3. 6. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında eklemek istedikleri, önerileri ve şikayetleri	66
4. 2. 4. Dördüncü Alt Problem	68

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	75
SONUÇLAR	75
TARTIŞMA	78
ÖNERİLER.....	81
KAYNAKÇA	84
EKLER.....	87
EK. A. KİŞİSEL BİLGİ FORMU ve GÖRÜŞME FORMU	88
EK. B. MEMNUNİYET DÜZEYİ ANKETİ	90
EK. C. BİLGİSAYAR TUTUM ÖLÇEĞİ	91
EK. D. ÖZGEÇMİŞ (VITAE)	92

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 2. 1. Geleneksel devlet anlayışı ile elektronik devlet anlayışının vatandaş-kamu ilişkisinin karşılaştırılması	13
Tablo 2. 2. Puanların not değeri ve derecesi	28
Tablo 4. 1. Velilerin yaşlara göre frekans ve yüzde dağılımı	45
Tablo 4. 2. Velilerin cinsiyetlerine göre frekans ve yüzde dağılımı	46
Tablo 4. 3. Velilerin eğitim düzeylerine göre frekans ve yüzde dağılımı.....	46
Tablo 4. 4. Velilerin gelir düzeylerine göre frekans ve yüzde dağılımı.....	46
Tablo 4. 5. Velilerin bilgisayar sahiplik durumlarına göre frekans ve yüzde dağılımı.....	47
Tablo 4. 6. Velilerin internet sahiplik durumlarına göre frekans ve yüzde dağılımı.....	47
Tablo 4. 7. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinden memnun musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları	48
Tablo 4. 8. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden elde ettiğiniz bilgilerin yeterliliğinden memnun musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları	49
Tablo 4. 9. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden elde edebileceğiniz sınav tarihi, sınav notları gibi bilgilerin sisteme gereken zamanda girilmesine ilişkin memnuniyet düzeyiniz nedir?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları	49
Tablo 4. 10. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ nin güvenliği (sisteme giriş metodu, bilgilerin başkaları tarafından elde edilebilirliği vb.) açısından memnuniyet düzeyiniz nedir?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları.....	50
Tablo 4. 11. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımlar hakkındaki memnuniyet düzeyiniz nedir?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları.....	51
Tablo 4. 12. Yaş değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin varyans analizi sonuçları.....	52
Tablo 4. 13. Cinsiyet değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalama, standart sapma ve “t” testi sonuçlarının dağılımı.....	52
Tablo 4. 14. Eğitim düzeyi değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin memnuniyet düzeyleri varyans analizi sonuçları.....	53

Tablo 4. 15. Gelir düzeyi değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri varyans analizi sonuçları.....	54
Tablo 4. 16. Bilgisayar sahipliğine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalama, standart sapma ve "t" testi sonuçlarının dağılımı	54
Tablo 4. 17. İnternet sahipliğine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalama, standart sapma ve "t" testi sonuçlarının dağılımı	55
Tablo 4. 18. Velilerin "e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilginiz var mı? Belirtiniz" sorusuna verdikleri yanıtların frekans ve yüzde dağılımları	56
Tablo 4. 19. Velilerin e-Okul V.B.S.'yi kullanım sıklıkları	56
Tablo 4. 20. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekliliği ve yararlılığı hakkındaki görüşleri	58
Tablo 4. 21. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni daha çok hangi bilgileri edinmek amaçlı kullandıkları hakkındaki görüşleri.....	59
Tablo 4. 22. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrenci – veli ilişkisi açısından olumlu ve olumsuz yönleri ve bunlar hakkındaki görüşleri.....	61
Tablo 4. 23. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin içeriğinde ve tasarımında gördükleri eksik veya gereksiz uygulamalar ve bunlar hakkındaki görüşleri.....	63
Tablo 4. 24. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında eklemek istedikleri, önerileri ve şikayetleri.....	66
Tablo 4. 25. Velilerin bilgisayara karşı tutumlarının sistemden yararlanan ve yararlanmayan velilere göre (20 madde) ortalama, standart sapma ve "t" testi sonuçlarının dağılımı.....	69

RESİMLER LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Resim 2. 1. Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ulaşım adresi	20
Resim 2. 2. Veli Bilgilendirme Sistemi giriş sayfası	21
Resim 2. 3. Veli Bilgilendirme Sistemi ana sayfası	22
Resim 2. 4. Sınav Bilgileri ekranı	23
Resim 2. 5. Seviye Belirleme Sınav Sonuçları	24
Resim 2. 6. Duyurular	25
Resim 2. 7. Devamsızlık bilgisi	25
Resim 2. 8. Not bilgileri	27
Resim 2. 9. Haftalık ders programı	31
Resim 2. 10. Sınav tarihleri	32
Resim 2. 11. Öğrencinin aldığı belgeler	33
Resim 2. 12. Öğrencinin okuduğu kitaplar	34
Resim 2. 13. Öğrenci davranış notları	35
Resim 2. 14. Öğrenci diploma puanı	37
Resim 2. 15. Öğrenci yılsonu notları	38

KISALTMALAR

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

eDTr: e-Dönüşüm Türkiye

MEBBİS: Millî Eğitim Bakanlığı Bütünleşik Yönetim Bilgi Sistemi

PERSİS: Personel Sistemi

V.B.S.: Veli Bilgilendirme Sistemi

BTDB: Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı

MERNİS: Merkezi Nüfus İdare Sistemi

SAYOTO: Saymanlık Otomasyon projesi

BİT: Bilgi ve İletişim Teknolojileri

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumu, problem cümlesi ve alt problemler, araştırmanın önemi, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1. 1. GİRİŞ

21.yüzyılda dünya çapında birçok alanda değişim ve gelişim yaşanmaktadır. Ekonomik, bilimsel, teknolojik bu gelişimler günlük hayatımızı toplumsal, kültürel ve ekonomik açıdan etkilemektedir. Küreselleşmenin etkileri, dünya toplumlarının hızlı bir şekilde bilgi toplumuna geçişi önlenemeyen bir süreçtir (Tutkun, 2007:1). Bu dönüşüm sürecini tetikleyen bilgi ve iletişim teknolojileri, yaşamın her alanında kendini hissettirmekte, ülkeleri yaşanan toplumsal sorunlara karşı geleneksel yaklaşımların ötesinde çözüm yolları geliştirmeye sevk ettirmektedir. Dünyada birçok ülkenin kamu hizmetlerinin verildiği alanlarda bilgi ve teknolojiyi kullanarak akıllı devlet veya e-Devlet diye adlandırılan, vatandaşlara daha hızlı, kolay ve kaliteli hizmet verebilmek için, hizmetlerini elektronik ortamlarda sunmaya başladıkları söylenebilir. Ülkemiz de bu dönüşümden etkilenen, dönüşümün artık zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu gören dünya devletleri arasındadır. Bu amaçla ülkemiz de kamuya hizmet veren birçok alanda teknolojiyi kullanarak vatandaşa hizmet verme girişimlerine başlamıştır.

Tüm kurum ve kuruluşlar, hem çağa ayak uydurmak hem de iş ve işlemlerini daha hızlı şekilde yürütebilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerini etkili şekilde kullanmak üzere çalışmalarını hızlandırmıştır. Ülkemizde bulunan önemli kamu kurum ve kuruluşları bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı kolaylıkları vatandaşın hizmetine sunmak için e-Devlet uygulamalarından yararlanmaktadır.

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, nüfus mevzuatına uygun olarak merkez ve ilçe birimlerinde nüfus işlemlerinin bilgisayar

ortamında yapılması ve merkezi veritabanının oluşturulması amacıyla MERNİS (Merkezi Nüfus İdare Sistemi) projesini yürütmektedir. Bu çalışma ile, her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına özel bir T.C. Kimlik Numarası vermek suretiyle tüm nüfus bilgilerini elektronik ortamda toplayan ve bu verilerin gerektiğinde kişiler ve kurumlar tarafından sorgulanmasına imkan sağlayan bir e-Devlet hizmeti sunmaktadır (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, 2006).

Türk Telekom, kişilerin telefon numaralarını veritabanında toplayarak bu verilere halkın ulaşabilmesini sağlamaktadır (Türk Telekom, 2006).

Yine yürüttüğü diğer bir çalışma ile kişilerin kendi fatura bilgilerini internet ortamında sorgulamasını da mümkün kılmaktadır (Türk Telekom, 2006).

ÖSYM, yürüttüğü tüm sınavlarla ilgili bilgi ve duyuruların kişilere ulaştırılmasına, güncel ve geçmişe yönelik tüm sınav sonuçlarının sorgulanmasına imkan tanıyan bir sisteme sahiptir (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, 2006).

Emniyet Genel Müdürlüğü internet sayfası aracılığıyla, pasaport ilk müracaat ve uzatma işlemleri için internet üzerinden başvuru yapılması hizmeti vermektedir (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2006).

Türk Hava Yolları, kişilerin buldukları her yerden internet üzerinden uçak bileti almalarına yardımcı olacak bir sistem kurarak halkın hizmetine sunmaktadır (Türk Hava Yolları, 2006).

Ülkemizde teknolojiyi kullanarak vatandaşa ve kamuya hizmet veren birçok alandan birisi de eğitim alanıdır ve dönüşümün gerçekleştiği kurum Milli Eğitim Bakanlığı'dır.

Ülkemizde eğitim alanında bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili çalışmaları MEB adına "Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü" yürütmekte ve çeşitli projeleri uygulamaya çalışmaktadır. Millî Eğitimi Geliştirme projesi kapsamında uygulamaya geçirilen ve e-Devlete ulaşma adımlarının en önemlilerinden birisi "Millî Eğitim Bakanlığı Bütünleşik Yönetim Bilgi Sistemi (MEBBİS)"dir. Bu kapsamda Bakanlığın çeşitli birimlerinin faaliyetleri elektronik ortamda yapılmakta ve yönetim işlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılmaktadır. MEBBİS'in hayata geçirilmesi 1987 yılında Personel Sistemi (PERSİS) ile başlamıştır. Bu sebeple çeşitli alt sistemler oluşturulmuş ve Bakanlık birimlerinin hizmetine alınmıştır. Bu alt sistemlerin en önemlisi ise "*İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Yönetim Bilgi*

Sistemi” projesidir. Bu sistem tüm Milli Eğitim Bakanlığı personeli ve kurumlarına ait verileri tek noktada toplamıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2004).

Tüm dünyayı etkileyen e-Devlet ve e-Dönüşüm akımından Avrupa ülkeleri de etkilenmiştir. Avrupa Birliği eğitim politikaları içerisinde Bilgi ve İletişim Teknolojilerine (BİT) özellikle son 25 yılda son derece önem verildiği görülmektedir. 1980'li yıllardan itibaren bu alandaki gelişmeler titizlikle takip edilmiş ve gerekli kararlar alınmıştır. Ancak, uygulamaya dönük bazı çalışmalar 2000'li yıllara kadar yeterli oranda yapılamamıştır. Bu süreye kadar olan zaman diliminde okullara bilgisayar ve çeşitli eğitim teknolojilerinin alımı yapılmış, basit düzeyde çeşitli eğitim portalları ve yerel okul ağları kurulmuş ve personelin BİT alanında hizmet içi eğitim alması teşvik edilmiştir. 2000'li yıllara doğru, özellikle de 1995'ten sonra bilgisayarların hızla yayılması ve kişisel bilgisayarların tüm evlere girmeye başlaması ile birlikte Avrupa, BİT alanında Amerika Birleşik Devletleri'nin gerisinde kaldığını fark etmiş ve bu alandaki eksikliğini telafi etmek üzere ciddi atılımlar yapmıştır. Yapılan çalışmalar özellikle tüm Avrupa vatandaşlarının dijital okuryazar olabilmesi, eğitim-öğretimde BİT'in kullanılması, ulusal ve uluslararası okul ağları ile Avrupa milletleri ve vatandaşları arasında bilgi ve tecrübe alışverişinin sağlanmasına yönelik olmuş, eğitim konseylerinde önemli ve somut kararlar alınmıştır (Bayrakçı, 2005).

2005 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çalışmalarına başlanılan e-Okul projesi; öğrenci kayıtlarının internet ortamından alınması; velilere çocuklarıyla ilgili devam-devamsızlık, karne notları, davranış notları, haftalık ders programı gibi verileri izleme olanağı sunarken, okullarımıza da iş ve işlemleri bürokrasiden uzak halde yerine getirme imkânları sağlamıştır.

Okul öncesi ve ilköğretim okullarında uygulanmasına 2007- 2008 eğitim öğretim yılı başında geçilen proje ile; okul öncesi ve ilköğretim öğrencilerinin bütün işlemlerinin elektronik ortamda yapılmaya başlanmasıyla, öğrencilerle ilgili (kimlik, adres, veli, not, puan, devam-devamsızlık, okuduğu kitap, haftalık ders programı, öğretmen, davranış puanları, duyuru, alınan belge bilgileri gibi) bütün bilgilerin fonksiyonel, anlık ve gerçek veriler olarak oluşması temin edilmiştir.

Tüm ilköğretim okullarında e-Okul Sistemi ile standart bir yapı oluşturarak ders çizelgelerinin oluşturulmasından, karne ve diploma düzenlemeye kadar her alanda standart bir yapı oluşturmak amaçlanmıştır. Bu sayede yaşanan birçok sorun

ortadan kalkmış, Ortaöğretime Geçiş Sistemi için altyapı da oluşmuş ve elektronik ortamın avantajları yaşanır hale gelmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı'nın 05.11.2008 tarihli "e-Okul Sisteminin Ortaöğretim Okullarında da Uygulanması" konulu genelgesine göre, bu hizmet artık ortaöğretim kurumlarını da kapsamıştır (Gültekin, 2010: 18).

Veli Bilgilendirme Sistemi (V.B.S.) ise Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 25 Ocak 2008 tarihinde kullanıma açılmıştır. Veli Bilgilendirme Sistem'i sayesinde veliler öğrencilerinin ders notlarını, devamsızlık bilgilerini, haftalık ders programlarını, aldıkları belgeleri, okudukları kitapları, davranış notlarını takip etme imkanı bulmuşlardır.

Bu araştırma ile şu amaçların gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

1. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi sunucularına, araştırma sonuçlarına göre dönüt vermek.

2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin daha verimli hale gelmesi ve geliştirilmesi için önerilerde bulunmak.

3. İlköğretim öğrencilerinin velilerinin e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminden ne düzeyde yararlandıklarını belirleyerek bir durum saptaması yapmak.

Bu amaçlar doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi ve alt problemleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

1. 2. PROBLEM CÜMLESİ

İlköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine ilişkin görüşleri ve memnuniyet düzeyleri nedir?

1. 3. ALT PROBLEMLER

Araştırmanın problem cümlesine dayalı olarak şu alt problemler belirlenmiştir.

1) Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri nasıldır?

2) Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri, velilerin;

- a) yaşlarına
- b) cinsiyetlerine
- c) eğitim düzeyine

- d) gelir düzeyine
- e) bilgisayar sahipliklerine
- f) internet sahipliklerine

göre belirgin bir farklılık göstermekte midir?

3) Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin görüşleri nelerdir?

4) Velilerin bilgisayara karşı tutumları, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden yararlanan ve yararlanmayan velilere göre farklılık göstermekte midir?

1. 4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan araçlar, dünyada olduğu gibi ülkemizde de birçok alanda yenilikler yapılmasını sağlamıştır. Bu yeniliklerin ardından kamu hizmetlerinin sunumu, kamu hizmetlerinin sunumunda kullanılan ilke ve yöntemler, bilgi teknolojilerinin ürünleri kullanılarak çok ciddi anlamda değişir ve yenilenir duruma gelmiştir. Bu açıdan bakıldığında, kamu hizmetlerinin sunumunda bir değişim süreci yaşanmaktadır. e-Devlet uygulamaları ya da elektronik kamu hizmetleri olarak da adlandırılan bu değişim süreci, küresel anlamda birçok ulusal ve yerel, hatta uluslar üstü kurum ve kuruluşlar tarafından yaşanmakta ve bu sürecin uygulamaları benimsenerek yaygınlaştığı gözlenmektedir. Türkiye'de de demokratikleşme, küreselleşme gibi 21. yüzyıla damgasını vuracak olan önemli süreçlerle birlikte yerleşmeye başlayan ve hem merkezi yönetimlerce hem de yerel yönetimlerce uygulanmaya başlayan bu uygulamalarla birlikte, vatandaşın artık sadece yönetilen değil aynı zamanda yönetime de ortak olan ve yönetsel sorunları paylaşan aktif bireyler olması beklenmektedir.

Elektronik kamu hizmetlerinin birçok hizmeti vardır. Bu hizmetlerin Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki kolu olan e-Okul uygulamaları da bir okul yönetim-bilgi sistemidir. Bu sistemin velileri ve öğrencileri bilgilendirmeyi amaçlayan ayağı ise e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemidir. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminde, öğrencilerin “sınav, performans, proje, ders içi katılım, davranış notları, sınav tarihleri, devamsızlık bilgileri, okuduğu kitap bilgileri, okul duyuruları, diploma notu, aldığı belgeler vs.” gibi bilgiler öğrenci ve velilere verilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı verilerine göre Türkiye'de 2009-2010 eğitim-öğretim yılında ilköğretim okullarında yaklaşık toplam

11 milyon öğrenci vardır. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin hem öğrencilere hem de velilere hizmet verdiği düşünüldüğünde, sistemin hizmet verdiği kişi sayısı daha da artmaktadır. Dolayısıyla elektronik kamu hizmeti vermede gelişmek ve büyümek isteyen Türkiye'nin, hizmetlerinden biri olan e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin milyonlarca insanın kullandığı için eksiklerinin, aksaklıklarının, kullanıcıların yaşadıkları sorunların belirlenmesi ve sistemin daha verimli hizmet verebilmesi, işlerliğinin artırılması için bu araştırmanın önem arz ettiği düşünülmektedir. Ayrıca daha önce e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin bir araştırmanın yapılmamış olması araştırmanın önemini arttırmaktadır.

1. 5. SAYIL TILAR

Bu araştırmada aşağıdaki sayıtlılardan hareket edilmiştir:

1. İlköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkındaki görüşlerini ve memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla sorulan araştırma sorularına gerçek duygu ve düşünceleriyle cevap vermişlerdir.

2. Araştırma soruları ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkındaki görüşlerini ve memnuniyet düzeylerini belirleyecek düzeydedir.

3. Araştırma sorularının kapsam geçerliliği için uzman kanısı yeterlidir.

4. İlköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin araştırma sorularına verdikleri cevaplar, sistem hakkındaki görüşlerini ve memnuniyet düzeylerini yansıtmaktadır.

5. Araştırmanın örnekleme evreni temsil edecek düzeydedir.

1. 6. SINIRLILIKLAR

1. Bu araştırma 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Kilis il merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin velileri ile sınırlıdır.

2. Bu araştırmanın bulguları, araştırmanın örneklemine giren ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin velilerinin görüşleri ve memnuniyet düzeyleri ile sınırlıdır.

1. 7. TANIMLAR

e-Okul Veli bilgilendirme Sistemi: e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi, resmi ve özel ilköğretim okullarında okuyan öğrencisi bulunan veliler için hazırlanmış bir bilgi sistemidir (<https://eokul.meb.gov.tr>).

Görüş: Gözle bir şeyi algılama yetisi. Olaylar, düşünceler ya da nesnelere üzerinde geliştirilen anlayış, değer ve yargı (www.tdkterim.gov.tr). Bu araştırmada “velilerin görüşleri” ifadesindeki görüş kavramı velilerin görüşme formu sorularına verdikleri yanıtları ifade etmektedir.

Tutum: Bireyin insanlar, olaylar ve cansız varlıklar karşısında takındığı davranış biçimidir (www.tdkterim.gov.tr).

Bireylerin belirli bir kişiyi, bir grubu, kurumu veya bir düşünceyi kabul ya da reddetme şeklinde gözlenen, duygusal bir hazır oluş hali veya eğilimidir (Özgüven, 1994: 336).

Memnuniyet: Herhangi bir olaydan veya durumdan ötürü sevinçli olma, kıvanç duyma, mutlu olma halidir (www.tdkterim.gov.tr). Velilerin araştırmannın memnuniyet düzeyi sorularına verdikleri yanıtlar, onların sistem hakkındaki memnuniyetlerini ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ LİTERATÜR

Bu bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesi ortaya konmuş, ilgili kaynaklara yer verilmiştir.

2. 1. e-DÖNÜŞÜM

Dönüşüm kavramının olduğundan başka bir biçime girme, başka bir durum alma, tahavvül, inkılap, transformasyon gibi anlamları vardır (Türk Dil Kurumu).

Kullanıldığı her yerde “e” harfi, “elektronik”, ya da “sayısal ortam” ile ilgili bir etkinliği çağrıştırmaktadır. İçerik kapsamında bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı anlamına gelmektedir. Aslında kullanımlarda “e” ye, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının ötesinde birçok anlam yüklenmektedir. Yani “e” ile karşılaşıldığında anlaşılması gereken olgu yalnızca elektronik ya da bilgi ve iletişim teknolojileri değildir. “e” kavramı değişen bir altyapıyı ve toplumun her kesiminde yaygın olarak kullanımının oluşturacağı sosyal, ekonomik ve kültürel değişimi ifade ettiği söylenebilir (Arifoğlu, 2004: 1-2).

e-Dönüşüm ise tanım olarak; bir kurumun kültürünün, iş modelinin, organizasyon yapısının, iş süreçlerinin, ürün ve hizmetlerinin; çalışan, müşteri, iş ortakları ve diğer tüm sosyal paydaşlarının yararını gözeterek, bir bütünlük içinde değiştirilmesi sürecinde, bilişim ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımınıdır (İşevi, Günsur ve Kavrakoğlu, 2004).

Günümüzde yaşanan bu dönüşümü yönetim düşünürlerinden Peter Drucker şöyle ifade etmektedir:

“Birkaç yüzyıl içinde, zamanımızın tarihi uzun vadeli bir perspektiften yazıldığında, büyük olasılıkla tarihçilerin göreceği en önemli olay teknoloji, internet ya da e-ticaret olmayacaktır. Bu, insanlığın içinde bulunduğu koşullardaki emsalsiz değişiktir. İlk kez bu kadar çok insanın seçeneği var. İlk kez, bu insanlar kendi kendilerini yönetmek zorunda kalacaklar.” (Covey, 2005: 17).

Bütün bu açıklamaların ortak noktasının “e-Dönüşüm”ün sadece bir bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın kullanımı değil toplumsal hayatın her alanını kuşatan bir değişim ve dönüşüm olduğu anlaşılmaktadır.

2. 1. 1. e-Dönüşüm Türkiye projesi

Türkiye’de geçmiş yıllarda, farklı isimler altında bilgi toplumuna geçiş amacına yönelik çeşitli çalışmalar yapılmıştır. 1970 ve 1980’lerde, vergi ve nüfus kayıtları gibi emek yoğun bazı işlemlerin, bilgisayar yardımıyla yapılması için projeler başlatılmıştır. Henüz internetin olmadığı bu yıllarda hedeflenen amaç, yığın bilgileri saklamak ve kolayca işlemektir. Bu bakımdan bu projeler, günümüz e-Devlet uygulaması olarak değil, farklı bir otomasyon çalışması olarak görülür. Bunlardan en önemlileri, 1982 yılında proje çalışmalarına başlanan Maliye Bakanlığının Saymanlık Otomasyon projesi (SAYOTO)’dur.

Geçmişte devlet yöneticileri tarafından bilgi iletişim teknolojilerine dayalı projelere önem verildiği ve teşvik edildiği her platformda önemle vurgulanmıştır. Bununla ilgili olarak 19/06/2002 tarihinde yayımlanan “e-Türkiye” konulu 2002/20 sayılı Başbakanlık Genelgesinde; “Ülkemizin en önemli milli hedeflerinden biri olan çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak için; rekabetçi, dinamik ve bilgiye dayalı ekonomiye sahip olunması ve bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması gerekmektedir. Gerekli stratejilerin belirlenip, ulusal bilgi politikasının oluşturulması ve uygulanması amacıyla e-Türkiye’nin gerçekleştirilmesi hükümetimizin önemli öncelikleri arasında yer almaktadır” denilmektedir (Başbakanlık Genelgesi, 2002)

Türkiye’de e-Dönüşüm çalışmaları, 1998 yılında ulusal bilgi sisteminin kurulmasını hedefleyen Kamunet projesi ile başlatılmıştır. “E-Europe+” projesi çerçevesinde 2001 yılında Türkiye, “e-Türkiye Girişim” adlı kendi eylem planını hazırlamıştır. 5 Mayıs 1972 tarih ve 1587 sayılı Nüfus Kanunu ile fikri doğan Merkezi Nüfus İdare Sistemi projesi, Kasım 2002’de veri tabanı kurmuş ve sistem online olarak çalıştırılmıştır. 2003 yılında e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu kurulmuş ve 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile e-Dönüşüm Türkiye projesi uygulanmaya konulmuştur (Tutkun, 2007: 212).

Vatandaşlara daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla; katılımcı, şeffaf, etkin ve basit iş süreçlerine sahip olmayı ilke edinmiş bir devlet yapısı oluşturmak amacıyla 58. Hükümet, Acil Eylem Planında, Ocak 2003’e kadar farklı kuruluşlar tarafından yürütülen Kamu-Net, e-Türkiye gibi e-Devlet alanındaki

çalışmaları birleştirecek e-Dönüşüm Türkiye (eDTr) projesine, kamu yönetimi reformu başlığı altında yer verilmiş ve sorumlu kuruluş olarak Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) belirlenmiştir. eDTr projesi; elektronik imza (e-İmza), e-Devlet Ana Kapısı, e-Adalet, e-Sağlık, okulların internete bağlanması vb. birçok alt projeyi içeren büyük bir proje olarak tasarlanmıştır. eDTr projesinin amaç ve hedefleri, kurumsal yapısı, aşamaları ve koordinasyonuna ilişkin usul ve esaslar 27 Şubat 2003 tarih ve 2003/12 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmiştir. Aynı Genelge ile DPT bünyesinde eDTr projesini yürütmek üzere Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığının oluşturulması öngörülmüş ve projeyi üst düzeyde yönlendirmek ve izlemek üzere, “Danışma Kurulu” oluşturulmuştur.

eDTr projesinin hayata geçirilmesi, en üst seviyede yönlendirilmesi ve izlenmesi amacıyla, 4 Aralık 2003 tarih ve 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Başkanlığında, sekreteryaya hizmetlerini DPT'nin yürüttüğü “eDTr projesi İcra Kurulu” kurulmuştur. Bu proje ile ilgili çalışmaların koordinasyonu, yürütülmesi ile kurumsal altyapısının oluşturulmasına yönelik tüm iş ve işlemlerin izlenmesi görevi, eDTr projesi İcra Kuruluna verilmiştir. Daha önce e-Türkiye Girişimi kapsamında oluşturulan çalışma grupları yeniden düzenlenmiş ve sayısı azaltılmıştır. Bu yapıda sivil toplum kuruluşlarına da yer verilmiştir. Ayrıca, 73 eylemden oluşan eDTr projesi 2003–2004 Kısa Dönem Eylem Planının hayata geçirilmesi öngörülmüştür.

eDTr projesinin koordinasyonundan ve uygulamasından sorumlu kurum olarak DPT belirlenmiştir. Uygulamada proje faaliyetleri, DPT’de, eDTr projesi için özel olarak kurulan, Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı (BTDB) tarafından koordine edilmekte ve yürütülmektedir.

eDTr projesi ile kısaca şunlar amaçlanmaktadır (Başbakanlık Genelgesi, 2003; Devlet Planlama Teşkilatı, 2006; Sayıştay Başkanlığı, 2006):

1- Bilgi ve iletişim teknolojileri politikaları ve mevzuatının Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi ve E-Avrupa+ kapsamında aday ülkeler için öngörülen eylem planının uyarlanması.

2- Vatandaşın, bilgi ve iletişim teknolojileri yardımıyla, kamusal alandaki karar alma süreçlerine katılımını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi ve kamu idaresinin şeffaf ve hesap verebilir hale getirilmesine katkıda bulunulması.

3- Kamu hizmetlerinin sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami ölçüde yararlanılarak iyi yönetim ilkelerinin hayata geçirilmesine katkıda bulunulması.

4- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması.

5- Bilgi ve iletişim teknolojisi alanında kaynak israfını azaltmak amacıyla, kamu kurumlarının örtüşen yatırım projelerinin bütünleştirilmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yatırımcı kamu kuruluşları arasında gerekli koordinasyonun sağlanması.

2. 2. e-DEVLET

21. yüzyılda dünya çapında birçok alanda gelişim ve değişim yaşanmaktadır. Ekonomik, bilimsel, teknolojik bu gelişmelerin günlük hayatımızı toplumsal, kültürel ve ekonomik açıdan etkilediği söylenebilir. Küreselleşmenin etkileri, dünya toplumlarının hızlı bir şekilde bilgi toplumuna geçişi önlenemeyen bir süreçtir. Ögüt'ün (2003: 39) şu cümleleri ise bu düşünceyi destekler niteliktedir: "Sanayi toplumunda ön planda olan 'maddi ürünlerin üretimi' yerine, bilgi toplumunda bilgi teknolojileri kullanımı sonucunda 'bilgi üretimi' önem kazanmaktadır".

Yeni gelişmeler sonucunda dünyada birçok ülke kamu hizmetlerinin verildiği alanlarda bilgi ve teknolojiyi kullanarak akıllı devlet veya e-Devlet diye adlandırılan, vatandaşlarına daha hızlı, kolay ve kaliteli hizmet verebilmek için, hizmetlerini elektronik ortamdan sunabilecekleri değişik alternatifler oluşturmaktadırlar. Devlet hizmetlerinin elektronik dönüşümünü sağlamayı amaçlayan e-Devlet platformu da bu çalışmaların bir sonucudur (Tutkun, 2007: 209).

e-Devlet kavramı olarak yaygın kullanım noktasında, literatüre, bilgi teknolojilerinin en geniş örneği olan internetin, birçok alanda kullanılabileceği teziyle, kronolojik olarak e-ticaret, e-firma, e-iş gibi kavramlardan sonra kullanılmaya başlanmıştır. Bu yüzden literatürde farklı tanımlamalara rastlanmaktadır. Günümüzde yaygın olarak kullanılan e-Devlet kavramının bazı tanımları şöyledir:

"..... Devlet hizmetlerinin alınması için bilgi ve iletişim araçlarının kullanılması....." (Naralan, 2009: 1).

"..... Sistem entegrasyonu ve ölçeklenebilirliğin olanakları ve sınırlarını teknolojik, kurumsal ve politik olarak araştırarak, birbiriyle uyumlu çalışabilen güvenli sistemler geliştiren; internet teknolojileri, devlet bilgisine ulaşım, elektronik oy verme ve

elektronik vergilendirme sistemini mümkün kılan; vatandaşların demokratik süreçlere katılımı için yöntem ve ölçümler geliştiren ve kendini sürekli yenileyen; internet kullanımının kamu sektöründe ve halk arasında daha yaygın hale gelmesiyle yeni ve entegre hizmetler veren; devlet tarafından verilen hizmetlerin özel girişim ve sivil toplum kuruluşları ortaklıkları ile başka kuruluşlar tarafından verildiği, bilginin araştırılması, seçilmesi, analizi ve paylaşımı için geliştirilecek teknolojilerin kamu görevlilerinin karar verme süreçlerini derinden etkilediği; bu teknolojilerin kullanımıyla birlikte, halk katılımı ve açık devlet kavramlarının mümkün kılındığı; kamu sektöründe, elektronik arşivleme ve kayıt yönetiminin gündelik hayatın bir parçası haline geldiği; daha gelişmiş ve sürekli gelişmeleri takip eden bilgi teknolojileri yönetiminin var olduğu; araştırma kaynaklarının kullanılabilir bilgi sağladığı ve uygulanabilir yöntemler geliştirebildiği; devlette gerçekleştirilecek ileri düzeydeki tüm bilgisayar teknolojileri uygulamalarının, politikalar, süreçler, bilgi ve teknoloji ile bütünleştirildiği, devlettir.....” (Büyükbalkan, 2003: 3).

“..... ‘Akıllı Devlet’ Smart government, ‘Dijital Devlet’ olarak da isimlendirilen e-devlet kavramı, devletin kendi iç işleyişinde ve sunduğu hizmetlerde bilişim teknolojilerinin kullanılması olarak tanımlanmaktadır.....” (Özçivelek, 2004).

“..... e-Devletten kavram olarak anlaşılması gereken; devletin vatandaşlarına karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetlerle vatandaşların devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesidir.....” (www.taek.gov.tr).

“..... Özellikle yönetimin yeniden yapılandırılması çabalarıyla önem kazanmaya başlayan, e-Devlet kavramı, bütünleşmiş strateji, süreç, organizasyon ve teknolojiyi ifade eden bir kavramdır.....” (Çukurçayır ve Eşki, 2001: 103).

“.....Diğer bir deyişle e-Devlet, e-yurttaş, ve e-hükümet arasında olan ilişkilerin karşılıklı hizmet anlayışına dayalı olarak gerçekleştirildiği bir teknoloji çalışmasıdır.....” (Sağsan; 2001: 91).

e-Devlet’in öneminin ve gerekliliğinin farkına varan Türkiye’nin çabası, e-Devletin merkezi kurumlara ve yerel yönetimlere yaygınlaştırılması amacıyla gerekli altyapı hizmetlerinin ve standartların nasıl geliştirileceği üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu konudaki vizyonunu; “Bilim ve teknoloji üretiminde odak noktası haline gelmiş, bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanan, bilgiye dayalı karar alma süreçleri ile daha fazla değer üreten, küresel rekabette başarılı ve refah düzeyi yüksek bir ülke olmak” şeklinde ortaya koymuştur (DPT, 2006-a:1). Kısacası Türkiye’nin değişen dünyada klasik devlet anlayışı kimliğinden sıyrılmak istediği söylenebilir. Yıldırım ve Karakut’a göre klasik devlet anlayışının getirdiği sorunlar şöyledir (Demirel, 2006: 83):

“..... Klasik devlet anlayışında hükümet tarafından verilen çeşitli hizmetlerde, vatandaşlar çok fazla bürokrasi işlemiyle karşı karşıya kalmaktadır. Basit prosedürler, çalışanlar için uygulanması karmaşık yapılar haline gelmekte ve bunun bir sonucu olarak, işlerin yürütülebilmesi için çok fazla sayıda personel ve memur işe alınmaktadır. Ayrıca basit işlemler için sayısız formlar ve imzalar gerekebilmekte, işlemler aylarca sürebilmektedir

Bulduğumuz çağda bilgi teknolojileri, örgütlerin yapısını, işleyişini, performans ve değişimini etkileyen temel faktör olup, özel sektör ve kamu sektörü bilgi teknolojilerinden derin bir şekilde etkilenmektedir (Isaac-Henry, 1993: 15). Çalışanlar artık kağıt parçaları yerine byte’larla çalışmakta veri tabanı dosya dolaplarının yerini almaktadır. (Bennet, 1998: 92). Devletler de bu süreçte “e-Devlet”e geçiş yaparak hizmet kalitesini iyileştirip performanslarını arttırmaya çalışmakta ve klasik devlet anlayışından uzaklaşmaktadır.

Aşağıdaki tabloda geleneksel devlet anlayışı ile elektronik devlet anlayışının vatandaş-kamu ilişkisinin karşılaştırılması gözlemlenmektedir (Demirel, 2006: 85-86).

Tablo 2. 1. Geleneksel devlet anlayışı ile elektronik devlet anlayışının vatandaş-kamu ilişkisinin karşılaştırılması

Geleneksel Devlet	e-Devlet
Pasif Yurttaş	Aktif-Müşteri- Yurttaş
Kağıt Temelli İletişim	Elektronik İletişim
Dikey/Hiyerarşik Yapılanma	Yatay/Koordineli Ağ Yapılanması
Yönetimin Veri Yüklemesi	Yurttaşın Veri Yüklemesi
Eleman Yanıtı	Otomatik Sesli Posta, Çağrı Merkezi
Eleman Yardımı	Uzman Yardımı
Eleman Temelli Denetim Mekanizması	Otomatik Veri Güncelleme
Nakit Akışı/Çek	Elektronik Fon Transferi (EFT)
Tek Tip Hizmet	Kişiselleştirilmiş Hizmet
Bölümlenmiş/Kesintili Hizmet	Bütünsel/Sürekli Hizmet
Yüksek İşlem Maliyetleri	Düşük İşlem Maliyetleri
Verimsiz Büyüme	Verimlilik Yönetimi
Tek Yönlü İletişim	Etkileşim
Uyruk İlişkisi	Katılım İlişkisi
Kapalı Devlet	Açık Devlet

2. 2. 1. e-Devlet Kapısı

e-Devlet uygulamalarının tek bir çatı altında bir araya getirilerek, sunulmasıdır. Böylece devletin ana portalı oluşturularak, hizmetlerin tümünün bu kapıda toplanarak tek bir kaynaktan sunulması sağlanmış olacaktır. Bu kapı, vatandaşların ihtiyaçları gözetilerek, hızlı, kesintisiz, güvenilir, çevrim içi, birden fazla iletişim kanalından erişilebilir nitelikte olan, entegrasyonu sağlanmış bir şekilde sunumu için oluşturulan, gücünü teknolojiden alan bir yapıdır. e-Devlet Kapısı; vatandaş, iş dünyasını (tüzel kişileri) ve kamu kurumlarını birbirine bağlayarak aynı çatı altında birleştirmeyi hedeflemektedir. Sistem şu üç gruba ayrılır:

- Devletten Vatandaşa (G2C: Government to Citizen),
- Devletten İş dünyasına (G2B: Government to Business)
- Devletten Devlete (G2G: Government to Government)

Türksat A.Ş. tarafından yürütülmekte olan e-Devlet Kapısı projesinde Vatandaş, İş ve Devlet olmak üzere 3 ayrı sayfa bulunmaktadır. Bu sayfalar yaşam döngüsü ve vatandaş odaklılık baz alınarak oluşturulmuştur. Vatandaş sayfasında, kişinin doğumundan ölümüne kadar ihtiyaç duyacağı bilgiler kategorize edilmiştir. İş sayfasında, şirketin kuruluş aşamasından kapanış aşamasına kadar olan süreçlerdeki bilgiler kategorize edilmiştir. Devlet sayfasında ise, Ülkemizin tanıtımı ve devlet stratejileri hakkında bilgiler ve hizmetler kategorize edilmiştir. Diğer ülkelerin e-Devlet sayfaları incelenerek, sundukları hizmetlere ana portalden ulaşılması böylece hizmeti nereden alacağını bilmeyen kişileri yönlendirerek kolaylık sağlanması yönünde tasarlanmıştır. e-Devlet kapısında yapılan bu incelemeler göz önünde bulundurularak kullanıcıyı görsel olarak yönlendirmek amaçlı tasarlanmaktadır (Tutkun, 2008: 210).

2. 2. 2. e-Devlet Uygulamalarının Amaçları

e-Devlet Uygulamalarının başlıca amaçları şöyledir (Evren, 2004):

Her yıl devlet üzerinde yük oluşturan harcamalar, e-Devlet sisteminin benimsenmesiyle beraber çok büyük oranda düşürülebilecektir.

e-Devlet anlayışının yerleşmesiyle beraber, kağıt üzerinden yapılan; oy verme, sağlık, vergi, nüfus ve gümrük işlemleri, belediye hizmetleri gibi her türlü işlem elektronik ortama aktarılacak ve her türlü analize imkan tanıyacaktır.

Her türlü bilgiye internet ortamından ulaşılması "şeffaf devlet" anlayışını da beraberinde getirecek ve devlet-vatandaş ilişkilerini farklı bir boyuta taşıyarak "halk için var olan devlet" kavramının yerleşmesini sağlayacaktır.

İnternet ortamından gerçekleştirilmeye başlanacak olan servisler hizmet anlayışının belli bir kalite düzeyinde ve standartlaştırılmış olarak vatandaşlara ulaşmasını sağlayacaktır.

Artan hizmet kalitesinin yanı sıra devlet, vatandaşlara "bir tık" kadar yakın olacak ve 7 gün 24 saat hizmete açık olacaktır.

Yukarıda sayılan değişimlerin sonucu olarak, devlet hizmetlerinden yararlanmak isteyen vatandaşların sayısında artış olacaktır. Çünkü temeldeki düşünce, vatandaşlara ne kadar çok hak tanınırsa o kadar etkileşimli bir devlet yaratılabileceğidir.

İnternet teknolojisinin kamu hizmetlerini sağlamada kullanılmaya başlamasıyla birlikte "devlet kapısı" bir devlet portalına dönüşecektir. Bu yeni teknolojinin rahatlığından herkesin yararlanacak olması bir eşitlik kavramı doğurup, ülkenin her yanına eşit kalitede hizmeti sağlamış olacaktır.

2. 2. 3. e-Devlet'ten Beklenen Faydalar

e-Devlet çalışmalarından beklenen faydalarla ilgili geniş değerlendirmeler bulunmaktadır. Bu faydalar şöyle sıralanabilir (Tutkun, 2007: 212)

Vatandaşa faydaları:

1. Hizmete kolay ve hızlı erişimin sağlanması
2. Şeffaflığın sağlanması
3. Katılımcılığın artması
4. Kamu kurumları arasında belge ve bilgi isteminin vermiş olduğu zaman ve maddi kaybın azalması
5. Devlete karşı önyargının azalması
6. Verilen hizmette eşitliğin sağlanması
7. Toplum üzerinde verimlilik düzeyinin arttırılması
8. Vatandaş ihtiyaç ve taleplerinin ön planda olması
9. Vatandaş memnuniyetinin artması
10. Bilgi paylaşımı ve katılımcılığını arttırarak kararların hızlı, tarafsız ve doğru alınması
11. Yaşam kalitesinin artması

Kamuya faydaları:

1. Verilen hizmet kalitesinin artması
2. Yapılan harcamalarda tasarrufun sağlanması
3. Kırtasiye tüketiminin (evrak- fotokopi vs.) azalması
4. Vatandaşın devlete olan güveninin artması
5. İş tekrarının önlenmesi
6. Standardizasyonun belirlenmesi ve oluşması
7. Etkin denetimin sağlanması
8. Kamu hizmet entegrasyonunun sağlanması
9. Hukukun etkinliğinin artması
10. Bürokrasinin azalması
11. Mükerrer yatırımların önlenmesi
12. Hata oranlarının en aza indirilmesi
13. Etkinlik ve verimliliğin artırılması

2. 3. e-OKUL

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümünü gerçekleştirmek üzere; e-Dönüşüm Türkiye projesi, kalkınma planları ve bilişim ile ilgili politika dokümanlarının da ülkemizin gelişmesi ve kalkınmasında etkili olacak, bilişim teknolojilerinin eğitim öğretim ve yönetimde kullanılmasına yönelik birçok projeyi başlatmış, birçok projeyi de uygulamaya koymuştur (Milli Eğitim Bakanlığı, 2008).

Hedef kitlesi düşünüldüğünde Türkiye'nin en büyük kurumlarından birisi olan Milli Eğitim Bakanlığı, yürüttüğü iş ve işlemleri internet ortamına hızla taşıyarak e-Dönüşüm projelerinden e-Okul projesini 2005 yılında kurgusunu yaparak, 2007 yılının Ocak ayında kullanıma açmıştır. e-Okul, bir okul yönetim-bilgi sistemi yazılımıdır. Bir öğrencinin okula kaydından başlayıp, mezuniyetine kadar olan tüm süreci içerir. Öğrencinin okula kaydı, dosya bilgilerinin ve resminin sisteme işlenmesi, nakil işlemleri, devamsızlık girişi ve devamsızlık takibi, gelişim raporu, sınav ve projelerden aldığı notların sisteme işlenmesi, karne, takdir, teşekkür gibi belgelerin verilmesi işlemleri e-Okul sistemi üzerinden yapılabilmektedir. Bununla birlikte okulun ders programının, okutulacak derslerin ve dersi okutacak öğretmenlerin bilgilerinin işlenmesi ve sınav tarihlerinin belirlenmesi işlemleri de e-Okul sistemi üzerinden yürütülmektedir (Yıldız vd., 2009: 2).

2. 3. 1. e-Okul Uygulamalarına Geçiş Süreci

Hizmetlerinin en önemli unsuru olan okul ve öğrencilerin kimi bilgilerini istatistiki bilgi olarak takip eden, yorumlayan ve değerlendiren MEB, kurgusu 2005 yılında yapılan ve 2006-2007 eğitim öğretim yılının başında okul ve öğrencilere yönelik bir yönetsel proje olarak e-Kayıt projesini beş ilde (Adana, Ankara, Eskişehir, İstanbul, İzmir) uygulamıştır. Uygulanan proje ile bu illerdeki ilköğretim okullarının birinci sınıfındaki öğrencilerin bilgileri MEB merkezî veri tabanına alınmıştır. Bazı sorunlar yaşanmakla birlikte başarı ile uygulanan e-Kayıt projesinin devamında bütün okullarımıza yönelik e-Okul projesi çalışmaları başlatılmış ve proje uygulama planına göre test uygulamaları da tamamlanmıştır. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2007)

e-Kayıt projesinin başarılı olmasından sonra il ve ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerince Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği 16. maddesi gereği "Öğrenci Yerleştirme Komisyonu" Mayıs ayı içerisinde kurularak, öğrencilerin oturdukları yere en yakın okula yerleştirmeleri için kayıt alanlarını belirledikten sonra ilgili okul müdürlüklerine duyurusunu yapmaları ve bu planlamanın, 6. sınıfı bulunmayan okulların 5. sınıfını bitiren öğrencilerin hangi okula gideceğini de kapsamı istenmiştir. 6, 7 ve 8. sınıfı bulunmayan okullarda 5. sınıfı bitiren öğrencilerin isim listesi 5. sınıfı bitirdiği okulun müdür/müdür yetkili öğretmeni tarafından 6. sınıfı planlanan okula bildirilmesi ve 6. sınıfı planlanan okul isim listesini aldıktan sonra nakil için gerekli olan işlemlerin yapılması da istenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği 17-a maddesi hükümleri doğrultusunda, Valiliklerce onaylanan yıllık çalışma takviminde belirtilen süreler içerisinde yeni kayıtlar, 1 Haziran 2007 tarihinden itibaren öğrenci velisi tarafından doğrudan okul müdürlüğüne müracaat edilerek, "Öğrenci Yerleştirme Komisyonu" kararı doğrultusunda, e-Okul sisteminde aday kayıt bölümüne geçici kayıtlarını yapmaları; şehit, malul ve muharip gazi çocukların talepleri halinde istedikleri okula kayıt yapabilecekleri; Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği 16. maddesi doğrultusunda okulun kontenjanın dolmaması halinde, kardeşlerin aynı okulda birleştirilmesi, anasınıfını okuduğu okula devam edebilmesi, çalışan anne ve babanın işyerlerinin bulunduğu alanın dahil edildiği okula kayıt yaptırma taleplerinin de değerlendirilmesi istenmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2007).

Norm kadro tespiti, ücretsiz ders kitabı dağıtımı, merkezî sistem sınav plânlanması ve uygulanması gibi birçok çalışmaya esas alan e-Okul projesi kapsamında ilk aşamada tüm illerimizdeki resmî ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin bilgileri, T.C. Kimlik Numarası esas alınarak ve MERNİS (Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi) projesi ile de ahenkli olarak en geç 19 Şubat 2007 tarihine kadar <http://e-Okul.meb.gov.tr> adresine, yine bu adresteki kılavuz doğrultusunda girilmesi kararlaştırılmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2007).

2008 yılının Kasım ayında MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne yayınlanan genelgede eğitim portalı ve fonksiyonel güncel bilgilere göre raporlar türetecek olan Karar Destek Sistemi için önemli bir unsur olan, birçok yeniliğe de temel oluşturması hedeflenen e-Okul Sisteminin tüm resmi ve özel orta öğretim kurumlarında uygulanması, öğrenci ve güncel bilgilerin sisteme işlenmesi istenmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2008). Böylelikle e-Okul Uygulamaları tüm resmi ve özel ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında kullanılmaya başlanmıştır.

2. 3. 2. e-Okul Sisteminin Bölümleri

e-Okul sistemi, dört ana bölümden oluşmaktadır:

1. Öğrenci İşlemleri-öğrenci arama, öğrenci dosya bilgilerinin tutulması, not ve devamsızlık bilgilerinin izlenmesi, olumsuz davranışta bulunan öğrencilerin takibi, nakil ve ayrılma işlemleri,

2. Okul İşlemleri-okula ait genel bilgilerin girilmesi, okulun öğretim şeklinin belirlenmesi, Türk ve yabancı uyruklu öğrencilerin kaydının yapılması, sınıf ve şubelerin düzenlenmesi, ücretli derse giren öğretmenlerin bilgilerinin girilmesi, öğrenci fotoğraflarının eklenmesi, nakil işlemleri, sınav işlemleri, sosyal faaliyetlerin belirlenmesi, olumsuz davranışların kaydedilmesi ve öğrenci genel bilgilerinin düzenlenmesi,

3. Milli Eğitim Müdürlükleri işlemleri, mezun olan öğrencilerin listesi, olumsuz davranışta bulunanların listesi ve devam etmeyen öğrencilerin listesinin tutulmasını, ilçe ve il çapında başarı değerlendirmesi ve sınav işlemlerinin yürütülmesi,

4. Bakanlık İşlemleri-eğitim-öğretim dönemi belirleme, devam etmeyen öğrencileri izleme, başarı değerlendirmesi, norm kadro tespiti, kitap dağıtım planlanması ve her türlü istatistiklerin oluşturulması işlemlerini içerir. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2007).

2. 3. 3. e-Okul Sisteminin Amaçları

e-Okul uygulamaları ile birçok iş ve işlemlerin web tabanlı yazılımlarla elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, gerçekleştirilen proje ve uygulamalarla bürokrasiyi azaltmak, zamandan tasarruf sağlamak, iş ve işlemleri daha süratli yapmak, şeffaflık sağlamak, istatistiki bilgi elde etmek ve verebilmek gibi birçok faydanın sağlanması amaçlandığı söylenebilir.

Ayrıca e-Okul sistemi ile her türlü belge gönderiminin gerçekleştirilmesi, belge gönderiminin başarılı olup olmadığının kesin onaylanması, göndericinin, belgenin alıcıya ulaştığından haberdar edilmesi, alternatif evrak gönderme cihazlarının ortadan kaldırılması, gönderen ve alıcıya ait birer belge arşivinin saklanması, off-line (sisteme bağlı olmama) durumunda da iletinin yine de iletilmesi, belgelerin güvenli bir şekilde iletilmesi, arşiv tarama, sorgulama ve arama işlerinin kolaylıkla yapılabilmesi, program üzerinde, karşılıklı chat (eşzamanlı olarak yazılı görüşme) yapılabilmesi, elektronik imza kullanılması ve bu sayede evrakın geldiği yerin kesin olarak onaylanabilmesi, belge iletimi sırasında veri kaybı olmaması ve orijinal şekliyle iletilmesi de amaçlanmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2007).

2. 4. e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ

e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi 25 Ocak 2008 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kullanıma açılan, adından da anlaşılacağı gibi resmi ve özel ilköğretim ve ortaöğretim okullarında okuyan öğrenci velilerini kapsayan bilgilendirme sistemidir.

Her öğrencinin bir velisinin olması zorunludur. Veli öğrencinin; anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişidir. Öğrenciler için, okulun bulunduğu yerde oturan, öğrencinin eğitim-öğrenim durumu ile yakından ilgilenebilecek, anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından yazılı olarak bildirilen ve 18 yaşından büyük olan bir kişi de veli olabilir. Veli gösteremeyen yatılı öğrencilerin veliliğini okul müdürü üzerine alır (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 24).

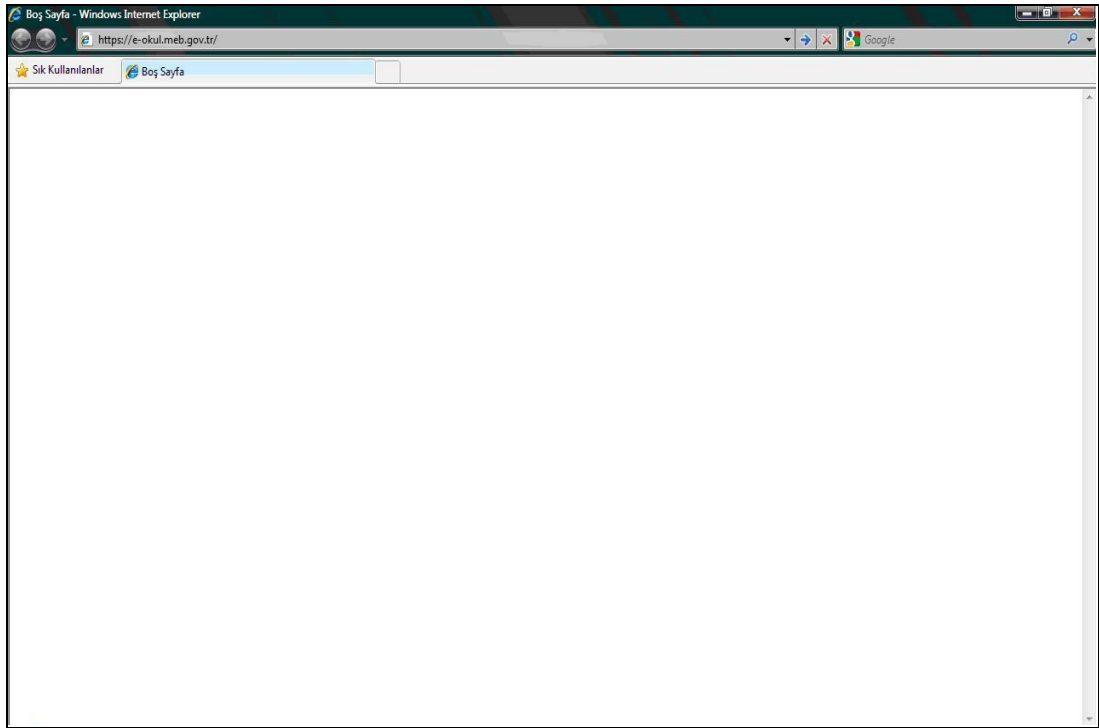
Bu sistemden veliler, velisi olduğu öğrencinin sınav tarihi, ödev teslim tarihi, devamsızlık bilgisi, not bilgisi, haftalık ders programı, aldığı belgeler, okuduğu kitaplar, davranış notları, diploma puanı, yılsonu notları, sadece ortaöğretim öğrencileri için sorumluluk/ortalama yükseltme puanları gibi bilgileri öğrenebilecekleri bir sistemdir.

e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi, e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'ne aktarılan verilere dayalı olarak işlem görmektedir. Yani öğrencinin okuduğu okulun idareci ve öğretmen kadrosunun Yönetim Bilgi Sistemine, sistemin işleyişi için gerekli olan ve girilmesi konusunda sorumlu oldukları bilgilerin girilmesiyle Veli Bilgilendirme Sistemi'nde sistemden öğrenilebilecek bilgiler otomatik olarak görülmektedir. Dolayısıyla okul idareci ve öğretmenlerinin Yönetim Bilgi Sistemi'ne girdikleri bilgiler Veli Bilgilendirme Sistemini doğrudan etkilemektedir.

2. 4. 1. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin Özellikleri ve Kullanımı Hakkında Genel Bilgiler

2. 4. 1. 1. Sisteme giriş adresi

e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi internet tabanlı olduğu için bilgisayarda bulunan internet tarayıcısının adres çubuğuna <http://e-Okul.meb.gov.tr/> yazılarak sistemin giriş sayfasına ulaşılır.

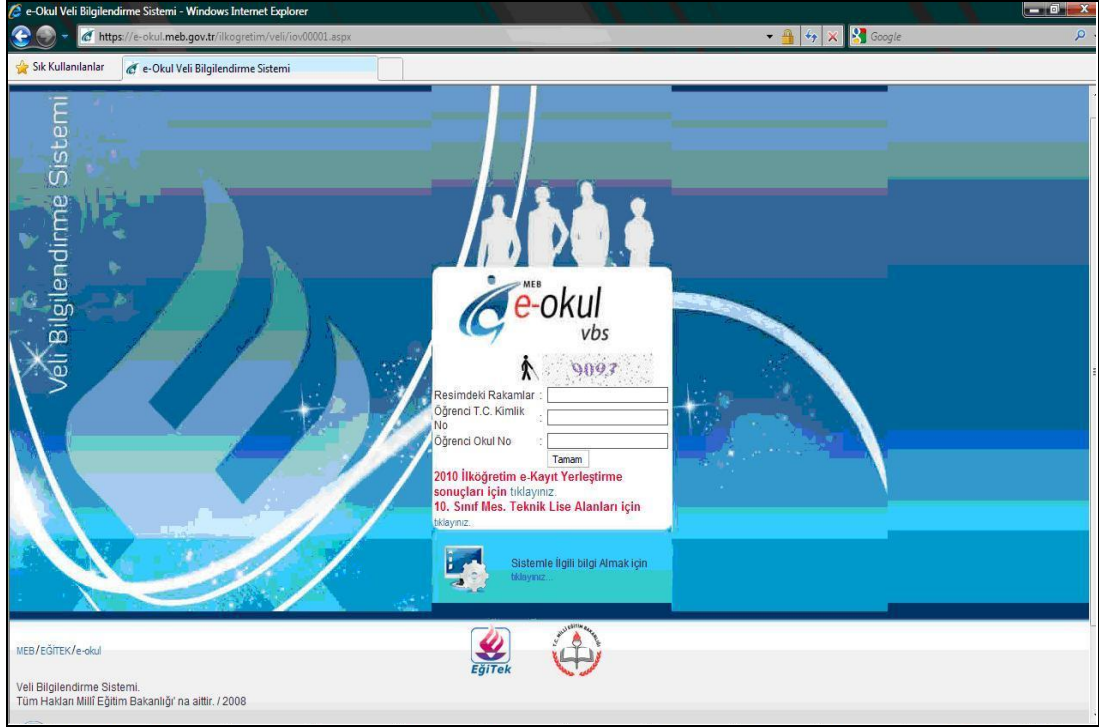

Resim 2. 1. Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ulaşım adresi

2. 4. 1. 2. Giriş sayfası

Giriş sayfasında bulunan "Resimdeki Rakamlar" bölümüne, bu bölümün üstünde yazılı olan rakamlar girilir. Öğrenci T.C. kimlik ve öğrenci okul no'su yanlarındaki bölümlere girilerek "Tamam" butonu ile öğrenci bilgilerine ulaşılabilir.

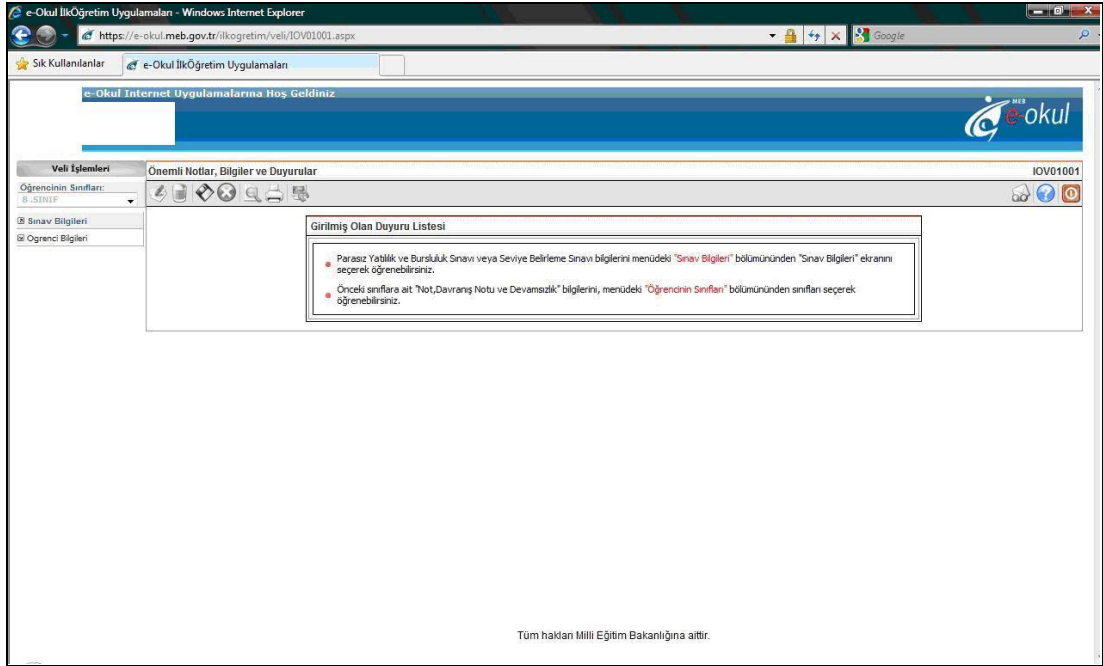
Ayrıca giriş sayfasından henüz yeni kayıt yaptırmış, okul no'su bulunmayan öğrencilerin e-kayıt bilgilerine T.C. kimlik numaraları girilerek öğrenilebilir.

Resim 2. 2. Veli Bilgilendirme Sistemi giriş sayfası

2. 4. 1. 3. Ana sayfa genel yapısı

Veli Bilgilendirme sistemi ana sayfa yapısının üç kısım olarak gruplandırılabilir. Birinci kısım sayfanın en üstünde bulunan öğrencinin isim, soy isim ve sınıfının bulunduğu paneldir. İkinci kısım sayfanın solunda bulunan “veli işlemleri” yazılı kısım ve altındaki “öğrencinin sınıfları”, “öğrenci bilgileri” ve “sınav bilgileri” menüsünden oluşmaktadır. Üçüncü kısım ise sayfa başlığının hemen altındaki kaydetme, silme, çıktı alma, yenileme, hata bildirim, çıkış, ilgili yardım sayfası görüntüleme gibi aktif ya da pasif simgelerin bulunduğu kısımdır.

Resim 2. 3. Veli Bilgilendirme Sistemi ana sayfası

2. 4. 1. 4. Sınav bilgileri

Sınav Bilgileri bölümü , “Sınav Bilgileri” ve “Seviye Belirleme Sınavı Sonuçları” adı altında iki ana başlık altında toplanmıştır.

2. 4. 1. 4. 1. Sınav bilgileri

Sınav bilgileri, öğrencinin içinde bulunduğu eğitim-öğretim yılında gireceği parasız yatılılık, bursluluk ve seviye belirleme sınavı gibi sınavlar hakkındaki bilgilerin verildiği bölümdür.

e-Okul Veli Bilgilendirme ... x
 https://e-okul.meb.gov.tr/ilkOgretim/Veli/IOV03001.aspx
 Google Facebook ZAMAN Haber7 haber7.com ... En son haber YouTube - Brodcas...
 e-Okul Internet Uygulamalarına Hoş Geldiniz

Veli İşlemleri Öğrenci Sınav Bilgileri IOV03001

Öğrencinin Sınıfı: 8. SINIF

Sınav Bilgileri
 SBS Sınav Sonuçları
 Öğrenci Bilgileri

Öğrenci Sınav Bilgileri

PARASIZ YATILIK VE BURSLULUK SINAVI

Sınav Tarihi : 04.06.2011 10:00:00
 Başvuru Süreci : Başlama Tarihi : 14/03/2011 Bitiş Tarihi : 25/03/2011 Sonuç Tarihi : 05/08/2011
 Başvuru Durumu : Başvuru yapılmamış

8. SINIF SEVIYE BELIRLEME SINAVI (SBS)

Sınav Tarihi : 04.06.2011 10:00:00
 Başvuru Süreci : Başlama Tarihi : 07/03/2011 Bitiş Tarihi : 25/03/2011 Sonuç Tarihi : 07/07/2011
 Başvuru Durumu : Sınav Başvurusu Kabul Edildi
 Özet Bilgileri : -
 Sınavda Alacağı Hizmet : -
 Sınav Yabancı Dili : İngilizce

7. SINIF SEVIYE BELIRLEME SINAVI (SBS) SONUÇ BİLGİLERİ

Sınıf Puanı(SP*) : 457,254
 Sınav Puanı(SBS) : 441,987 Yıl Sonu Başarı Puanı(YBP) : 94,94
 Okulun 7.Sınıf En Büyük Yıl Sonu Başarı Puanı(EnbYBP) : 94,94
 Açıklama : -

Resim 2. 4. Sınav Bilgileri ekranı

2. 4. 1. 4. 2. Seviye belirleme sınav sonuçları

Seviye Belirleme Sınav Sonuçları, öğrencinin daha önce girdiği seviye belirleme sınav puanları, okulun o sınıfa ait en büyük yılsonu başarı puanı, öğrencinin aldığı yılsonu başarı puanı ve sınav puanı ile öğrencinin yılsonu başarı puanının birlikte hesaplanarak oluşturulduğu sınıf puanı bilgilerinden oluşmaktadır. Ayrıca sayfanın alt kısmına bu puanların nasıl hesaplandığını gösteren formüllerin olduğu açıklama kısmı da bulunmaktadır.

The screenshot shows the 'Öğrenci SBS Sınav Sonuçları' (Student SBS Exam Results) page on the e-Okul website. The page is divided into two main sections: '6. SINIF SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) SONUÇ BİLGİLERİ' and '7. SINIF SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) SONUÇ BİLGİLERİ'. Each section displays the student's name, class, exam scores, and the final score calculation.

6. SINIF SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) SONUÇ BİLGİLERİ		
Sınıf Puanı(SP*)	: 427,918	
Sınav Puanı (SBS)	: 402,175	Yıl Sonu Başarı Puanı(YBP) : 91,88
Okulun 6.Sınıf En Büyük Yıl Sonu Başarı Puanı(EnBYBP)	: 91,88	
Açıklama	:-	
Hesaplama Formülü (*): SP= YUVARLA((((SBS*0,7)+(YUVARLA(((YBP EnBYBP)*500,2)*0,25))/475)*500,3). Buna göre puanınız aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır.		
SP= YUVARLA((((402,175*0,7)+(YUVARLA(((91,88/ 91,88)*500,2)*0,25))/475)*500,3) = 427,918		

7. SINIF SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) SONUÇ BİLGİLERİ		
Sınıf Puanı(SP*)	: 457,254	
Sınav Puanı (SBS)	: 441,987	Yıl Sonu Başarı Puanı(YBP) : 94,94
Okulun 7.Sınıf En Büyük Yıl Sonu Başarı Puanı(EnBYBP)	: 94,94	
Açıklama	:-	
Hesaplama Formülü (*): SP= YUVARLA((((SBS*0,7)+(YUVARLA(((YBP EnBYBP)*500,2)*0,25))/475)*500,3). Buna göre puanınız aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır.		
SP= YUVARLA((((441,987*0,7)+(YUVARLA(((94,94/ 94,94)*500,2)*0,25))/475)*500,3) = 457,254		

SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) AÇIKLAMALAR

Resim 2. 5. Seviye Belirleme Sınav Sonuçları

2. 4. 1. 5. Öğrenci Bilgileri

Öğrenci Bilgileri bölümünde ilköğretim okullarını ilgilendiren tarafla; duyurular, devamsızlık bilgisi, not bilgisi, haftalık ders programı, sınav tarihleri, öğrencinin aldığı belgeler, öğrencinin okuduğu kitaplar, öğrenci davranış notları, öğrenci diploma puanı, öğrenci yılsonu notları kısımlarından oluşan bölümdür.

2. 4. 1. 5. 1. Duyurular

Okul yöneticileri veya öğretmenler tarafından öğrenci ve velilere ulaştırılmak istenen duyurulardan oluşmaktadır. Bu duyurular bireysel ya da toplu şekilde olabilmektedir. Duyurular giriş yapıldıktan sonra ekranın ortasında da görüntülenmektedir.

The screenshot shows the e-Okul website interface. The main content area is titled 'Girilmiş Olan Duyuru Listesi' (List of Announcements). It contains the following text:

- Parazat Yabakik ve Bursluk Sinavi veya Seviye Belirleme Sinavi bilgilerinizi menüdeki "Sinav Bilgileri" bölümünden "Sinav Bilgileri" ekranını seçerek öğrenebilirsiniz.
- Önceki sınıflara ait "Not,Davranış Notu ve Devamsızlık" bilgilerinizi, menüdeki "Öğrencinin Sınıfları" bölümünden sınıfları seçerek öğrenebilirsiniz.

The left sidebar contains a navigation menu with the following items:

- Veli İşlemleri
- Öğrencinin Sınıfları: 8. SINIF
- Sinav Bilgileri
- Öğrenci Bilgileri
- Duyurular
- Devamsızlık Bilgisi
- Not Bilgisi
- Haftalık Ders Programı
- Sinav Tarihleri
- Öğrencinin Aldığı Belgeler
- Öğrencinin Okuduğu Kitaplar
- Öğrenci Davranış Notları
- Öğrenci Diploma Puanı
- Öğrenci Yıl Sonu Notları
- Öğrenci Sorumluluk/Ortalama Yükseltme Puanları
- Meslek Liseli Atama Geçiş Sonuçları

The bottom of the page states: 'Tüm hakları Millî Eğitim Bakanlığına aittir.'

Resim 2. 6. Duyurular

2. 4. 1. 5. 2. Devamsızlık bilgisi

Tatil günlerinin ve öğrencinin dönem içerisinde özürsüz veya özürsüz okula gelmediği günlerin tablolaştırıldığı kısımdır.

The screenshot shows the e-Okul website interface. The main content area is titled 'Öğrencinin 7. SINIF Özürü - Özürsüz Devamsızlık Bilgisi Label'. It displays a calendar grid for the month of October (Aylar: Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran). The grid shows the following absence days (D):

Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Ekim																															
Kasım		D	D																				D	D	D	D					
Aralık																															
Ocak							D																								
Şubat																															
Mart																															
Nisan																															
Mayıs																															
Haziran																															

Below the grid, there are summary statistics:

Özürsüz Devamsızlıklar	Özürsüz Devamsızlıklar	Devamsızlıktan Sayılmayan Süreler
Özürsüz Devamsızlık Toplamı	Tam Gün	Süre Toplamı
0 gün	9	0 gün
	Özürsüz Devamsızlık Toplamı	
	9 gün	

The bottom of the page states: 'Tüm hakları Millî Eğitim Bakanlığına aittir.'

Resim 2. 7. Devamsızlık bilgisi

İlköğretim kurumlarına kaydedilen zorunlu öğrenim çağındaki öğrencilerin velileri öğrencilerin okula devamını sağlamakla yükümlüdürler. Okul yönetimleri,

millî eğitim müdürlükleri, müfettişler, muhtarlar ve mülkî amirler 222 sayılı Kanunun ilgili hükümleri gereğince çocukların okula devamını sağlamakla yükümlüdürler (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 25).

Normal ve ikili öğretim yapan okullarda ilk derse girdiği hâlde sonraki bir veya daha fazla derse özürsüz olarak girmeyen öğrencinin durumu velisine ivedilikle bildirilir ve devamsızlığı yarım gün sayılır (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 26).

İlköğretim okullarındaki öğrencilerden, okulun bulunduğu yerleşim biriminin dışına çıkan, adresi bulunmayan ve okulu olmayan bir yere gidenlerin durumu, okul yönetimince e-Okuldaki devam bölümüne zamanında işlenir. Öğrencilerin devamsızlıkları, e-Okul sistemi üzerinden okul yönetimince sürekli takip edilir (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 27).

Okula devam ederken, yangın, deprem, sel ve benzeri doğal afet veya ana, baba, kardeş gibi yakınlarından birinin ağır hastalığı, ölümü gibi önemli nedenlerle kendilerine izin verilen, tedavi yahut ameliyatı gerektiren bir hastalıktan dolayı okula özürlü olarak devam edemeyen öğrencilerin özürlerinin bitiminde okula devamları sağlanır. Velisinin yazılı izni ile yurt içi ve yurt dışı sanatsal, sosyal, sportif, kültürel ve benzeri etkinlikler ile yarışmalara katılacak öğrenciler, hazırlık çalışmaları ve etkinliklerin devamı süresince izinli sayılır. Bu durumdaki öğrencilerin yetiştirilmesi için veli, öğretmen, okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi ve okul yönetiminin iş birliği ile gerekli önlemler alınır (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 28).

Öğrencinin ailesi yanında kalmasını gerektiren hastalık, ölüm, aileden birinin askerlik durumu, tarımsal çalışmalar gibi nedenlerle velisinin yazılı bildirim üzerine bir ders yılında en çok on beş güne kadar izin verilebilir. Bu izinler, en az yarım gün olmak üzere parça parça veya bütün olarak okul müdürü veya yetkili kılacağı müdür yardımcıları tarafından verilir. Özre bağlı izinler devamsızlıktan sayılmaz (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 29).

Okula geç gelmeyi veya izinsiz olarak sınıftan ya da okuldan ayrılmayı alışkanlık hâline getiren öğrencilerin bu durumlarının önlenmesi için veli, öğretmen, okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi ve okul yönetiminin iş birliği ile gerekli önlemler alınır (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 30). Velilerin öğrencilerinin okula geç geldiği günler ve

devamsızlıkları hakkında bilgi alabilmelerini sağlayan e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi, bu tür durumların erken tespit edilmesinde ve yaşanan sorunların zaman geçirilmeden giderilmesinde katkı sağlaması beklenebilir.

2. 4. 1. 5. 3. Not bilgileri

Öğrencilerin sınav, proje ve performans belirlemeye yönelik çalışmalarla ilgili puan tablosunun bulunduğu kısımdır. Bu notlar 1, 2 ve 3 üncü sınıflarda öğrencilerin proje, ders içi başarılarını belirlemeye yönelik çalışmalarını temel alan öğretmen gözlemlerine dayalı olarak belirlenen puanların aritmetik ortalaması; 4, 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarda, öğrencilerin performanslarını belirlemeye yönelik yaptıkları çalışmalar ve varsa projeden aldıkları puanların ayrı ayrı ortalamaları ile sınavlardan alınan puanların toplamının aritmetik ortalaması ile belirlenir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 42).

DERSLER	Sınav Puanları				Projeler		Performans Belirlemeye Yönelik Çalışmalar					Notu ve Puanı					
	1	2	3	4	1	2	Ort.	1	2	3	4	5	Ort.	PBYC Ort.	Puan	Muaf	
BEDEN EĞİTİMİ							100	100						100	100	5	100
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	95	100					100							100	100	5	98,33
FEN VE TEKNOLOJİ	100	90	95				100	100	100	100	100	100		100	100	5	96,25
GÖRSEL SANATLAR	100						100	100						100	5	100	-
MATEMATİK	98	100	100				100	100	100	100				100	100	5	99,50
MÜZİK	100						100	100	100	100				100	100	5	100
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	100	90					100							100	100	5	96,67
TEKNOLOJİ VE TASARIM	100	100					100							100	5	100	-
TÜRKÇE	97	100	100				100	100	100	100				100	100	5	99,25
YABANCI DİL	94	100	100				100							100	100	5	98,50

DERSLER	Sınav Puanları				Projeler		Performans Belirlemeye Yönelik Çalışmalar					Notu ve Puanı					
	1	2	3	4	1	2	Ort.	1	2	3	4	5	Ort.	PBYC Ort.	Puan	Muaf	
BEDEN EĞİTİMİ														70	4	70	-
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	90	100					100							100	100	5	96,67
FEN VE TEKNOLOJİ	93														5	93	-
GÖRSEL SANATLAR	85						70							70	3	67,50	-
MATEMATİK	100														5	100	-
MÜZİK	85	95					100			65				65	82,50	5	87,50
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	100						100			100				100	100	5	100

Resim 2. 8. Not bilgileri

Sınav, proje ve öğrencinin performansına yönelik çalışmalar, 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları, ilgili öğretmen tarafından zamanında e-Okul sistemindeki Öğretmen Not Çizelgesi bölümüne puan olarak girilir. Puanlar beşlik sisteme göre nota çevrilerek karneye işlenir.

Puanların not değeri ve derecesi aşağıda gösterilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 33).

Tablo 2. 2. Puanların not değeri ve derecesi

PUAN	NOT	DERECE
85-100	5	Pekiyi
70-84	4	İyi
55-69	3	Orta
45-54	2	Geçer
0-44	1	Başarısız

Öğrencilerin performansını belirlemeye yönelik çalışmalar; ders ve etkinliklere katılım ile performans görevlerinden oluşur. Performans değerlendirme, öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önüne alarak, onların bilgi ve becerilerini gerçek yaşama aktarmalarını sağlayacak etkinlikler aracılığıyla değerlendirme yapmaktır. Performans değerlendirme, gözlenebilen bir performans (örneğin bir müzik parçası çalma), ya da somut bir ürünle (örneğin bir harita çizme) sonuçlanmalıdır. Öğrenciler, her yarıyılıda derslerden bireysel ya da grup çalışması şeklinde en az bir performans ödevi hazırlarlar. Not çizelgesinde, performans ödevlerine ait sütun sayısı her ne kadar üç ise de üçten fazla ya da daha az sayıda performans ödevi verilebilir. Verilen performans ödevlerinin aritmetik ortalaması alınır.

Projeler ise içeriği daha kapsamlı ve uzun süre gerektiren ayrıntılı ödevlerdir. Örneğin: “Dört temel gıda maddesi tespit edilip, yaşadığınız çevredeki üç marketten sekiz hafta boyunca fiyat takiplerinin yapılması, tespitler sonucunda elde edilen verilerin grafiğe dönüştürülerek en ekonomik marketin belirlenmesi, fiyat artış oranları göz önünde bulundurularak önümüzdeki yıl seçilen gıda fiyatlarının ne olabilecekleri üzerinde tahminde bulunmaları”, bir projeye konu oluşturabilir. Projeler, bireysel ya da grup çalışması şeklinde yapılabilir. proje konuları, öğretmenin kendisi ya da zümre öğretmenler tarafından belirleneceği gibi, öğrenciler de kendi ilgi duydukları alanlara göre proje konusu belirleyebilirler.

Proje ve performans ödevlerinin dışında dersteki gelişimlerini yansıtmak amacıyla öğrenciler ürün dosyası hazırlar. Bu dosyalar, öğrencinin gelişim düzeyini belirlemek, öğretim sürecinde gerekli önlemleri almak ve öğrencinin başarısına ilişkin öğrenciye, öğretmene, veliye ve okul yönetimine geri bildirimde bulunmak amacıyla kullanılır.

Görsel sanatlar, müzik, beden eğitimi, teknoloji ve tasarım dersleri dışındaki derslerden, öğretmenlerin iş birliği ve ortak değerlendirme yapabilmelerine imkân vermek üzere her dönemde en az bir sınav birlikte düzenlenir. Bu ortak sınavların sorularıyla birlikte cevap anahtarları da okul zümre öğretmenlerince hazırlanır ve cevap anahtarlarında her soru için verilecek puan belirtilir.

Görsel sanatlar, müzik, beden eğitimi, teknoloji ve tasarım derslerinde öğrencilerin başarıları, öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme etkinlikleri esas alınarak belirlenir. Seçmeli dersler ile rehberlik/sosyal etkinlikler puanla değerlendirilmez. Ancak, öğrencilerin hangi seçmeli dersi aldıkları karne ve diğer kayıtlarda belirtilir. Kopya çeken öğrencinin sınavı geçersiz sayılır ve puanla değerlendirilmez. Ancak, dönem puanının hesaplanmasında aritmetik ortalama alınırken sınav sayısına dâhil edilir. Ayrıca bu durum, ders öğretmenince okul yönetimine bildirilir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 36).

Herhangi bir nedenle sınavlara katılmayan, proje ve performans görevini zamanında teslim edemeyen öğrencinin durumu velisine bildirilir. Veli, öğrencinin bunlara katılmama veya zamanında teslim edememe gerekçesini, en geç beş iş günü içinde okul yönetimine yazılı olarak bildirmek zorundadır. Okul yönetimine özrü uygun görülen öğrenciler, ders öğretmenin belirleyeceği bir zamanda önceden öğrenciye duyurularak dersin niteliğine göre yapılacak değerlendirme etkinliğine alınır. Bu ölçme değerlendirme etkinliği, sınıfta diğer öğrencilerle ders işlenirken yapılabileceği gibi ders dışında da yapılabilir. Öğrenciler, proje ve performans görevini ise öğretmenin belirleyeceği süre içinde teslim etmek zorundadır. Geçerli özrü olmadan sınava katılmayan veya proje ve performans görevini teslim etmeyen öğrencilerin durumları puanla değerlendirilmez. Ancak aritmetik ortalama alınırken sayıya dâhil edilir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 38).

Öğrencinin dönem sonu notu ve puanı ise şöyle hesaplanır: Girilen Sınav Puanları + Projeler Ortalaması(PORT) + Performans Belirlemeye Yönelik Çalışmaların Ortalaması (PBYÇORT) / (Girilen Sınav Puanları Sayısı+2)

Bir dersin yılsonu puanı ise, birinci ve ikinci dönem puanlarının aritmetik ortalamasıdır. Bir dersin yılsonu notu ise birinci ve ikinci dönem notlarının aritmetik ortalamasıdır. Dönem puanlarının aritmetik ortalaması hesaplanırken bölme işlemi

virgülden sonra iki basamak yürütülür. Yılsonu notu hesaplanırken yarım ve yarımdan büyük kesirler tama yükseltilir.

Öğrencilerden;

a) Kurumdan veya geçerli özürlerinden kaynaklanan nedenlerle herhangi bir dersten yalnız bir dönem puan/notu alanların bu puan/notu,

b) 4-8'inci sınıflarda herhangi bir dersten iki dönemde de puanı/notu olmayanların yetiştirme kursunda aldığı puan/notu,

c) Her iki dönemde de uygulamalı herhangi bir derste sağlık durumları ve bedensel engelleri nedeniyle sağlık raporunda belirtilen faaliyetleri yapamayanların, bu dersleri dinleme, izleme ve sözel etkinliklere katılımları değerlendirilerek verilen dönem puan/notlarının aritmetik ortalaması,

ç) Uygulamalı herhangi bir dersten birinci dönem notu bulunanlardan özrünü belgelendirenlerin, ikinci dönemde bu dersleri dinleme, izleme ve sözel etkinliklere katılımları değerlendirilerek verilen dönem puan/notu ile birinci dönem puan/notunun aritmetik ortalaması,

d) Uygulamalı herhangi bir dersten ikinci dönemde özrü bulunmayan, birinci dönemde bu derslerin dinleme, izleme ve sözel etkinliklere katılımları değerlendirilerek verilen dönem puan/notunun aritmetik ortalaması o dersin yılsonu puan/notu sayılır (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 46).

2. 4. 1. 5. 4. Haftalık ders programı

Öğrencinin bir haftalık gireceği derslerin, dersin işleneceği saatleri ve ders öğretmenlerinin isimlerinin tablosunun bulunduğu kısımdır.

e-Okul İKÖğretim Uygulamaları - Windows Internet Explorer

https://e-okul.meb.gov.tr/ikogretim/Veli/IOV02003.aspx

e-Okul İKÖğretim Uygulamaları

e-Okul İKÖğretim Uygulamalarına Hoş Geldiniz

IOV02003

Veli İşlemleri

Haftalık Ders Saatleri ve Derse Giren Öğretmenler

Öğrencinin Sınıfları: 8.SINIF

Öğrencinin Bilgileri

Devamsızlık Bilgisi

Not Bilgisi

Haftalık Ders Programı

Sınav Tarihleri

Öğrencinin Aldığı Belgeler

Öğrencinin Okuduğu Kitaplar

Öğrenci Davranış Notları

Öğrenci Diploma Puanı

Öğrenci Yıl Sonu Notları

Öğrenci Sorumluluk/Ortalama

Yükseleme Puanları

Mevkiye Lisansı Alınma Geçiş Soruşturması

Haftalık Ders Saatleri ve Derse Giren Öğretmenler

Ders Saati	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1 08:30-09:10	YABANCI DİL HALİL AYCAN	TÜRKÇE HÜSEYİN GÜRCAN YILDIRIM	REHBERLİK SOSYAL ETKİNLİKLER MUSTAFA SALCAN	MATEMATİK REŞAT ÇETİNOĞLU	MATEMATİK REŞAT ÇETİNOĞLU
2 09:25-10:05	YABANCI DİL HALİL AYCAN	TÜRKÇE HÜSEYİN GÜRCAN YILDIRIM	MÜZİK BULUT CAN	MATEMATİK REŞAT ÇETİNOĞLU	MATEMATİK REŞAT ÇETİNOĞLU
3 10:25-11:05	TÜRKÇE HÜSEYİN GÜRCAN YILDIRIM	FEN VE TEKNOLOJİ MEHMET KALE	GÖRSEL SANATLAR BULUT CAN	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK İSMAİL KAPTAN	BEDEN EĞİTİMİ AYŞE DEMİRELLİ
4 11:20-12:00	TÜRKÇE HÜSEYİN GÜRCAN YILDIRIM	FEN VE TEKNOLOJİ MEHMET KALE	YABANCI DİL HALİL AYCAN	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK İSMAİL KAPTAN	BEDEN EĞİTİMİ AYŞE DEMİRELLİ
5 13:00-13:40	FEN VE TEKNOLOJİ MEHMET KALE	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ FATMA GÖZÜKIZIL	YABANCI DİL HALİL AYCAN	TARIM İSMAİL KAPTAN	TEKNOLOJİ VE TASARIM FATMA GÖZÜKIZIL
6 13:55-14:35	FEN VE TEKNOLOJİ MEHMET KALE	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ FATMA GÖZÜKIZIL	TÜRKÇE HÜSEYİN GÜRCAN YILDIRIM	VATANDAŞLIK VE DEMOKRASİ EĞİTİMİ İSMAİL KAPTAN	TEKNOLOJİ VE TASARIM FATMA GÖZÜKIZIL

Tüm hakları Millî Eğitim Bakanlığına aittir.

Resim 2. 9. Haftalık ders programı

Haftalık ders programı, öğretim yılı başında veya ders yılı içinde okul yönetimince hazırlanır. Bu programda yönetici ve öğretmenlerin okutacakları derslerin gün ve saatlere göre dengeli dağılımı yapılır ve ilgililere yazılı olarak imza karşılığı duyurulur.

Haftalık ders programı düzenlenirken (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 12):

a) Kurumun eğitim ortamı, öğretmen durumu, fiziki şartlar ile pedagojik esaslar göz önünde bulundurulur.

b) Dersler, özelliklerine göre üst üste veya haftanın belirli günlerine dengeli olarak dağıtılır. Bayrak törenleri dikkate alınarak beden eğitimi ve müzik derslerinin haftanın ilk ve son iş gününe konulmasına özen gösterilir.

c) Programda teorik ve uygulamalı derslere aynı günde yer verilmesi durumunda, teorik derslere öğleden önce, uygulamalı derslere ise öğleden sonraki saatlerde yer verilmesine özen gösterilir.

2. 4. 1. 5. 5. Sınav tarihleri

Öğrencinin girdiği sınavların tarihlerinin listelendiği kısımdır. Renkli olarak gösterilen dersler, o derse ait sınav not ve puanlarının sisteme işlendiğini, açık renkte bulunan diğerlerinin ise henüz not ve puanların sisteme işlenmediğini göstermektedir.

Ders Adı	Tür	Tarih
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1. Sınav	25/11/2010
FEN VE TEKNOLOJİ	1. Sınav	10/11/2010
FEN VE TEKNOLOJİ	2. Sınav	16/12/2010
MATEMATİK	1. Sınav	12/11/2010
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	1. Sınav	25/11/2010
TEKNOLOJİ VE TASARIM	1. Sınav	10/11/2010
TEKNOLOJİ VE TASARIM	2. Sınav	26/12/2010
TÜRKÇE	1. Sınav	10/11/2010
TÜRKÇE	2. Sınav	15/12/2010
YABANCI DİL	1. Sınav	04/11/2010

Notları girilmiş sınavlar renkli olarak gösterilmiştir.

Tüm hakları Millî Eğitim Bakanlığına aittir.

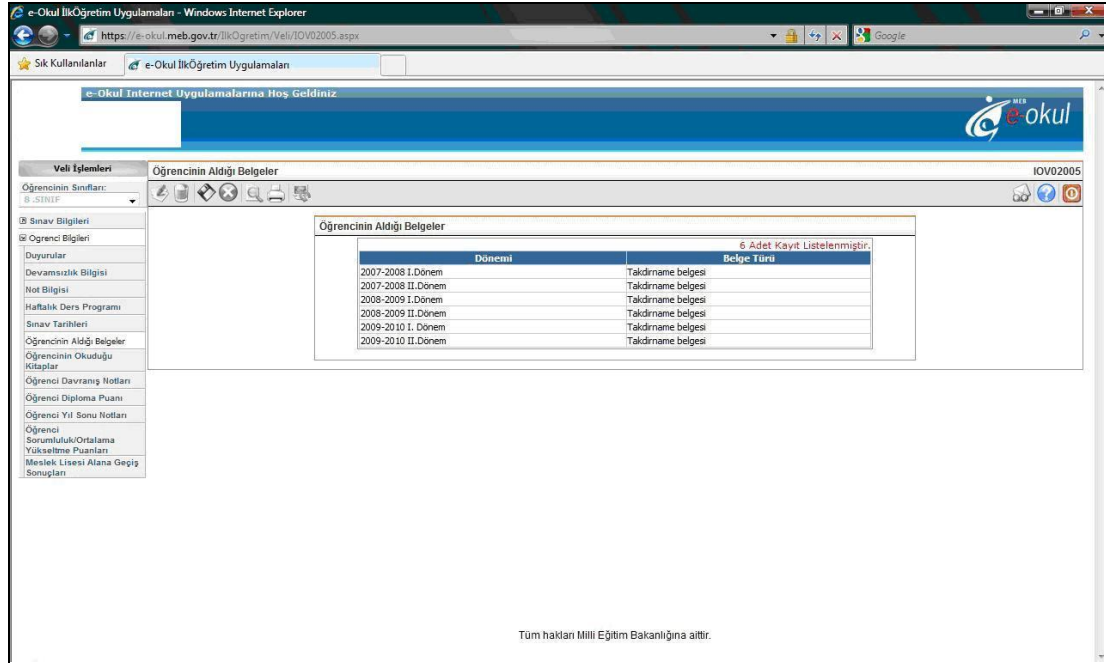
Resim 2. 10. Sınav tarihleri

Sınavların zamanı, en az bir hafta önceden öğrencilere duyurulur. Bir sınıfta/şubede bir günde yapılacak sınav sayısı ikiye geçemez (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 36).

Öğretmenler; sınavların yapıldığı, projelerin teslim edildiği ve performans görevinin verilen süre içerisinde tamamlandığı tarihten başlayarak en geç on iş günü içinde sonuçları öğrencilere bildirir. Yazılı sınav kâğıtları, incelenmek üzere öğrencilere dağıtılır ve varsa yapılan ortak hatalar sınıfta açıklandıktan sonra geri alınarak bir öğretim yılı saklanır. Verilen puanlar, e-Okul sisteminin ilgili bölümüne işlenir (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 40).

2. 4. 1. 5. 6. Öğrencinin aldığı belgeler

Öğrencilerin takdirname, teşekkür, başarı, üstün başarı, onur belgesi gibi aldığı belgelerin gösterildiği kısımdır. Veli bu sayfayı açtığında öğrencisinin kaç kitap okuduğunu, kitapların tümünü ve muhtevasını görebilme imkanına sahiptir.

Resim 2. 11. Öğrencinin aldığı belgeler

Okul Öğrenci Davranışlarını Değerlendirme Kurulunca, örnek davranışları ile derslerdeki gayret ve başarılarıyla üstünlük gösteren öğrenciler;

a) 4, 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarda puan ortalaması Türkçe dersinden 55.00, diğer derslerin her birinden 45.00 puandan aşağı olmamak şartı ile tüm derslerin dönem ağırlıklı puan ortalaması 70. 00-84 .99 olanlar "Teşekkür,"

b) 85.00 puan ve yukarı olanlar "Takdirname",

c) Üç öğretim yılının her döneminde üst üste Takdirname alanlar "Üstün Başarı",

ç) Üç öğretim yılının her döneminde üst üste Teşekkür ya da dönemlerin herhangi birinden veya bir kaçından takdirname, diğerlerinden teşekkür alanlar "Başarı", belgesi ile ödüllendirilir (Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 107).

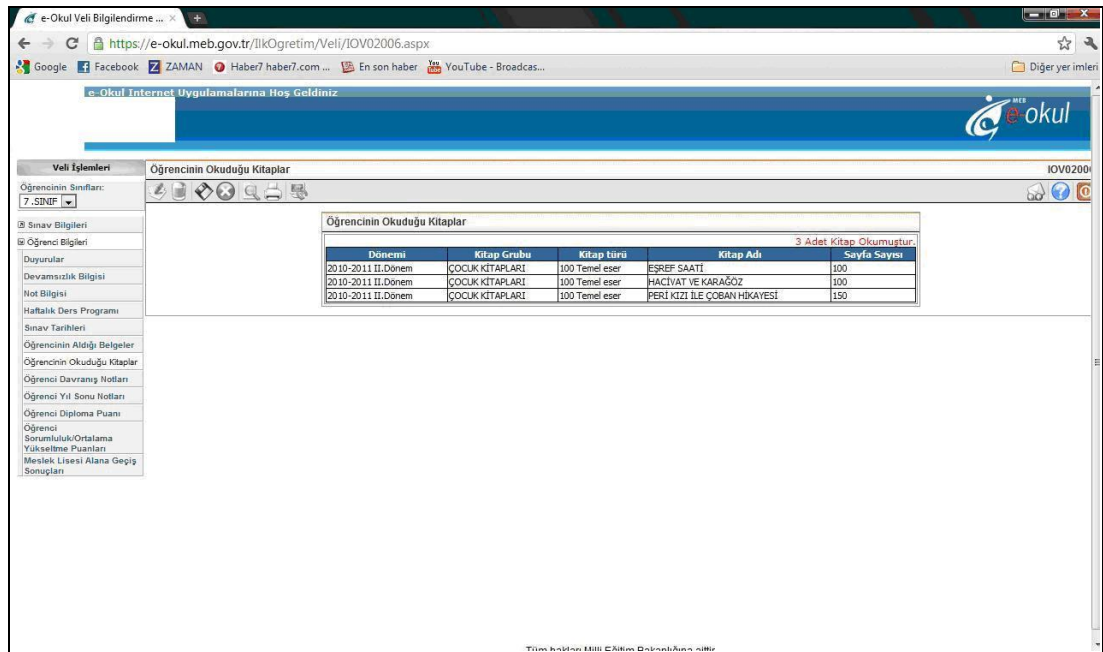
Ayrıca, ilköğretim okullarının tüm sınıflarında derslerindeki başarı durumuna bakılmaksızın;

a) Ulusal ve uluslararası yarışmalara katılarak ilk beş dereceye giren,

b) Çeşitli sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerde üstün başarı gösteren öğrenciler "Onur Belgesi" (EK-8) ile ödüllendirilir. Bu ödüller, e-Okul sisteminin ilgili bölümüne işlenir. Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulunun toplantı tarih ve karar numarası ödül belgesinin tarih ve numarası olarak kabul edilir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 107).

2. 4. 1. 5. 7. Öğrencinin okuduğu kitaplar

Öğrencinin eğitim-öğretim dönemleri içerisinde okuduğu kitapların adlarının, grubunun (edebiyat, sanat, mizah vb.), türünün (roman, hikaye, masal, öykü vb.) ve sayfa sayısının tablolaştırıldığı kısımdır.

Dönemi	Kitap Grubu	Kitap Türü	Kitap Adı	Sayfa Sayısı
2010-2011 II. Dönem	ÇOCUK KİTAPLARI	100 Temel eser	ESREF SAATI	100
2010-2011 II. Dönem	ÇOCUK KİTAPLARI	100 Temel eser	HACIVAT VE KARAGÖZ	100
2010-2011 II. Dönem	ÇOCUK KİTAPLARI	100 Temel eser	PERİ KIZI İLE ÇOBAN HİKAYESİ	150

Resim 2. 12. Öğrencinin okuduğu kitaplar

2. 4. 1. 5. 8. Öğrenci davranış notları

Öğrencilerin derslerde sergilemiş oldukları davranışların o dersin öğretmenince değerlendirme notlarının tablolaştırılmış kısmıdır.

e-Okul İnköretim Uygulamaları - Windows Internet Explorer

https://e-okul.meb.gov.tr/ilkogretim/Veli/IOV02007.aspx

e-Okul İnköretim Uygulamaları

e-Okul İnköretim Uygulamalarına Hoş Geldiniz

IOV02007

Veli İşlemleri

Öğrencinin Davranış Notları

Öğrencinin Davranış Notları

1: Yetersiz - 2: Geliştirilmeli - 3: Orta - 4: İyi - 5: Çok İyi

5 adet kayıt bulundu.

Dönem	Ders Adı	Okul Kültürüne Uyum	Öz Bakım	Kendini Tanıtma	İletişim ve Sosyal Etkileşim	Ortak Değerlere Uyma	Çözüm Olarak Olma	Sosyal Faaliyete Katılım	Takım Çalışması ve Sorumluluk	Verimli Çalışma	Cevreye Duyarlılık
2010-2011 I. Dönem	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	TARIM	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	TEKNOLOJİ VE TASARIM	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	YATANDAŞLIK VE DEMOKRASİ EĞİTİMİ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Tüm hakları Milli Eğitim Bakanlığına aittir.

Resim 2. 13. Öğrenci davranış notları

İlköğretim okullarının 1 ve 2 nci dönemlerinde her öğrencinin davranışları, belirlenen ölçütler dikkate alınarak 1, 2, 3, 4 ve 5 inci sınıflarda aynı sınıfta ders okutan diğer öğretmenlerin de görüşleri alınarak sınıf öğretmeni tarafından, 6, 7 ve 8 inci sınıflarda ise şubede ders okutan ders öğretmenlerince değerlendirilir. Öğrenci davranışları 1, 2, 3, 4 ve 5 inci sınıflarda "(1) Geliştirilmeli", "(2) İyi", "(3) Çok iyi" şeklinde; 6, 7 ve 8 inci sınıflarda ise "(1) Yetersiz", "(2) Geliştirilmeli", "(3) Orta", "(4) İyi", "(5) Çok iyi" şeklinde değerlendirilir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 43).

Davranış ölçütlerine göre öğretmenler tarafından verilen notlar, e-Okul sistemine aktarılır. Davranış notu ve puanı hesaplamaları bu sistemde yapılır. 6, 7 ve 8 inci sınıflarda tüm dersler için, ders okutan öğretmenlerin her bir ölçüte vermiş oldukları notların aritmetik ortalaması alınarak öğrencinin o ölçüte ait dönem notu elde edilir. Her bir ölçütün iki döneme ait notlarının aritmetik ortalaması alınarak davranış notu; davranış notu 20 (yirmi) ile çarpılarak davranış puanı bulunur (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 43).

1, 2, 3, 4 ve 5 inci sınıflarda davranış ölçütlerine göre öğrencilerin gelişim düzeyleri; 6, 7 ve 8 inci sınıflarda ise davranış ölçütleri, ölçütlerin dönem notları ile davranış notu ve davranış puanı öğrenci karnelerinde belirtilir. e-Okul sisteminde davranış ölçütlerinin dönem notu ve yılsonu notu hesaplanırken kesirli sayılar tama

dönüştürülmez. Ölçütlerin dönem notları karneye yazılırken yarım ve yarımından büyük kesirler bir üst tam nota çevrilir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 43).

Öğrencilerin davranışları;

- a) Okul kültürüne uyum,
- b) Öz bakım,
- c) Kendini tanıma,
- ç) İletişim ve sosyal etkileşim,
- d) Ortak değerlere uyma,
- e) Çözüm odaklı olma,
- f) Sosyal faaliyetlere katılım,
- g) Takım çalışması ve sorumluluk,
- ğ) Verimli çalışma,
- h) Çevreye duyarlılık

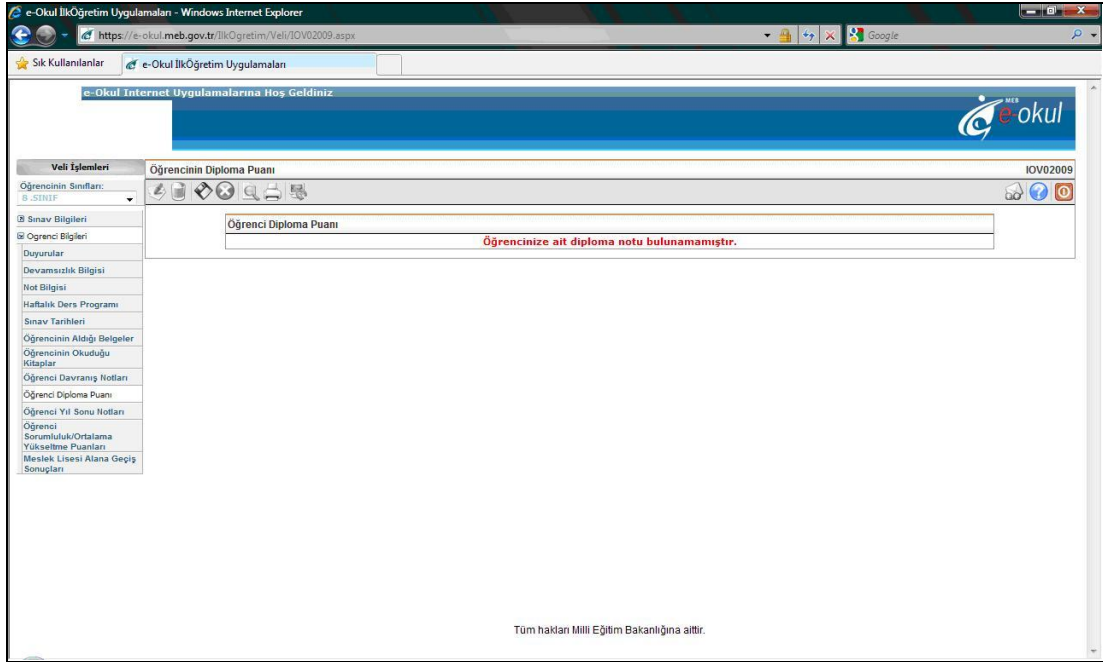
ölçütlerine göre değerlendirilir.

Öğretmenler, öğrencilerin davranışlarını belirlenen ölçütlere ait açıklamaları da dikkate alarak gözlem yoluyla değerlendirir. Öğrencilerin davranış ölçütlerine ait değerlendirme sonuçları çizelgeye işlenir ve onaylanır. (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 43).

2. 4. 1. 5. 9. Öğrenci diploma puanı

Öğrencinin ilköğretim veya ortaöğretimden mezun olduğu diploma notunu gösteren kısımdır.

Diploma, e-Okul sistemindeki kayıtlar esas alınarak düzenlenir. Diploma tarihi, derslerin kesildiği tarihtir. Her diplomaya, okulun ilk mezun verdiği tarihten itibaren düzenlenen diploma sırasını gösterir numara ile e-Okul sistemi tarafından güvenlik numarası verilir. İlköğretim diplomasını, ilgili müdür yardımcısı ile okul müdürü imzalar. Müdür yardımcısı bulunmayan okullarda ise okul müdürünce görevlendirilen bir öğretmen tarafından imzalanır (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 55).

Resim 2. 14. Öğrenci diploma puanı

Diploma puanı; 4, 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflardaki yılsonu başarı puanlarının aritmetik ortalamasıdır. Diploma puanı tespit edilirken bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür. Bu puan diplomada belirtilir.

Öğrenimlerinin bir kısmını yurt dışında yaparak yurda dönenlerin diploma puanı; ülkemizde öğrenim gördükleri yıllara ait yılsonu başarı puanları ile yurt dışında öğrenim gördükleri yıllara ait yılsonu puanları/notlarına, yurt dışında öğrenim gördükleri okullardan yılsonu puan/notlarının sağlanamaması durumunda, ülkemizde öğrenim gördükleri öğretim yıllarına ait yılsonu başarı puanlarına göre tespit edilir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 56).

2. 4. 1. 5. 10. Öğrenci yılsonu notları

Öğrenci yılsonu notları öğrencinin okuduğu sınıfların ortalamalarının bulunduğu kısımdır.

The screenshot shows the e-Okul system interface. The main content area displays the 'Öğrenci Yıl Sonu Notları' (Student Year End Exam Results) for IOV02008. The table shows the following data:

Sınıf	Öğretim Yılı	1. Dönem Notu	2. Dönem Notu	Yıl Sonu Ortalaması	Ağırlıklı Yıl Sonu Ortalaması
4. Sınıf	2006-2007				5
5. Sınıf	2007-2008				94,8
6. Sınıf	2008-2009				91,88
7. Sınıf	2009-2010				94,94

4 adet kayıt bulundu.

Tüm hakları Milli Eğitim Bakanlığına aittir.

Resim 2. 15. Öğrenci yılsonu notları

İlköğretim kurumlarında bir üst sınıfa devam etmek veya mezun olabilmek için öğrencinin iki dönem notunun aritmetik ortalaması her ders için 2'den aşağı olamaz. 4, 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarda bir dersin ağırlığı, o dersin haftalık ders saati sayısına eşittir. Dersin yılsonu puanı ile o dersin haftalık ders saati sayısının çarpımından elde edilen puan, o dersin ağırlıklı puanıdır.

Yılsonu başarı puanı, notla değerlendirilen derslerin ağırlıklı puanları toplamının o derslere ait haftalık ders saati toplamına bölümü ile elde edilen puandır. Yılsonu başarı puanı hesaplanırken bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür. Bu puanlar; e-Okul sistemindeki sınıf geçme, diploma ve öğrenci kayıt defteri bölümünde belirtilir. Yılsonu başarı puanı, diploma puanının hesaplanmasında esas alınır.

5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu gereğince okula devamları sağlanan öğrenciler ile yurt dışında bulunması, sağlık durumu ya da tutuklu olması nedenleriyle okula devam edemeyen öğrencilerden en az bir dönem puan ve not almış olanların başarı durumları belirlenirken okula devam eden öğrenciler gibi işlem yapılır. Bu puan ve not, aynı zamanda yılsonu puanı ve notu olarak değerlendirilir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, md. 48).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, araştırma için evren ve örneklem, araştırmada kullanılan veri toplama aracı ve geliştirilmesi, veri toplama aracının uygulanması ve istatistiksel analizlerle ilgili açıklamalar yer almaktadır.

3. 1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

2010-2011 eğitim-öğretim yılı içerisinde, resmi ve özel ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine ilişkin görüşlerinin ve memnuniyet düzeylerinin incelenmesi amaçlanan bu araştırma “Tarama” modelinde “Betimsel” bir çalışmadır.

Cook ve arkadaşlarına göre araştırma modeli, araştırma amacına uygun ve ekonomik olarak, verilerin toplanması ve çözümlenebilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesidir. Simon’a göre bu koşulların düzenlenmesinde iki temel yaklaşım vardır. Bunlar tarama ve deneme modelleridir (Karasar, 2007: 77). Karasar’a göre (2007) tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır; onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2007: 77). Bu araştırma bu yönüyle bir tarama modelidir.

Betimleme; olayların, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu açıklamaya çalışan araştırmalarda kullanılır (Kaptan, 1991: 99). Bu araştırmalarla, “durum nedir?”, “neredeyiz?”, “ne yapmak istiyoruz” gibi sorulara, mevcut zaman kesiti içinde olduğu düşünülen verilere dayanılarak cevap bulunmak istenir (Kaptan, 1991: 59).

Araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemi birlikte kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda nitel araştırma yöntemi kullanılırken, memnuniyet düzeyi anketinde nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

3. 2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Karasar'a göre (2007) iki tür evren vardır. Birisi, "genel evren"; öteki ise "çalışma evreni" dir. Genel evren soyut bir kavramdır; tanımlaması kolay fakat ulaşılması güç ve hatta çoğu zaman olanaksız bir bütündür. Örneğin, insanları evren olarak alan bir araştırmacının, tüm insanlara ulaşması ya da onlara genellenebilecek bir başka yol izleyerek tümüyle güvenli bir sonuca varması olanaksızdır. Bu nedenle, olası yanlış anlamaları da kaldırabilmek için "çalışma evreni" kavramı geliştirilmiştir (Karasar, 2007: 110).

Smith'e göre çalışma evreni, ulaşılabilen evrendir. Bu yönü ile somuttur. Araştırmacının, ya doğrudan gözleyerek ya da ondan seçilmiş bir örnek küme üzerinde yapılan gözlemlerden yararlanarak, hakkında görüş bildirebileceği evren çalışma evrenidir. Pratikte, araştırmalar, çalışma evreni üzerinde yapılmakta olup sonuçların da, yalnızca bu sınırlı evrene genellenmesi kaçınılmazdır (Karasar, 2007: 110).

Bu araştırmanın çalışma evrenini 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Kilis il merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin velileri oluşturmaktadır. Kilis il merkezinde bulunan resmi ve özel ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan veli sayısı araştırmacının sorgulamaları sonucu, sayı hakkında resmi bir bilgi elde edilememiştir. Fakat Kilis İl Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik Birimi'nden edinilen bilgiye göre, il merkezindeki resmi ve özel ilköğretim okullarında okuyan 16.465 öğrenci bulunmaktadır. Her öğrencinin ayrı birer velisi olduğu düşünüldüğünde bu sayı okuyan öğrenci sayısından fazla olamayacaktır. Çalışma evrenindeki sayının fazla olması ve evrendeki velilerin tamamına ulaşmanın zor olması nedeniyle örnekleme yolu tercih edilmiştir.

Örnekleme (sampling), araştırma evreninden, bu evreni tüm olarak temsil edebilecek nitelikte bir kesitin alınması işidir (Aziz, 2010: 49). Örneklem almada tesadüfi (random) örnekleme yöntemi (evrenden yansız atama yoluyla örnek seçme) kullanılmıştır.

Bu araştırmanın çalışma grubu ilköğretim okullarında okuyan öğrencisi bulunan 312 veliden oluşmaktadır.

3. 3. VERİ TOPLAMA ARACININ GELİŞTİRİLMESİ VE UYGULANMASI

Veri toplama aracı geliştirmeden önce araştırmacı tarafından araştırma konusu ile ilgili kaynakların (kitaplar, araştırmalar, yüksek lisans tezleri), yönetmeliklerin ve genelgelerin taraması yapılmıştır. Ayrıca velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine ilişkin görüşlerini tespit etmek için 15 veli ile açık uçlu sorulardan oluşan bir görüşme formu uygulanmıştır. Veri toplama aracının oluşturulması sırasında bu formdan elde edilen veriler de dikkate alınmıştır. Yapılan tarama ve görüşmeler sonucunda hazırlanan veri toplama aracı taslağı, uzmanlara sunulmuş, ilgililerin görüş ve önerileri alınarak araştırma için en uygun araç geliştirilmeye çalışılmıştır.

İlköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin görüşleri ve memnuniyet düzeylerini belirlemeye yönelik oluşturulan veri toplama aracı "kişisel bilgi formu", "görüşme formu", "memnuniyet düzeyi belirleme soruları" ve "bilgisayar tutum ölçeği" adı altında dört bölümden oluşmaktadır.

Veri toplama aracı olarak geliştirilen görüşme formu ve anketler çoğaltılarak uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Uygulamaya hazır durumdaki görüşme formları ve anketler araştırmacı tarafından özel ve resmi okullardaki veli toplantılarına katılarak, çarşı esnafını dolaşarak, gerekli izinler alındıktan sonra evlerinde ziyaret edilerek 312 veliye uygulanmıştır. Uygulama aşamasında veliler görüşme ve anket sorularına cevaplarını kendileri veri toplama aracına yazmışlardır.

3. 3. 1. Kişisel bilgi formu

Kişisel bilgi formu araştırmayla ilgili olduğu düşünülen değişkenler hakkında bilgi edinmek ve bu bilgilerin algılamada anlamlı farka sebep olup olmadığını tespit etmek için kullanılmıştır.

Kişisel bilgi formu; araştırmaya katılan velilerin yaşlarını, cinsiyetlerini, eğitim düzeylerini, gelir düzeylerini, kendilerine ait bilgisayar ve internet sahibi olup olmadıklarını belirlemeye yönelik 6 sorudan oluşmaktadır.

3. 3. 2. Görüşme formu

Görüşme formu araştırma ile ilgili, alanlarında uzman öğretim üyelerinin görüşleri alınarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Görüşme formu ilköğretim okullarındaki öğrenci velilerinin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan 6 nitel sorudan oluşmaktadır. Bu sorular şöyledir;

- 1) e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilginiz var mı? Belirtiniz.
- 2) e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekliliği ve yararlılığı hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 3) e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni daha çok hangi amaçlı kullanıyorsunuz?
- 4) e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrenci-veli ilişkisi açısından olumlu ve olumsuz yönleri ve bunlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
- 5) e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin içeriğinde ve tasarımında gördüğünüz eksik veya gereksiz uygulamalar ve bunlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
- 6) e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında eklemek istedikleriniz, önerileriniz veya şikayetleriniz nelerdir?

3. 3. 3. Memnuniyet düzeyi belirleme soruları

Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyi belirleme soruları, alanlarında uzman öğretim üyelerinin görüşleri alınarak araştırmacı tarafından oluşturulmuş likert tipi 5 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular şöyledir;

1. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinden memnun musunuz?
2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde ettiğiniz bilgilerin yeterliliğinden memnun musunuz?
3. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde edebileceğiniz sınav tarihi, sınav notları gibi bilgilerin sisteme gereken zamanda girilmesine ilişkin memnuniyet düzeyiniz nedir?
4. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin güvenliği (sisteme giriş metodu, bilgilerin başkaları tarafından elde edilebilirliği vb.) açısından memnuniyet düzeyiniz nedir?

5. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımlar hakkındaki memnuniyet düzeyiniz nedir?

Ölçekte “Hiç memnun değilim” seçeneği 1 puan, “Memnun değilim” seçeneği 2 puan, “Kararsızım” seçeneği 3 puan, “Memnunum” seçeneği 4 puan, “Çok memnunum” seçeneği ise 5 puan olarak puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 25, en düşük puan ise 5’tir.

3. 3. 4. Bilgisayar tutum ölçeği

Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin görüşlerinin ve memnuniyet düzeylerinin, velilerin bilgisayara karşı tutumlarıyla ilişkili olacağı düşünüldüğünden veri toplama aracına ölçek olarak konulmuştur. Bilgisayar tutum ölçeği, “Sosyal bilgiler öğretiminde CBS temelli uygulama ve etkinliklerin öğrenci başarısı ve derse karşı tutumuna etkisi” adlı doktora tezinin (Şimşek, 2007: 205) bilgisayar tutum ölçeğinden yararlanılarak, araştırmacının da izni alınarak oluşturulmuştur.

Bilgisayar tutum ölçeği likert tipi 20 sorudan oluşmaktadır. Ölçekte “Hiç katılmıyorum” seçeneği 1 puan, “Katılmıyorum” seçeneği 2 puan, “Kararsızım” seçeneği 3 puan, “Katılıyorum” seçeneği 4 puan, “Tamamen katılıyorum” seçeneği ise 5 puan olarak puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan ise 20’dir.

3. 4. VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMLANMASI

Verilerin analizi araştırmanın alt problemleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Velilerle toplam 312 görüşme gerçekleştirilmiştir. Velilerin 6 sorudan oluşan kişisel bilgiler bölümündeki yanıtları alındıktan sonra 6 sorudan oluşan görüşme soruları yöneltilmiştir. Görüşme sorularının ilki olan “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilginiz var mı? Belirtiniz” sorusuna, sistem hakkında bilgisi olmadığını, bilgisi olup daha önce e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne hiç giriş yapmayan velilere, geriye kalan 5 araştırma sorusu ve 5 sorudan oluşan memnuniyet düzeyi soruları sorulmamıştır. Fakat tüm velilere 20 sorudan oluşan bilgisayar tutum ölçeği soruları yöneltilmiştir. Görüşme sorularından elde edilen veriler doğrudan alıntı şeklinde, birbiri ile ilişkili benzer görüşler tek görüş

altında tutularak, frekans, yüzde analizi yapılarak ve görüşme formları numaralandırılarak (örneğin: Veli 79) bulgular kısmına aktarılmıştır.

Anketlerden elde edilen veriler bilgisayar ortamına girilmiş, bilgisayar ortamına aktarılan veriler anketlerdeki verilerle karşılaştırılarak eksik ve hatalı olanlarda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Bilgisayar ortamına aktarılan veriler SPSS 17.0 istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Çözümlenen veriler, aritmetik ortalama, t-testi, tek yönlü (one-way) varyans analizinden yararlanılarak yorumlanmıştır. Bağımsız değişkenlerden cinsiyet, velilerin kendilerine ait bilgisayar ve internet sahipliklerinde t-testi; yaş, eğitim düzeyi ve gelir düzeyinde ise varyans analizi yapılmıştır.

Memnuniyet düzeyi sorularından elde edilen veriler varyans analizi yapılarak yorumlanmıştır. Aritmetik ortalamalar yorumlanırken beşli derecelendirme sistemi kullanılmıştır.

1,00-1,80 “Hiç Memnun Değilim”

1,81-2,60 “Memnun Değilim”

2,61-3,40 “Kararsızım”

3,41-4,20 “Memnunum”

4,21-5,00 “Çok Memnunum”

Düzeylein yer aldığı bu aralıklar, seçeneklere verilen en düşük değer olan 1 ile en yüksek değer olan 5 arasındaki seri genişliğinin seçenek (düzey) sayısına bölünmesi ile ($5-1=4$, $4/5=0,80$) elde edilmiştir.

Bilgisayar tutum ölçeğinden elde edilen verilerin, sistemden yararlanan ve yararlanmayan velilere göre korelasyonu t-testi kullanılarak incelenmiş ve anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir. Tutum ölçeğinin 20 maddeden oluşan olumlu ve olumsuz tüm maddeleri aynı tabloda birlikte değerlendirilmiştir.

Bilgisayar ortamında çözümlenen veriler tablolaştırılarak gösterilmiştir. Tablolaştırılan veriler, tabloların altında yorumlanıp değerlendirilmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın bağımsız değişkenlerine ilişkin kişisel bilgilere ait bulgular ve araştırmanın alt problemlerinin çözümlenmeleri ve sonuçları sırasıyla tablolaştırılarak sunulmuştur. Tabloların altında sonuçlara ilişkin açıklamalar ve yorumlamalar yapılmıştır.

4. 1. KİŞİSEL BİLGİLERE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırma sonucu elde edilen kişisel bilgilere ilişkin bulgular, Tablo 4. 1.'den Tablo 4. 5.'e kadar olan tablolarda sunulmuştur.

Tablo 4. 1. Velilerin yaşlara göre frekans ve yüzde dağılımı

Yaşlar	Frekans	%
25-39	160	51,28
40-54	133	42,63
55 ve üstü	19	6,09
Toplam	312	100,00

Tablo 4. 1.' de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan toplam 312 velinin 160 (%51,28)'ını 25- 39 yaşları arasında bulunanlar, 133 (%42,63)'ünü 40-54 yaşları arasında bulunanlar, 19 (%6,09)'unu 55 ve üstü yaşlarında bulunan velilerden oluşmaktadır. Buna göre 55 ve üstü yaşlarında bulunan velilerin araştırma grubuna oranla sayılarının az olması, Türkiye'de 55 ve üstü yaşlarında bulunan insanların Türkiye nüfusuna oranla az olması ve bu yaş gurubunda bulunan velilerden 7-14 yaş aralığında ilköğretim okullarında okuyan çocuğu bulunan velilerin sayısının az olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 4. 2. Velilerin cinsiyetlerine göre frekans ve yüzde dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Bayan	80	25,64
Bay	232	74,36
Toplam	312	100,00

Tablo 4. 2. incelendiğinde velilerden 80 (%25,64)'i bayan, velilerden 232 (%74,36)'si erkek velilerden oluşmaktadır. Bayan velilerin bay velilere oranla araştırma grubundaki azlığı, Türkiye'de öğrenci velilerinin genellikle öğrencinin babası olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 4. 3. Velilerin eğitim düzeylerine göre frekans ve yüzde dağılımı

Eğitim Düzeyi	Frekans	%
İlköğretim	95	30,45
Lise	76	24,36
Üniversite	135	43,27
Lisansüstü	6	1,92
Toplam	312	100,00

Tablo 4. 3.'e göre velilerden eğitim düzeyi ilköğretim olan 95 (%30,45), lise olan 76 (%24,36), üniversite olan 135 (%43,27), lisansüstü olan 6 (%1,92) veli bulunmaktadır. Tablo 4. 3. incelendiğinde eğitim düzeyi lisansüstü olan velilerin araştırma grubuna oranla sayılarının oldukça az olduğu görülmektedir. Araştırma grubundaki eğitim düzeyi lisansüstü olan velilerin azlığının, Türkiye'de lisansüstü eğitimin diğerleri kadar yaygın olmayışına bağlanabilir.

Tablo 4. 4. Velilerin gelir düzeylerine göre frekans ve yüzde dağılımı

Gelir Düzeyi (TL)	Frekans	%
0-499	34	10,90
500-999	89	28,52
1000-1499	49	15,71
1500 ve üstü	140	44,87
Toplam	312	100,00

Tablo 4. 4.' e göre araştırma grubunda gelir düzeyi 0-499 TL olan 34 (%10,90), 500-999 TL olan 89 (%28,52), 1000-1499 TL olan 49 (%15,71), 1500 TL ve üstü olan 140 (%44,87) veli bulunmaktadır.

Tablo 4. 5. Velilerin bilgisayar sahiplik durumlarına göre frekans ve yüzde dağılımı

Bilgisayarınız Var mı?	Frekans	%
Evet	208	66,67
Hayır	104	33,33
Toplam	312	100,00

Tablo 4. 5.'e göre araştırma grubunda kendilerine ait bilgisayarı bulunan 208 (%66,67), kendilerine ait bilgisayarı bulunmayan 104 (%33,33) veli bulunmaktadır. Buna göre araştırma grubunda bulunan velilerin yarısından fazlasının evlerinde veya işyerlerinde kullanabilecekleri bilgisayar bulunmaktadır.

Tablo 4. 6. Velilerin internet sahiplik durumlarına göre frekans ve yüzde dağılımı

İnternetiniz var mı?	Frekans	%
Evet	180	57,69
Hayır	132	42,31
Toplam	312	100,00

Tablo 4. 6.'ya göre araştırma grubunda interneti bulunan 180 (%57,69), interneti bulunmayan 132(%42,31) veli bulunmaktadır. Buna göre araştırma grubunda sistemden kolaylıkla yararlanabilmeleri için evlerinde veya işyerlerinde internetleri bulunan veliler grubun yarısından fazladır.

4. 2. ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Bu kısımda sırasıyla alt problemlere ilişkin bulgular bulunmaktadır. Bulguların altında ise veriler ve verilere ilişkin yorumlar yer almaktadır.

4. 2. 1. Birinci Alt Problem

Birinci alt problem, “Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin memnuniyet düzeyleri nasıldır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu alt problem, beşli likert tipi beş sorudan oluşan memnuniyet düzeyi anketinin frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma sonuçlarına göre yorumlanmıştır. Memnuniyet düzeylerine ilişkin bulgular yorumlanırken, velilerin memnuniyet düzeylerinin puan ortalamaları (X) 1,00- 1,80 aralığında olanlar “Hiç Memnun Değilim”, 1,81- 2,60 aralığında olanlar “Memnun Değilim”, 2,61- 3,40 aralığında olanlar “Kararsızım”, 3,41- 4,20 aralığında olanlar “Memnunum” ve 4,21- 5,00 aralığında olanlar “Çok Memnunum” olarak yorumlanmıştır.

Tablo 4. 7. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinden memnun musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları

	n	%	X	ss
Hiç Memnun Değilim	0	0	3,63	0,70
Memnun Değilim	21	10,56		
Kararsızım	44	22,11		
Memnunum	121	60,80		
Çok memnunum	13	6,53		
Toplam	199	100,00		

Tablo 4. 7. incelendiğinde velilerden hiç biri “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinden memnun musunuz?” sorusuna hiçbir veli “Hiç Memnun Değilim” seçeneğini işaretlememiştir. Velilerin %10,56’sı “Memnun Değilim”, %22,11’i “Kararsızım”, %60,80 ile çoğunluğu “Memnunum” ve % 6,53’ü “Çok Memnunum” seçeneklerini işaretlemiştir. Buna göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinin işleyiş ve yapısı hakkında beşli derecelendirme sistemine göre 3,41- 4,20 “Memnunum” aralığında 3,63 ortalama ile memnun oldukları görülmektedir. Dolayısıyla velilerin sistemin sayfa yapısı, server hızı ve site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinden memnun olmaları, sistemin bu yönüyle başarıya ulaştığı şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca araştırma grubundan hiçbir velinin “Hiç Memnun Değilim” seçeneğini işaretlememeleri ve yalnızca %10,56’sının “Memnun Değilim” seçeneğini işaretlemeleri bu görüşü destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Fakat velilerin sadece %6,53’ünün “Çok Memnunum” seçeneğini işaretlemeleri, sistemde velilerin memnuniyet düzeylerini arttıracak site içi elemanlarının işlevlerinde yaşanan sorunlardan, eksik uygulamalardan veya velilerin daha fazla geliştirilmesi gerektiğine inandıklarından kaynaklanabilir.

Tablo 4. 8. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden elde ettiğiniz bilgilerin yeterliliğinden memnun musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları

	n	%	X	ss
Hiç Memnun Değilim	3	1,50	3,61	0,91
Memnun Değilim	30	15,08		
Kararsızım	27	13,57		
Memnunum	120	60,30		
Çok memnunum	19	9,55		
Toplam	199	100,00		

Tablo 4. 8.’e göre velilerin %1,50’si “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden elde ettiğiniz bilgilerin yeterliliğinden memnun musunuz?” sorusuna “Hiç Memnun Değilim” yanıtını verirken, %15,08’i “Memnun Değilim”, %13,57’si “Kararsızım”, %60,30’u “Memnunum”, %9,55’i “Çok Memnunum” yanıtını vermişlerdir. Buna göre velilerin 3,61 ortalama ile beşli derecelendirme sisteminde 3,41- 4,20 “Memnunum” aralığında e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden elde edilen bilgilerin yeterliliğinden memnun oldukları söylenebilir.

Velilerin %1,50’sinin “Hiç Memnun Değilim” ve % 13,57’sinin “Memnun Değilim” yanıtını vermeleri, velilerin sistemden daha fazla bilgi edinmek istedikleri ve mevcut bilgileri yetersiz buldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4. 9. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden elde edebileceğiniz sınav tarihi, sınav notları gibi bilgilerin sisteme gereken zamanda girilmesine ilişkin memnuniyet düzeyiniz nedir?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları

	n	%	X	ss
Hiç Memnun Değilim	12	6,03	3,33	1,03
Memnun Değilim	34	17,09		
Kararsızım	44	22,11		
Memnunum	5	47,73		
Çok memnunum	4	7,4		
Toplam	199	100,00		

Tablo 4. 9. incelendiğinde velilerin %6,03’ü “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden elde edebileceğiniz sınav tarihi, sınav notları gibi bilgilerin sisteme gereken zamanda girilmesine ilişkin memnuniyet düzeyiniz nedir?” sorusuna “Hiç Memnun Değilim” yanıtını verirken, %17,09’u “Memnun Değilim”, %22,11’i “Kararsızım”, %47,73’ü “Memnunum”, %7,04’ü “Çok Memnunum” yanıtını

vermişlerdir. Buna göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde edebilecekleri sınav tarihi, sınav notları gibi bilgilerin sisteme gereken zamanda girilmesine ilişkin memnuniyet düzeylerinin 3,33 ortalama ile beşli derecelendirme sisteminde 2,61- 3,40 "Kararsızım" aralığında olup, soruya ilişkin memnuniyet düzeylerinde kararsız oldukları söylenebilir.

Velilerin sisteme gereken zamanda girilmesi önem arz eden bilgilerin, zamanında sisteme girilmesine ilişkin memnuniyetlerinin "Kararsızım" düzeyinde olmasının sebebi olarak, sisteme bilgi girişini sağlayan okul öğretmen ve idarecilerinin bilgileri sisteme zamanında girmemesinden kaynaklanabilir.

Tablo 4. 10. Velilerin "e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin güvenliği (sisteme giriş metodu, bilgilerin başkaları tarafından elde edilebilirliği vb.) açısından memnuniyet düzeyiniz nedir?" sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları

	n	%	X	ss
Hiç Memnun Değilim	34	17,09	2,33	0,82
Memnun Değilim	81	40,70		
Kararsızım	71	35,67		
Memnunum	10	5,03		
Çok memnunum	3	1,51		
Toplam	199	100,00		

Tablo 4. 10. incelendiğinde velilerin %17,09'u "e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin güvenliği (sisteme giriş metodu, bilgilerin başkaları tarafından elde edilebilirliği vb.) açısından memnuniyet düzeyiniz nedir?" sorusuna "Hiç Memnun Değilim" yanıtını verirken, %40,70'i "Memnun Değilim", %35,67'si "Kararsızım", %5,03'ü "Memnunum", %1,51'i "Çok Memnunum" yanıtını vermişlerdir.

Tablo 4. 10'a göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni, sistemin güvenliği (sisteme giriş metodu, bilgilerin başkaları tarafından elde edilebilirliği vb.) açısından değerlendirdiklerinde, verdikleri yanıtların 2,33 ortalama ile beşli derecelendirme sisteminde 1,81- 2,60 "Memnun Değilim" aralığında olup, sistemin güvenliğinden memnun olmadıkları ve sistemin güvenliğini yetersiz buldukları söylenebilir.

Velilerin memnuniyet düzeylerinin "Memnun Değilim" aralığından olmasının sebebi olarak sistemin giriş metodunda istenen bilgilerin herkes tarafından ulaşılabilirliğinden kaynaklanarak herkesin sisteme giriş yapabilecek olmasından, dolayısıyla da sistemde bulunan bilgilerin başkaları tarafından öğrenebileceğinden kaynaklanabilir.

Tablo 4. 11. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımlar hakkındaki memnuniyet düzeyiniz nedir?” sorusuna verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma sonuçları

	n	%	X	s
Hiç Memnun Değilim	22	11,06	2,54	0,87
Memnun Değilim	72	36,18		
Kararsızım	85	42,71		
Memnunum	16	8,04		
Çok memnunum	4	2,01		
Toplam	199	100,00		

Tablo 4. 11. incelendiğinde “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımlar hakkındaki memnuniyet düzeyiniz nedir?” sorusuna, velilerin %11,06’sı “Hiç Memnun Değilim”, %36,18’i “Memnun Değilim”, %42,71’i “Kararsızım”, %8,04’ü “Memnunum”, %2,01’i “Çok Memnunum” yanıtını vermişlerdir.

Tablo 4. 11’e göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımlar hakkındaki memnuniyet düzeylerinin ortalamalarının 2,54 ile beşli derecelendirme sisteminde 1,81- 2,60 “Memnun Değilim” aralığında olup, sistem hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımları yetersiz buldukları ve memnun olmadıkları söylenebilir.

Velilerin bu yönüyle sistemi yetersiz bulmaları ve sistemden memnun olmamalarına, velilerin sisteme girdiklerinde bilgi eksikliğinden kaynaklanarak yaşadıkları sorunların etkili olmuş olabileceği söylenebilir. Veliler bu sorunların giderilmesi yönünde yetkililerden yeterli yardım almadıkları veya sistemde bulunan kullanım kılavuzunun yeterli bilgi içermediği düşüncesinde olabilirler.

4. 2. 2. İkinci Alt Problem

İkinci alt problem “Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin memnuniyet düzeyleri, velilerin yaşlarına, cinsiyetlerine, eğitim düzeylerine, gelir düzeylerine, bilgisayar ve internet sahipliklerine göre belirgin bir farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu alt problemin varyans analizi sonuçları Tablo 4. 12. – Tablo 4. 17.’de verilmiştir.

Tablo 4. 12. Yaş değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin varyans analizi sonuçları

Yaş	n	X	ss	sd	p
25-39	95	3,06	2,98	196	0,91
40-54	95	3,07	2,95		
55+	9	2,98	2,61		
Toplam	199	3,06	2,94		

Tablo 4. 12'de görüldüğü gibi velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin yaşlarına göre 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark görülmemektedir ($p=0,91$). 25-29 yaş grubundaki velilerin memnuniyet düzeylerinin puan ortalaması 3,06, 40-54 yaş grubundaki velilerin memnuniyet düzeylerinin puan ortalaması 3,07, 55 ve üstü yaş grubundaki velilerin memnuniyet düzeylerinin puan ortalaması 2,98 olarak görülmektedir. Buna göre 25-39, 40-54, 55 ve üstü yaş grubundaki velilerin beşli derecelendirme sisteminde 2,61-3,40 aralığında "Kararsızım" düzeyinde oldukları görülmektedir. Ayrıca puan ortalamalarına bakıldığında bütün yaş gruplarındaki velilerin memnuniyet düzeylerinin birbirine oldukça yakın olduğu söylenebilir.

Tablo 4. 13. Cinsiyet değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalama, standart sapma ve "t" testi sonuçlarının dağılımı

Cinsiyet	n	X	ss	t	sd	p
Bayan	55	3,26	2,68	3,10	197	0,83
Bay	144	2,98	2,95			

Tablo 4. 13.'te görüldüğü gibi velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin cinsiyetlerine göre 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark görülmemektedir ($p=0,83$).

Bayan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin puan ortalamaları 3,26 iken, bay velilerin puan ortalamaları 2,98 olarak görülmektedir. Buna göre bayan ve bay velilerin beşli derecelendirme sisteminde 2,61-3,40 aralığında "Kararsızım" düzeyinde oldukları görülmektedir. Fakat 3,26 ortalama ile bayan velilerin bay velilere göre e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden daha memnun oldukları görülmektedir. Bayan velilerin bay velilere oranla memnuniyet düzeylerinin daha fazla olmasının sebebinin, velilerin cinsiyetlerine göre bilgisayara karşı tutumlarından veya bilgisayar becerilerinden

kaynaklanan farkındalık düzeylerinin aynı olmamasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 4. 14. Eğitim düzeyi değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri varyans analizi sonuçları

Eğitim Düzeyi	n	X	ss	sd	p
İlköğretim	41	3,39	1,83	195	0,00
Lise	44	2,82	3,58		
Üniversite	108	3,03	2,79		
Lisansüstü	6	3,07	1,36		
Toplam	199	3,06	2,94		

Tablo 4. 14. incelendiğinde velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin, velilerin eğitim düzeylerine göre 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir ($p=0,00$).

Tablo 4. 14.'e göre eğitim düzeyi "İlköğretim" olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,39 iken eğitim düzeyi "Lise" olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 2,82, eğitim düzeyi "Üniversite" olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,03 ve eğitim düzeyi "Lisansüstü" olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,06 olarak görülmektedir. Buna göre eğitim düzeylerine göre tüm veliler beşli derecelendirme sisteminde 2,61-3,40 aralığında "Kararsızım" düzeyinde oldukları görülmektedir. Ayrıca eğitim seviyesi "Üniversite" ve "Lisansüstü" olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamalarına bakıldığında, memnuniyet düzeylerinin birbirine yakın olduğu düşünülebilir.

Tablo 4. 14.'te görüldüğü üzere eğitim düzeyi ilköğretim olan veliler, diğer velilere göre V.B.S.'den daha memnun oldukları görülmektedir. Bu farklılığın eğitim düzeyi arttıkça velilerin sisteme dair farkındalıklarının artmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 4. 15. Gelir düzeyi değişkenine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri varyans analizi sonuçları

Gelir Düzeyi	n	X	ss	sd	p
0-499	18	3,38	1,81	195	0,00
500-999	39	3,27	2,90		
1000-1499	32	2,89	3,32		
1500+	110	2,99	2,82		
Toplam	199	3,06	2,94		

Tablo 4. 15. incelendiğinde velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin, velilerin gelir düzeylerine göre 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir ($p=0,00$).

Gelir düzeyi “0-499 TL” olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,38, “500-999 TL” olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,27, “1000-1499 TL” olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 2,89 ve gelir düzeyi “1500 TL ve üstü” olan velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 2,99 olarak görülmektedir. Buna göre gelir düzeylerine göre tüm veliler beşli derecelendirme sistemine göre 2,61-3,40 aralığında “Kararsızım” düzeyinde oldukları söylenebilir.

Tablo 4.15. incelendiğinde gelir düzeyi 1000 TL'nin altında olan veliler, diğer velilere göre V.B.S.'den daha memnun oldukları görülmektedir. Bu farkın gelir düzeyinin büyüklüğüne göre velilerin geçim sıkıntısının azlığına bağlı olarak çocuklarının eğitimleriyle daha fazla ilgilenebilmelerine, evlerinde bilgisayar ve internet bulundurarak sistemden daha kolay yararlanabilmelerine bağlanabilir. Bundan yola çıkarak gelir düzeyi 1000 TL'nin altında olan velilerin sistem hakkında daha az bilgiye sahip olduğu düşünülüp, farklılıklarının diğer velilere göre daha az olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 4. 16. Bilgisayar sahipliğine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalama, standart sapma ve “t” testi sonuçlarının dağılımı

Bilgisayarınız Var mı?	n	X	ss	t	sd	p
Evet	144	2,97	3,02	-3,33	197	0,09
Hayır	55	3,28	2,41			

Tablo 4. 16.'da görüldüğü gibi velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin, velilerin kendilerine ait bilgisayar sahipliklerine göre 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,09$).

“Bilgisayarınız var mı” sorusuna “evet” olarak cevap veren velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 2,97 iken “hayır” olarak cevap veren velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,28 olarak görülmektedir. Buna göre “hayır” cevabını veren veliler e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden daha memnun oldukları söylenebilir. Ayrıca veliler bilgisayar sahipliğine göre e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalamaları beşli derecelendirme sisteminde 2,61-3,40 aralığında “Kararsızım” düzeyindedir.

V.B.S.'yi daha iyi değerlendirebilmek için sistem hakkında daha fazla bilgiye sahip olmak gerekmektedir. Kendilerine ait bilgisayarları olan velilerin bilgisayar becerilerinin daha fazla olduğu düşünülebilir. Dolayısıyla V.B.S. hakkında farkındalıklarının daha fazla olduğu ve V.B.S. hakkındaki memnuniyet düzeylerinin kendilerine ait bilgisayarı olmayan velilere göre daha az olmasının sebebinin bundan kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 4. 17. İnternet sahipliğine göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalama, standart sapma ve “t” testi sonuçlarının dağılımı

İnternetiniz Var mı?	n	X	ss	t	sd	p
Evet	127	3,01	3,05	-1,42	197	0,75
Hayır	72	3,14	2,70			

Tablo 4. 17. incelendiğinde velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinin, velilerin kendilerine ait internet sahipliklerine göre 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,75$).

“İnternetiniz var mı” sorusuna “evet” cevabını veren velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,01 iken, “hayır” cevabını veren velilerin memnuniyet düzeyi puan ortalamaları 3,14 olarak görülmektedir.

İnternet sahipliklerine göre interneti olmayan velilerin, interneti olan velilere göre V.B.S.'den daha memnun oldukları görülmektedir. Bunun sebebinin interneti olan velilerin diğer velilere oranla sistem hakkındaki farkındalıklarının fazlalığından kaynaklanabilir. Bu farkındalığın interneti olan velilerin sisteme daha kolay ulaşıyor olabilmelerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

4. 2. 3. Üçüncü Alt Problem

Üçüncü alt problem, “Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problem velilerin görüşme sorularına verdikleri yanıtların doğrudan alıntılarından ve araştırmacının bu görüşlere yaptığı yorumlardan oluşmaktadır. Görüşme sorularından ilki olan “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilginiz var mı? Belirtiniz” sorusuna, bilgisi olmadığını veya hiç giriş yapmadığını belirten velilere görüşme formunun geriye kalan 5 sorusu sorulmamıştır.

4. 2. 3. 1. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkındaki görüşleri

Tablo 4. 18. Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilginiz var mı? Belirtiniz” sorusuna verdikleri yanıtların frekans ve yüzde dağılımları

e-Okul V.B.S. hakkında bilginiz var mı?	n	%
Evet	199	63,78
Hayır	113	36,22
Toplam	312	100,00

Tablo 4. 18. incelendiğinde görüşme formunun uygulandığı velilerden %63,78’, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilgi sahibi olduğunu ve sisteme giriş yaptığını belirtirken, velilerden %36,22’si sistem hakkında bilgisi olmadığını veya sisteme hiç giriş yapmadığını belirtmiştir.

Sistem hakkında bilgisi olmayan veya hiç giriş yapmayan velilerin oranına bakıldığında, bu oranın yüksek olduğu söylenebilir. Bu oranın yüksek olmasının sebebinin velilerin sisteme duyarsızlığından, bilgisayara karşı tutumlarından veya sistem hakkında bilgilendirilmemelerinden kaynaklanabilir.

Tablo 4. 19. Velilerin e-Okul V.B.S.’yi kullanım sıklıkları

Velilerin V.B.S.’yi Kullanım Sıklıkları	n	%
Nadiren	78	39,20
Bazen	95	47,74
Sık sık	24	13,60
Toplam	199	100,00

Velilerden e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ni kullanan 199 veliye görüşme formunun ilk sorusuyla beraber sorulan kullanım sıklıkları sorusuna vermiş oldukları yanıtlara göre velilerin %39,20’si V.B.S.’yi nadiren kullanırken, %47,74’ü

bazen, %13,60'ı sık sık kullanmaktadır. Bu verilere göre velilerin yaklaşık yarıya yakını V.B.S.'yi bazen kullanmaktadır.

Velilerden V.B.S.'yi kullandığını ve V.B.S. hakkında bilgisi olduğunu söyleyen velilerden bazılarının görüşleri şöyledir:

“Evet e-Okul V.B.S. hakkında bilgim var. Öğrencilerin ders notlarının, devamsızlık bilgilerinin, davranış notlarının vs. veliler tarafından öğrenildiği bir sistem. Fakat çok sık girdiğim söylenemez. Genelde dönem sonlarında karneye yakın zamanlarda giriyorum” (Veli 54).

“e-Okul V.B.S.'yi yaklaşık ayda bir kullanıyorum. Çocuğum eğitimi-öğretimi hakkında birçok bilgi edinebileceğim bir sistem” (Veli 117).

“Sık sık girip çocuğumun durumunu öğrendiğim Milli Eğitim Bakanlığı'nın sunduğu bir sistem. Sanırım artık ortaöğretimde de kullanılıyor” (Veli 80).

“V.B.S.'ye iş yerimde internet ve bilgisayarım olduğu için çok sık giriyorum. Çocuğumun ders notu bilgisini, devamsızlık durumunu, ders programını, ders öğretmenlerini, davranış notlarını, okuduğu kitapları vs. hepsini görebiliyorum” (Veli 23).

“Evet oldukça bilgim var. Çocuğumun devamsızlığını, ders notlarını evden kolaylıkla takip ediyorum” (Veli 85).

“Evet, biraz bilgim var. Benim ilköğretimde okuyan üç çocuğum var. Yazılılardan aldıkları notlara, devamsızlıklarına ve çeşitli bilgilere ulaşabiliyorum” (Veli 230).

“Sistem hakkında bilgim var. Sisteme dönem ortalarında ve sonlarında giriyorum genelde” (Veli 255).

“V.B.S. hakkında bilgim var fakat işlerimin yoğunluğu nedeniyle sürekli giremiyorum” (Veli 195).

“e-Okul V.B.S.'ye ilk açıldığında beri giriyorum ve takip ediyorum. Çocuğumun kişisel bilgilerinin, ders notlarının sınav tarihlerinin yer aldığı bir sistem. Öğrenci dosyalarının yerini alan ve bunu velilere daha kısa sürede ulaştıran bir sistemdir” (Veli 47).

Velilerden V.B.S.'yi kullanmadığını ve V.B.S. hakkında bilgisi olmadığını söyleyen velilerden bazılarının görüşleri şöyledir:

“e-Okul V.B.S.'yi duydum fakat hiç girmedim. Sanırım çocuğum çok başarılı olduğu için girmiyorum” (Veli 58).

“Hiçbir bilgim yok. Sistemi ilk defa şimdi duydum” (Veli 15).

“Evimde bilgisayarımız var fakat iyi bir bilgisayar kullanıcısı değilim. İnternetimizde yok zaten. Dolayısıyla merak edipte hiç giriş yapmadım” (Veli 201).

“V.B.S. hakkında bilgim var fakat detaylı bilgim olduğu söylenemez. Sisteme hiç girmedim. Sistem hakkında daha fazla bilgi edinmek istiyorum” (Veli 3).

“V.B.S.'yi duydum fakat hiç giriş yapmadım. Evimde ve çalıştığım yerde bilgisayar ve internet yok” (Veli 137).

“Sistemi duydum fakat hiç giriş yapmadım açıkcası. Fakat çocuğumun notlarını sistemden öğrendiğini biliyorum. Öğrendikten sonra bana söylüyor” (Veli 301).

4. 2. 3. 2. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekliliği ve yararlılığı hakkındaki görüşleri

Tablo 4. 20. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekliliği ve yararlılığı hakkındaki görüşleri

	n	%
Gerekli ve yararlı buluyorum	109	54,77
Gerekli ve yararlı ancak öğretmen-veli ilişkisi azaldı	72	36,18
Kararsızım-Cevap yok	11	5,53
Gerekli ancak şuan yararlı değil	5	2,51
Gerekli ve yararlı bulmuyorum	2	1,01
Toplam	199	100

Tablo 4. 20. incelendiğinde V.B.S.'yi gerekli ve yararlı bulan veliler %54,77, gerekli ve yararlı fakat öğretmen-veli ilişkisinin sistemden ötürü zayıfladığını ifade eden veliler %36,18, sistemin gerekliliği ve yararlılığı konusunda kararsız olan veliler %5,53, sistemi gerekli bulan ancak sistemin henüz tam olarak yararlı olmadığını düşünen veliler %2,51, sistemi gerekli ve yararlı bulmadığını ifade eden veliler ise %1,01 olarak görülmektedir. Buna göre velilerin büyük bir çoğunluğunun V.B.S.'nin gerekli ve yararlı olduğunu düşündüğü söylenebilir.

Velilerin yarısından fazlasının sistemi gerekli ve yararlı bulması, gerekli ve yararlı bulmayan velilerin oranının azlığı, V.B.S.'nin velilerin çocuklarının eğitim-öğretimlerinin durumu hakkında bilgi edinmelerinde olumlu katkı sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekliliği ve yararlılığı hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna vermiş oldukları bazı yanıtlar şöyledir:

“e-Okul V.B.S.'yi çok olumlu buluyorum. Çocuğumun eğitiminin takibini okula gitmeden de yapabilmek çok güzel” (Veli 104).

“Bence V.B.S. veli - öğretmen ilişkisini zedeliyor. Sistem çocuklarımızın durumunu istediğimiz an kolayca öğrenmek güzel ama veli-öğretmen diyalogu sağlanmadıkça hep eksik kalacaktır” (Veli 133).

“Artık dünyada internet yaygın olarak kullanılıyor. İnternette hayatımızı kolaylaştırıyor. Gelişmiş ülkelerle aynı seviyede olabilmemiz için her alanda internet kullanılmalı ve gerekli. O yüzden e-Okul V.B.S. de çok gerekli ve yararlı diye düşünüyorum” (Veli 90).

“Sistemin varlığı çok gerekli ve yararlı. Fakat sanırım ben de dahil veliler okula öğrencinin durumunu sormak için eskiden olduğu gibi sık gitmiyorlar” (Veli 85).

“V.B.S.’nin en büyük yararı okula gitmeden çocuğumun durumunu öğrenebilmem. Yararı olan bir şey de bence gereklidir”. (Veli 156)

“e-Okul V.B.S. öğrencinin durumunun uzaktan takibini sağladığı için güzel ve yararlı. Ama öğrencinin öğretmenleriyle bire bir diyalog sağlanmaması kötü”. (Veli 47)

“Çocuğumla ilgili bilgileri okula gitmeden internet ortamında görerek çocuğumu değerlendiriyorum. V.B.S.’nin çok yerinde bir çalışma olduğu kanaatindeyim” (Veli 279).

“V.B.S. yokken iş yoğunluğundan okula gidip çocuğumun durumunu her zaman öğrenemiyordum. Artık okula gidemesem de çocuğumun not durumunu öğrenebiliyorum. O yüzden gerekli ve yararlı bence” (Veli 194).

“Çocuğumun okulla ilgili birçok şeyini öğrenebilmek güzel ama okulla ilgili her bilginin internette olması bende güvensizliğe sebep oluyor” (Veli 51).

“V.B.S.’yi öğrencilere ve velilere anında dönüt sağlaması açısından yararlı görüyorum. Velilerin okul ile iletişimini canlı tutuyor” (Veli 266).

“Bence çok faydalı. Keşke bu sistem daha önce gelmiş olsaydı” (Veli 311).

“Zaman kaybetmeden çocuğumun okulla ilgili birçok bilgisine ulaşıyorum. Gerekli ve yararlı bence” (Veli 42).

“V.B.S. yokken çocuklarımın durumunu bu kadar takip edemiyordum. Artık hemen hemen her evde bilgisayar ve internet var. Aileler çocuklarımın durumunu takip ederek başarılarını arttırabiliyorlar” (Veli 267).

“Velilerin çocuklarını takip etmesi ve gerektiği zaman çocuğunun eğitim-öğretim durumunu öğrenebilmesi açısından çok gerekli ve yararlı olduğunu düşünüyorum” (Veli 20).

“Velinin, çocuğunun durumuna anında müdahalesi yönünden gayet yararlı. Fakat bir de şu var. Öğretmen olduğum için biliyorum, özellikle başarılı öğrenci velileri eskisi kadar okula gelmiyorlar” (Veli 153).

4. 2. 3. 3. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ni daha çok hangi bilgileri edinmek amaçlı kullandıkları hakkındaki görüşleri

Tablo 4. 21. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ni daha çok hangi bilgileri edinmek amaçlı kullandıkları hakkındaki görüşleri

	n	%
Not, devamsızlık bilgisi ve sınav tarihleri	82	41,21
Not ve devamsızlık bilgisi	60	30,15
Sadece not bilgisi	31	15,57
Tüm bilgilere	26	13,07
Toplam	199	100

Velilerle yapılan görüşme sonuçlarına göre sistemden yararlanan velilerin tamamı öncelikle velisi olduğu öğrencinin not bilgilerine bakmaktadır. Tablo 4. 21. incelendiğinde sistemde daha çok not, devamsızlık bilgisi ve sınav tarihleri bilgilerinden yararlanan veliler %41,21, daha çok not ve devamsızlık bilgilerinden yararlanan veliler %30,15, sadece not bilgisinden yararlanan veliler %15,57, sisteme giriş yaptığında sistemde var olan tüm bilgilerden yararlandığını ifade eden veliler ise %13,07 olarak görülmektedir.

Tablo 4. 21.'den edinilen bulgulara göre; velilerin büyük bir kısmının V.B.S.'de var olan tüm bilgilerden yararlanmadığı, velilerin çoğunluğunun not, devamsızlık ve sınav tarihleri bilgilerinden yararlandığı söylenebilir. Velilerin sistemdeki tüm bilgilerden yararlanmalarının sebebi, sistemde not, devamsızlık bilgisi gibi bazı bilgilerin yakın zamanda güncellenmesi; diploma notu, öğrencinin aldığı belgeler gibi bazı bilgilerin ise uzun süre değişmemesinden kaynaklanabilir.

Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi”ni daha çok hangi bilgileri edinmek amaçlı kullanıyorsunuz?” sorusuna vermiş oldukları bazı yanıtlar şöyledir:

“V.B.S.'ye girdiğimde ilk önce ders notlarına bakarım. Daha sonra yazılı tarihlerine bakıyorum. Devamsızlık, davranış notları gibi diğer yerlere nadiren bakıyorum” (Veli 25).

“Daha çok ders notları ve devamsızlık için kullanıyorum. Zaten kalan diğer kısımların birçoğu maalesef peyderpey sisteme girilmiyor. Daha çok dönem sonlarında karneye yakın zamanlarda giriliyor” (Veli 153).

“Çocuğumun ders notları öncelikli olmak üzere sistemdeki her şeye bakıyorum” (Veli 204).

“Ders notları, devamsızlık ve sınav tarihlerine bakıyorum” (Veli 172).

“Özellikle çocuğumun aldığı notları, devamsız günleri gibi bilgilerini kontrol edebilmek amacıyla kullanıyorum” (Veli 20).

“Not takibi, sınav tarihlerini önceden bilerek çocuğumun hazırlanmasında yardımcı olma amacıyla kullanıyorum” (Veli 233).

“Evde bilgisayar ve internetimiz yok. Başka bir yerden kısıtlı bir zamanla girdiğim için sadece not bilgileri ve devamsızlığma bakıyorum” (Veli 19).

“Çocuğum hangi kitapları okumuş. Davranış notları, yazılı notları, performans ödev ve proje ödev notlarını öğrenmek amaçlı kullanıyorum” (Veli 182).

“Sisteme girdiğimde hemen hemen her şeye bakıyorum. Okul ders programı değişmiş mi ona bile bakıyorum” (Veli 41).

“Sistemde önce zaten karşımıza çıkan duyurular kısmına bakıyorum sonra da çocuğumun ders notlarına bakıyorum” (Veli 305).

“Çocuğumun okul idaresi ve öğretmenleri tarafından yapılan değerlendirmeleri okula gitmeden de öğrenmek amaçlı kullanıyorum ve sistemde mevcut olan tüm bilgilere bakıyorum” (Veli 161).

“Sıralayacak olursak ders notları, davranış notları, devamsızlık bilgisi, sınav tarihleri ve okuduğu kitap bilgilerini edinmek amacıyla kullanıyorum” (Veli 97).

“Sistemi daha çok çocuğumun ders notlarını öğrenmek için ve duyurular kısmında okul toplantısı gibi bir duyurunun olup olmadığına bakmak için kullanıyorum” (Veli 149).

4. 2. 3. 4. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrenci – veli ilişkisi açısından olumlu ve olumsuz yönleri ve bunlar hakkındaki görüşleri

Tablo 4. 22. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrenci – veli ilişkisi açısından olumlu ve olumsuz yönleri ve bunlar hakkındaki görüşleri

	n	%
Hem kaygı yaşıyor hem de ilgilendiğimi düşünüyör	86	43,22
Olumlu-olumsuz bir etkisi yok	35	17,59
Çocuğum onla ilgilendiğimi düşünüyör	32	16,08
Çocuğum kaygı yaşıyor	29	14,57
Kararsızım-Cevap yok	17	8,54
Toplam	199	100

Tablo 4. 22. incelendiğinde V.B.S.'de velinin sistemden edindiği bilgilerden ötürü öğrenci- veli ilişkisinde,; öğrencinin hem kaygı yaşadığı hem de velinin kendisiyle ilgilendiği düşüncesinde olduğunu ifade eden veliler %43,22, olumlu-olumsuz bir etkisinin olmadığını ifade eden veliler %17,59, öğrencinin kaygı yaşamadığını ve velisinin kendisiyle ilgilendiğini düşündüğünü ifade eden veliler %16,08, bu konuda kararsız olduğunu ifade eden velilerin ise %8,54 olduğu görülmektedir.

Velilerin V.B.S. sayesinde ilköğretimde okuyan çocukları hakkında bilgi edinmelerinin, öğrencide veli baskısına bağlı olarak kaygı oluşturabilir. Aynı zamanda velinin edindiği bilgiler öğrenci-veli ilişkisinde, öğrencide velinin kendisinin eğitimiyle ilgilendiği, kendisini önemseydiği izlenimi verebilir. Dolayısıyla V.B.S.'nin öğrenci-veli ilişkisini ve öğrenci başarısını etkilediği yorumu yapılabilir.

Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrenci - veli ilişkisi açısından olumlu ve olumsuz yönleri ve bunlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?” sorusuna vermiş oldukları bazı yanıtlar şunlardır:

“Çocuğum ders notlarını her an görebilecek olmam çocukta kaygı yarattığını düşünüyörüm. Fakat bir yandan da çocuk ailem benle ilgileniyor diye de düşünebiliyör” (Veli 97).

“Açıkçası benim çocuğumun okuldaki durumunu takip etmem çocuğu korkutuyor” (Veli 169).

“Ben şahsen olumsuz herhangi bir şey görmedim. Belki de çocuğum başarılı olduğu içindir. Çünkü kendi istiyor notlarına bakmamı. Ama başarılı olamayan öğrenciler için aynı şeyin olduğunu düşünmüyorum” (Veli 153).

“Öğrenci-veli açısından olumlu veya olumsuz bir durumla karşılaşmadım” (Veli 255).

“Herhangi bir olumsuzluk olmadı. Aksine olumlu şeyler oldu. Çocuğumla beraber sınav tarihlerine bakıp sınavlarına yardımcı olmamı istiyor. Ders notlarını da birlikte değerlendiriyoruz. Bence çocuğum onla ilgilendiğimi düşünüyor” (Veli 85).

“Belki V.B.S. çocuklar açısından aileleri okuldaki durumlarını gördükleri için pekte iyi olmadı. Çocuklar stres yaşıyor olabilirler. Ama duyarlı veliler için aslında çocukların yararına olduğunu düşünüyorum. Eğer veli çocuğuna okuldaki başarısı için yardımcı oluyorsa, çocuğa kızmadan, incitmeden durumunu değerlendiriyorsa olumlu şeyler olabilir. Ama aksi bir durumda öğrenci-veli ilişkisi olumsuz olduğu için çocuğun okul başarısı da olumsuz etkilenebilir”(Veli 2).

“V.B.S.’ye girip ders notları modülünde, sınav notları, ders içi katılım, performans, proje notlarına baktığımızda notlardan memnunsak sorun yok. Ama memnun değilsek hemen okula öğretmenimizin yanına gidip sorunu ve sorunun kaynaklarını öğreniyorum. Bu çocuğumda biraz kaygı yaratabilir ama başarısını olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum” (Veli 8).

“V.B.S. sayesinde çocuğum bana notları ve devamsızlığıyla alakalı yalan söyleyemiyor. Bunu öğrenci-veli ilişkisi açısından olumlu olarak görüyorum” (Veli 12).

“Kendim ve çocuğum arasındaki ilişki açısından ilişkilerimizi olumlu etkilediğini söyleyebilirim. Ancak bazı veliler çocuklarını gün gün takip edip not konusunda baskı altında tutuyor. Bence bu çok yanlış. Çocuğun başarısı olumsuz yönde etkilenir” (Veli 104).

“V.B.S. öğrenci-veli ilişkisine şeffaflık kazandırdı, çocuğu yalana sevk edilmesi önlendi. Şartlar kolaylaştığı için de velilerin çocuklarına olan ilgilerinin okul başarısı açısından arttığını düşünüyorum” (Veli 90).

“İş yoğunluğu fazla olan veliler çocuklarının okuldaki durumlarını okula gitmedikçe öğrenemiyorlardı. Ama artık okula gitmeden de öğrenebiliyorlar. Ailelerinin ilgisizliğinden yakınan öğrenciler için ilişkileri düzeltebilir” (Veli 204).

“Bence öğrencinin okul başarısını aileler için şeffaf hale getiren bir sistem. Öğrencileri biraz tedirgin ettiği de, ailelerinden korktuğu da bir gerçek” (Veli 161).

“V.B.S.’nin öğrenci-veli ilişkisi açısından olumlu yönü olarak öğrenci ailesinden sınav notlarını devamsızlıklarını gizleyemiyor. Olumsuz yönü olarak öğrenci veli arasında bir güvensizlik oluşturabilir. Veliler V.B.S.’ye güvenip öğrenciye güvenmemesi çocuğu olumsuz etkileyebilir” (Veli 182).

“Öğrenci-veli ilişkisini olumlu etkilediğini düşünüyorum. Çocuğun kendisiyle ilgilenildiğini ve takip edildiğini izlemine veriyor ve okul başarısını artırıyor” (Veli 79).

“Çocuğun notlarının veli tarafından sistem üzerinden anında görülmesi, öğrenciye kaygı veriyor. Aynı durum bazen çocukta motive etkisi de oluşturabilir” (Veli 101).

“Öğrencinin başarı dırımını veliden gizleme durumu kalmıyor. Başarıları takdir edilip, başarısızlıkları giderilmeye çalışılırsa, sistem öğrenci-veli ilişkisi açısından olumlu olabilir. Fakat başarılar takdir edilmez, başarısızlıklarda da çocuğa baskı uygulanırsa, sistemin öğrenci-veli ilişkisini olumsuz etkileyebileceği söylenebilir” (Veli 111).

“V.B.S. sayesinde çocuğumdan habersiz onun notları hakkında bilgi edinebiliyorum. Eskiden çocuğum notları için bana yeterince dürüst olmayabiliyordu. Ama artık V.B.S. sayesinde çocukların böyle bir şansları kalmadı” (Veli 274).

“Çocuklarımla aramda bazen V.B.S.’den ötürü problem yaşanabiliyor. Çocuğumla ilişkiyi çok fazla zedelemese de başarılarına olumlu yönde etki edeceğine inanıyorum” (Veli 43).

“Ben V.B.S. ile çocuğumla şu konuda problem yaşadım. Ders notlarına bakacağım diye internet evlerine gidip oyun oynuyor. Bu yönden ilişkimiz arasında olumsuzluklar yaşanabiliyor” (Veli 39).

“Çocuğum hem notlarını öğrenebildiğim için korkuyor, hem de notlarını öğrenebildiğim için derslerine daha fazla çalışıyor” (Veli 36).

4. 2. 3. 5 Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nin içeriğinde ve tasarımında gördükleri eksik veya gereksiz uygulamalar ve bunlar hakkındaki görüşleri

Tablo 4. 23. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nin içeriğinde ve tasarımında gördükleri eksik veya gereksiz uygulamalar ve bunlar hakkındaki görüşleri

	n	%
İçerik ve tasarım geliştirilmeli	45	22,61
Sistemdeki donma ve kilitlenmeler önlenmeli	41	20,60
Yeterli buluyorum	37	18,59
Veritabanı arttırılmalı	36	18,09
Sisteme giriş şekli uygun değil	24	12,07
Kararsızım-Cevap yok	13	6,53
Daha dinamik hale getirilmeli	3	1,51
Toplam	199	100

Tablo 4. 23. incelendiğinde V.B.S.’nin içeriği ve tasarımındaki eksik veya gereksiz uygulamalar hususunda; içeriğin ve tasarımın geliştirilmesi gerektiğini ifade eden veliler %22,61, sistemdeki donma ve kilitlenmelerin önlenmesi gerektiğini ifade eden veliler %20,60, sistemin içeriğini ve tasarımını yeterli bulduğunu ifade eden veliler %18,59, sistemin veritabanının arttırılması gerektiğini ifade eden veliler %18,09, sistemin giriş şeklinin uygun olmadığını ifade eden veliler %12,07, bu

konuda kararsız olduğunu ifade eden veliler %6,53, sistemin daha dinamik hale getirilmesi gerektiğini ifade eden veliler ise %1,51 olarak görülmektedir. Buna göre V.B.S.'yi içerik ve tasarım açısından bütünüyle yeterli bulan velilerin az olduğu yorumu yapılabilir.

Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin içeriğinde ve tasarımında gördüğünüz eksik veya gereksiz uygulamalar ve bunlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?” sorusuna vermiş oldukları bazı yanıtlar şöyledir:

“Bir bilgisayar öğretmeni olarak V.B.S.'yi statik buluyorum. Bence sorumlular velilerin de düşüncelerini alarak, onlarla iletişime geçerek sistemi daha dinamik hale getirmeleri gerekir” (Veli 77).

“V.B.S.'nin daha kapsamlı, daha çok bilgiye yer veren bir sistem olabileceğini düşünüyorum. Ancak gerekli bilgileri öğretmenler sisteme girdiği için de öğretmenlere ek yük getirmesi de güzel olmaz” (Veli 153).

“Ben sistemi yeterli ve çok iyi buluyorum. Anlaşılması basit ve kolay geliyor bana. Tabii bilgisayar kullanım bilgim iyi olduğu için de kolay ve basit geliyor olabilir. Her veli için böyle olmayabilir” (Veli 190).

“Sistemin giriş metodu tasarımı bence hoş olmamış. Girişte öğrencinin okul numarası ve T.C. kimlik numarası isteniyor. Bu bilgilere ulaşan herkes sisteme girebilir” (Veli 47).

“Sisteme girişte sistem hakkında bilgi veren bir yer var. Fakat bence yeterli değil. Sistem hakkında ayrıntılı bilgi veren bir kılavuz olması daha iyi olur” (Veli 224).

“V.B.S.'ye hem öğrenci girebiliyor hem de veli. Bence veliye ayrı öğrenciye ayrı bir sistem olmalı. Ayrıca sisteme girişte öğrencinin okul numarası ve T.C. kimlik no'su yerine, kullanıcı adı ve şifre olması daha güvenli olur” (Veli 8).

“Sistemin tasarımı güzel ve olumlu ancak eksikleri var. Bence sistemde öğretmen ve veliler haberleşebilmeli, bu yolla veliye ulaşılmalı. Ancak öncelikle sistemi sadece velinin kullanması sağlanmalı” (Veli 2).

“Sistemin bazı dönemlerde açılmaması, yoğunluk sebebiyle tıkanması, sisteme yavaşlaması bence bir tasarım eksikliği” (Veli 242).

“Sistemin içeriğini beğeniyorum. Okunan kitap sayısı devamsızlık durumu, davranış notları, sınav tarihleri, ders programı gibi bilgiler içerik açısından olumlu buluyorum” (Veli 32).

“V.B.S.'nin içeriği ve tasarımındaki eksikliklerin belirlenmesi için kullanıcı sayısının artırılması gerekir. Birçok velinin bence halen e-Okul V.B.S.'den haberi yok” (Veli 42).

“Sistemin içeriğinde öğrencilere öğretmenlerin verdiği ödevlerin ve ödevlerin teslim zamanlarının olması güzel olurdu” (Veli 304).

“Sistem dönem sonu yoğunluğunu önlemek için kapandığı oluyor. Zaten öğretmenlerin çoğunluğu bazı notları dönem sonuna bırakıyor. Sistemden tam olarak verim alamıyoruz bence. Sistem yoğunluğu kaldırabilecek düzeye getirilmeli” (Veli 47).

“Sisteme girişte öğrenci okul no, T.C. kimlik no ve rakamların olduğu bir resim çıkıyor. Bazen defalarca denenmesine rağmen resim görüntülenemiyor. Bu bence sistemin bir eksikliği. Fakat görme engelli veliler için rakamların sesli söylenmesi de sistemin bir artısı” (Veli 281).

“Sistemde öğrencilerin derslerine katkıda bulunabilecek yararlı linklerin verilmesi öğrencilerin yararına olurdu” (Veli 51).

“Genelde devamsızlık ve not bilgilerine bakıyorum. Ama açıkcası devamsızlık bilgileri bana karışık geliyor. Daha açık yapılabilir” (Veli 19).

“V.B.S.’nin içeriğinde ve tasarımında gördüğüm eksik veya gereksiz bir uygulama yok. Bence gayet başarılı bir sistem” (Veli 97).

“Velilerin öğretmen ve idarecilere mesaj gönderebileceği bir bölüm olmalı” (Veli 95).

“Çok iyi bir sistem. Fakat biraz daha geliştirilebilir. Çocuğun okul davranışlarını daha açık bir şekilde yazılması daha iyi olabilir. Çocuğun okulda psikolojik ve sosyolojik durumunu öğrenmek için geliştirilebilir” (Veli 90).

“e-Okul V.B.S.’nin daha çok eksiklikleri var diye düşünüyorum. Bazen sistemde donma, kilitleme gibi durumlar oluyor. Ayrıca öğrencilerin sınıflarındaki ve okuldaki başarı sıralaması verilse daha güzel olur” (Veli 166).

“Youtube, Facebook gibi sitelere her gün milyonlarca insan giriyor video izliyor ve bir sorun yaşanmıyor. e-Okul V.B.S.’de neden kilitlemeler oluyor anlamıyorum” (Veli 233).

“Kim ne derse desin V.B.S.’de pek çok eksiklik var. V.B.S.’nin sağlıklı yürütülmesi için zaman gerekiyor bu belli” (Veli 310).

“Kırsal dönemine yakın zamanlarda sistem kilitlenebiliyor. Bildiğim kadarıyla yetkililer sisteme girişi, öğretmenlerinde sisteme not giriş zamanları olduğu için yoğunluğu önlemeye çalışıyorlar. Ama zaten çocukların karte almasına çok az zaman kalmış oluyor. Notları öğrenmenin ne anlamı kalmış oluyor ki? Zaten çocuklar eskisi gibi karte heyecanı yaşayamaz oldu” (Veli 209).

4. 2. 3. 6. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında eklemek istedikleri, önerileri ve şikayetleri

Tablo 4. 24. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında eklemek istedikleri, önerileri ve şikayetleri

	n	%
Dönem sonları yoğunluktan kaynaklanan sorunlar önlenmeli	46	23,12
Sistemin güvenliği artırılmalı	32	16,08
Öğretmenlerle sistem üzerinden iletişim kurulmalı	24	12,06
Sistem sadece velilere yönelik olmalı	23	11,56
Bilgiler sisteme zamanında girilmeli	22	11,06
Bilgiler sisteme doğru girilmeli	19	9,55
Sistem hakkında velilere bilgi verilmeli	13	6,53
Sistem öğrencilerde karne heyecanı yaşatmıyor	10	5,02
Sistemde öğrenciler için yararlı linkler yer almalı	5	2,51
İstek, öneri veya şikayetim yok	5	2,51
Toplam	199	100

Tablo 4. 24.'e göre dönem sonlarında yoğunluktan kaynaklanan sorunlardan şikayet eden ve bu sorunların önlenmesi gerektiğini ifade eden veliler %23,12, sistemin güvenliğinin artırılması gerektiği önerisinde bulunan veliler %16,08, sistem üzerinden öğretmenler ile iletişim kurulması önerisinde bulunan veliler %12,06, sistemin sadece velilere yönelik olması gerektiğini ifade eden veliler %11,56, sistemde olması gereken bilgilerin sisteme zamanında girilmesi gerektiğini ifade eden veliler %11,06, bilgilerin sisteme doğru girilmesi gerektiğini ifade eden veliler %9,55, sistem hakkında velilere bilgi verilmesi gerektiği önerisinde bulunan veliler %6,53, sistemin gelmesiyle öğrencilerde karne heyecanının artık yaşanmadığını ifade eden veliler %5,02, sistemde öğrenciler için yararlı linklerin yer alması gerektiği önerisinde bulunan veliler %2,51, istek, öneri veya şikayette bulunmayan veliler ise %2,51 olarak görülmektedir.

Velilerin “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında eklemek istedikleriniz, önerileriniz veya şikayetleriniz nelerdir?” sorusuna vermiş oldukları bazı yanıtlar şöyledir:

“Sisteme bazı öğretmenler ders notlarını ve sınav tarihlerini aynı anda giriyorlar. Bu konuda yetkililerin öğretmenlerin verileri zamanında girmeleri için gerekeni yapmalarını bekliyorum” (Veli 222).

“İdareciler bazı duyuruları V.B.S.’ne girmiyorlar. Bilgimiz dahilinde olması gereken tüm bilgileri duyurular kısmında görmemiz gerekir” (Veli 209).

“Bence V.B.S. sadece velilere yönelik olmalı. Öğrencilerin bazı bilgileri öğrenebileceği ayrı bir sistem hazırlanmalı” (Veli 95).

“Bazı dönemlerde yaşanan yoğunluktan kaynaklanan problemlerin yaşanmaması için sistemin veritabanı genişletilmeli” (Veli 242).

“Sisteme giriş şeklinin değiştirilmesi sistemin güvenliğini arttıracaktır. Velilere özel bir şifre verilmeli” (Veli 310).

“Yetkililer sistemin önemi, kullanımı ile ilgili velilere bilgi vermeli. Örneğin seminerler düzenlenebilir” (Veli 39).

“Ders notlarının, devamsızlıkların, sınav tarihlerinin zamanında girilmemesinden şikayetçiyim. İdareciler bu konuda öğretmenleri uymalı” (Veli 144).

“Sistem bence öğrenci başarısını olumlu yönde katkı sağlıyor. Ancak sistemin öneminin farkında olmayan veliler için yetkililerin velileri bilgilendirmesi gerekiyor” (Veli 79).

“Sistemin asıl gerekli olduğu dönem sonlarında sistemin çökmesi ciddi bir problem. Ayrıca velilere ayrı bir şifre verilmeli” (Veli 83).

“Daha etkin kullanımın sağlanması için veliler sistem hakkında bilgilendirilmeli” (Veli 85).

“Benim önerim, velilerin duygu ve düşüncelerini öğretmen ve idarecilere aktarabilecekleri bir alanın oluşturulması” (Veli 108).

“Öğrencilerin V.B.S. ile karne heyecanını artık yaşayamadıklarını düşünüyorum. Artık karne çocuk için de bizim için de bir şey ifade etmiyor” (Veli 47).

“Öğretmenler tarafından sisteme girilen bilgiler tutarsız olabiliyor. Okuduğu kitaplar bölümüne, çocuğum okuduğu halde kitaplar girilmiyor. Veya okumadığı bir kitap adı giriliyor” (Veli 127).

“Çocuğum hakkında daha somut bilgiler ve değerlendirmeler olmasını bekliyorum” (Veli 136).

“Çocukların fotoğraflarının çocuklar büyüdükçe değişmesi gerekir. Ayrıca öğretmenlerin görüşlerini de yazdıkları bir bölüm olmalı. Veli de bu yorumlara görüşlerini belirtebilmeli” (Veli 28).

“Öğretmenlerin, öğrencilere önerilerini, başarıları için yapmaları gereken şeyleri paylaştıkları bir bölüm olmalı” (Veli 11).

“V.B.S.’nin tam olarak amacına ulaşabilmesi için, sistemden edinilen bilgiler zamanında girilmeli. Öğretmenlerin sistem için epey zaman harcadıklarını da biliyorum ama girilmediği takdirde sistem anlamsız olur” (Veli 14).

“e-Okul adı altında birçok site ortaya çıktı. Benimle birlikte birçok arkadaşımın gerçek V.B.S.’ye girmekte zorlandığını duydum. Bu problem için bir şeyler yapılmalı” (Veli 253).

“V.B.S. öncelikle sadece velilere yönelik olmalı. Öğrenciler için ayrı bir sistem hazırlanmalı. Bu ayrı sistemde de öğrencilerin derslerine yardımcı video, test, konu anlatımları gibi dökümanlar olmalı” (Veli 90).

4. 2. 4. Dördüncü Alt Problem

Dördüncü alt problem “Velilerin bilgisayara karşı tutumları, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden yararlanan ve yararlanmayan velilere göre farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmiştir. Tablo 4. 25.’te e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nden yararlanan ve yararlanmayan velilerin bilgisayara karşı tutumları, 20 maddeden oluşan bilgisayar tutum ölçeğinin bütün maddeleriyle birlikte; ayrı ayrı ortalama, standart sapma ve “t” testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 4. 25. Velilerin bilgisayara karşı tutumlarının sistemden yararlanan ve yararlanmayan velilere göre (20 madde) ortalama, standart sapma ve “t” testi sonuçlarının dağılımı

Madde	V.B.S. hakkında bilginiz var mı? Evet: 199 Hayır: 113	X	ss	t	p
1	Evet	4,19	1,27	3,93	0,00*
	Hayır	3,57	1,38		
2	Evet	4,03	1,26	4,81	0,01*
	Hayır	3,29	1,38		
3	Evet	3,70	1,31	4,34	0,26
	Hayır	3,05	1,19		
4	Evet	4,28	0,98	4,50	0,00*
	Hayır	3,71	1,20		
5	Evet	3,86	1,16	5,66	0,06
	Hayır	3,09	1,12		
6	Evet	2,12	1,29	-3,50	0,13
	Hayır	2,68	1,37		
7	Evet	3,90	1,01	1,68	0,09
	Hayır	3,70	1,08		
8	Evet	3,42	1,32	0,61	0,95
	Hayır	3,32	1,33		
9	Evet	2,43	1,14	-1,89	0,36
	Hayır	2,69	1,29		
10	Evet	4,29	0,92	3,10	0,46
	Hayır	3,94	1,03		
11	Evet	1,86	1,06	-4,98	0,00*
	Hayır	2,53	1,23		
12	Evet	1,70	0,85	-6,60	0,00*
	Hayır	2,47	1,18		
13	Evet	1,88	1,06	-6,54	0,00*
	Hayır	2,87	1,59		
14	Evet	1,79	0,91	-6,34	0,00*
	Hayır	2,61	1,36		
15	Evet	2,03	1,14	-5,80	0,22
	Hayır	2,81	1,14		
16	Evet	3,59	1,32	-3,72	0,01*
	Hayır	4,16	1,77		
17	Evet	4,04	0,88	1,15	0,01*
	Hayır	3,91	1,10		
18	Evet	2,82	1,15	1,93	0,18
	Hayır	2,55	1,23		
19	Evet	2,06	0,94	-2,82	0,00*
	Hayır	2,42	1,24		
20	Evet	3,22	1,37	-0,93	0,00*
	Hayır	3,36	1,20		

Bilgisayar tutum ölçeğinde 1. madde “Bilgisayarda yazı yazabilir ve kaydedebilirim” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 1. madde puan ortalaması 4,19 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,57 olduğu görülmektedir. Puan ortalamalarına bakıldığında bu fark “Evet” cevabını veren velilerin lehinedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 2. madde “Yeni bilgilere ulaşmak için bilgisayar programlarını nasıl kullanacağımı bilirim” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,01$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 2. madde puan ortalaması 4,03 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,29 olduğu görülmektedir. Puan ortalamalarına bakıldığında bu fark “Evet” cevabını veren velilerin lehinedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 3. madde “İyi derecede bilgisayar kullanıyorum” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,26$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 3. madde puan ortalaması 3,70 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,05 olduğu görülmektedir. Puan ortalamalarına bakıldığında bu fark “Evet” cevabını veren velilerin lehinedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 4. madde “İnternette bilgiyi nasıl bulacağımı bilirim” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 4. madde puan ortalaması 4,28 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,71 olduğu görülmektedir. Puan ortalamalarına bakıldığında bu fark “Evet” cevabını veren velilerin lehinedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 5. madde “Bilgisayar kullanmada yetenekli olduğumu düşünüyorum” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,06$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 5. madde puan ortalaması 3,86 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,09 olduğu görülmektedir. Puan ortalamalarına bakıldığında bu fark “Evet” cevabını veren velilerin lehinedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 6. madde “Bilgisayar kullanmak benim için zordur” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,13$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 6. madde puan ortalaması 2,12 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,68 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 7. madde “Bilgisayar kullanmanın zevkli olduğunu düşünüyorum” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,09$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 7. madde puan ortalaması 3,90 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,70 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 8. madde “Bilgisayarı yaşamımda farklı amaçlar için kullanırım” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,95$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 8. madde puan ortalaması 3,42 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,32 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 9. madde “Bilgisayarla çalışmak beni rahatsız eder” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,36$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 9. madde puan ortalaması 2,43 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,69 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 10. madde “Bilgisayarlar hakkında bilgi edinmek önemlidir” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,46$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 10. madde puan ortalaması 4,29 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,94 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 11. madde “Bilgisayarlar ilgimi hiç çekmemiştir” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 11. madde puan ortalaması 1,86 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,53 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 12. madde “İnternette bir şeyler öğrenmenin zaman kaybı olduğunu düşünüyorum” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 12. madde puan ortalaması 1,70 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,47 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 13. madde “Bilgisayar beni korkutuyor” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 13. madde puan ortalaması 1,88 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,87 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 14. madde “Bilgisayar kullanmanın zaman kaybı olduğunu düşünüyorum” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 14. madde puan ortalaması 1,79 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,61 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 15. madde “Bilgisayar kullanmak bana karmaşık gelmektedir” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,22$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 15. madde puan ortalaması 2,03 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,81 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 16. madde “Bilgisayar kullanmak bağımlılık yapar” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,01$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 16. madde puan ortalaması 3,59 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 4,16 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 17. madde “Bilgisayar insanların kültürel gelişimine katkıda bulunur” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,01$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 17. madde puan ortalaması 4,04 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,91 olduğu görülmektedir.

Bilgisayar tutum ölçeğinde 18. madde “İnternet kullanırken çoğu zaman yapmak istediğim şeyin dışına çıkıyorum” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,18$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 18. madde puan ortalaması 2,82 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,55 olduğu görülmektedir

Bilgisayar tutum ölçeğinde 19. madde “İnterneti sadece gezinti amaçlı kullanıyorum” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 19. madde puan ortalaması 2,06 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 2,42 olduğu görülmektedir

Bilgisayar tutum ölçeğinde 20. madde “İnternetin insan kişiliğinden aldıkları, insan kişiliğine kazandırdıklarından fazladır” şeklinde ifade edilmiştir. “V.B.S. hakkında bilginiz var mı” sorusuna “Evet” cevabını veren veliler ile “Hayır” cevabını veren velilerin bilgisayar karşı tutumlarında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,00$).

“Evet” cevabını veren velilerin tutum ölçeği 20. madde puan ortalaması 3,22 iken “Hayır” cevabını veren velilerin tutum ölçeği puan ortalaması 3,36 olduğu görülmektedir.

Tablo 4. 25.’e bakıldığında V.B.S.’den yararlanan velilerin bilgisayara karşı tutumlarının sistemden yararlanmayan velilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bilgisayar ve internet ile doğrudan ilişkisi bulunan velilerin V.B.S.’den yararlanmada bilgisayara karşı tutumun önemli bir etken olduğu söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma problemi ve yöntemi ile araştırma sonunda elde edilen bulgular özetlenerek, bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve sonuçlara bağlı olarak geliştirilen öneriler yer almaktadır.

SONUÇLAR

Bu araştırmanın problemi “İlköğretim okullarında okuyan öğrencisi bulunan velilerinin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine ilişkin görüşleri ve memnuniyet düzeyleri nasıldır?” şeklinde ifade edilmiştir.

Araştırma problemine ilişkin genel olarak ulaşılan sonuç; resmi ve özel ilköğretim okullarında okuyan öğrencisi bulunan veliler e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında genel olarak sistemin gerekliliği, yararlılığı, içerik ve tasarım yönüyle olumlu görüş belirtirken, sistemin geliştirilmesi ve aksaklıkların giderilmesi yönünde de görüş belirtmişlerdir.

Araştırmada elde edilen bu genel sonuçla birlikte alt problemlere ilişkin bulgular ve değerlendirmeler ışığında aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

1. Araştırma için veri toplamak amacıyla geliştirilen görüşme formu, anket ve tutum ölçeğini velilere uygulama aşamasında, birçok veli araştırma konusunda duyarlı oldukları görülmüştür. Velilerin kendilerini yakından ilgilendiren bir araştırma konusunda ilgili tavır sergilemeleri ve birçok velinin araştırmadan çıkacak sonuçlar hakkında bilgi edinmek istemeleri e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ni önemsedikleri şeklinde değerlendirilebilir.

2. İlköğretim okullarında okuyan öğrencisi bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nin sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinden genel olarak memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 4. 7). Ancak görüşme sonuçlarında velilerin belirttikleri gerek bazı dönemlerde sistemde yaşanan aksaklıklar, gerekse velilerin site içi elemanları hakkındaki öneri ve şikayetleri göz ardı edilmemelidir.

3. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde edilen bilgilerin yeterliliğinden velilerin çoğunluğunun memnun olduğu görülmektedir (Tablo 4. 8). Ayrıca velilerin sistemden elde edilen bilgilerin genişletilmesi ve geliştirilmesine ilişkin isteklerinin gerçekleştirilmesi, velilerin memnuniyet düzeylerini arttıracaktır.

4. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde edebilecekleri bilgilerden, sınav tarihi, sınav notları, devamsızlık bilgisi gibi bazı bilgilerin zaman açısından önem arz etmekte olduğu söylenebilir. Bu bilgilerin zamanında sisteme girilmesi hususunda velilerin memnun olup olmadıklarında kararsız oldukları sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 4. 9). Bu sonuca göre e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin dinamikleri olan okul idareci ve öğretmenlerinden, sisteme zamanında girilmesi gereken bilgilere hassasiyet göstermeyenlerin oldukları söylenebilir.

5. Tablo 4. 10.'a göre velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin güvenliği (sisteme giriş metodu, bilgilerin başkaları tarafından elde edilebilirliği vb.) hususunda memnun olmadıkları görülmektedir (Resim 2. 2).

6. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular (Resim 2. 3.) ve sistemin kullanım şekli gibi yardımları (Resim 2. 2.) yetersiz buldukları, memnun olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 4. 11).

7. Görüşme formunun uygulandığı velilerden %63,78'i, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilgi sahibi olduğunu ve sisteme giriş yaptığını belirtirken, velilerden %36,22'si sistem hakkında bilgisi olmadığını veya sisteme hiç giriş yapmadığını belirtmiştir (Tablo 4. 18). Bu bulguya göre velilerinin yaklaşık 2/3'ü sistemden yararlanırken, yaklaşık 1/3'ü sistemden yararlanmamaktadır. Buna göre velilerin çoğunluğu sistemden yararlanmaktadır. Fakat %36,22 ile yararlanmayan velilerin oranının hiç de az olmadığı söylenebilir.

8. Velilere uygulanan görüşme formundan elde edilen bulgulara göre büyük bir çoğunlukla veliler e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni gerekli ve yararlı buldukları sonucu elde edilmiştir (Tablo 4. 20.).

9. Velilerle yapılan görüşmeden elde edilen bulgulara göre veliler e-Okul Veli bilgilendirme Sistemi'nden daha çok not, devamsızlık ve sınav tarihleri bilgilerini edinmek amaçlı olarak kullanmaktadır. Sistemde var olan tüm bilgileri kullandığını ifade eden veliler %13,07 olarak görülmektedir (Tablo 4. 21.). Buna göre velilerin büyük bir kısmı sistemden tam olarak yararlanmamaktadır.

10. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden velilerin elde ettikleri bilgiler öğrenci-veli ilişkisinde, öğrencide kaygıya sebep olduğu ve bunun yanında öğrencide velisi tarafından ilgi gördüğü düşüncesini doğurmaktadır (Tablo 4. 22.)

11. İlköğretim okullarında okuyan öğrencisi bulunan veliler e-Okul Veli bilgilendirme Sistemi'nin içeriği ve tasarımında gördükleri eksik uygulamalar hususunda birçok görüş belirtmişlerdir (Tablo 4. 23.). Sistemi içerik ve tasarım yönüyle yeterli bulan veliler %18,59 olduğu bulgusundan, veliler V.B.S.'nin içerik ve tasarım yönüyle geliştirilmesi gerektiği düşüncesinde oldukları sonucuna ulaşmıştır.

12. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri, velilerin yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (Tablo 4. 12.).

13. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri, velilerin cinsiyetlerine göre belirgin bir farklılık göstermemektedir (Tablo 4. 13.). Fakat bayan veliler ($X=3,26$) V.B.S.'den bay velilere göre ($X=2,98$) daha memnun oldukları bulunmuştur.

14. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeylerinde, velilerin eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Tablo 4. 14.).

15. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri, velilerin gelir düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (Tablo 4. 15.)

16. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri, velilerin kendilerine ait bilgisayarlarının oluşuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (Tablo 4. 16.). V.B.S.'den kendilerine ait bilgisayarı olan velilerin ($X=2,97$), olmayan velilere göre ($X=3,28$) daha az memnun oldukları sonucu bulunmuştur.

17. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin memnuniyet düzeyleri, velilerin kendilerine ait internetlerinin oluşuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (Tablo 4. 17.)

18. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden yararlanan ve yararlanmayan velilerin bilgisayara karşı tutumlarında 11 madde için anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Tablo 4. 25.). Bu farklılaşmanın olduğu maddelerde, sistemden

yararlanan velilerin; bilgisayarda yazı yazabilme ve kaydedebilme, yeni bilgilere ulaşmak için bilgisayar programlarını nasıl kullanacağını bilme, internette bilgiyi nasıl bulabileceğini bilme hususunda sistemden yararlanmayan velilere göre daha yetenekli oldukları ve internette bir şeyler öğrenmenin zaman kaybı olduğu, bilgisayarın korkuttuğu, bilgisayar kullanmanın zaman kaybı olduğu, bilgisayar kullanmanın bağımlılık yaptığı düşüncelerine daha az katıldıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca V.B.S.’den yararlanmayan veliler yararlanan velilere göre bilgisayarın insanların kültürel gelişimine katkıda bulunduğu düşüncesine daha az katılırken, internetin insan kişiliğinden aldıklarının, insan kişiliğine kazandırdıklarından fazla olduğu düşüncesine daha fazla katılmakta oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

TARTIŞMA

“Bireyleri ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak” fikrini amaç edinen bir kurum olan Milli Eğitim Bakanlığı’nın yürüttüğü e-Okul ve benzeri projelerinin hedefine ulaşmasıyla, öğrencilerin ilgi ve yetenekleri yönünde mesleklere yönlendirilmesini sağlayarak topluma daha başarılı ve mutlu bireyler kazandırma yolunda da etkili olacağı söylenebilir (MEB, 2010). Bu amaca ulaşma yolunda e-Okul projesinin ve bu projenin bir parçası olan e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nin sağlıklı ve verimli hizmet vermesi gerekmektedir.

Ersoy (2010), tarafından yapılan “eğitim yöneticilerinin e-Okul Sistemi’nin işleyişine ilişkin görüşleri ve memnuniyet düzeyleri” adlı araştırmada; veli toplantılarında, velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ni kullanmaları yönünde teşvik edilip edilmediği sorusuna, araştırmaya katılan yöneticilerin %46,20’si evet, %53,80’i ise hayır yanıtını vermişlerdir. Ayrıca araştırmada e-Okul Sistemi’nden beklenen faydaların üst düzeyde olması için velilerin de sistemi etkin kullanması, velilerin sistemi kullanmaya teşvik edilmemesi e-Okul Veli

Bilgilendirme Sistemi'nin var olma nedenine aykırı olduğu vurgusu yapılmıştır (Ersoy, 2010: 94).

Yukarıdaki araştırmada elde edilen bulgu ile bu araştırmanın bulguları örtüşmektedir. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımlar hakkındaki memnuniyet düzeylerinin ortalamalarının 2,54 ile beşli derecelendirme sisteminde 1,81-2,60 "Memnun Değilim" aralığında olup, sistem hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımları yetersiz buldukları ve memnun olmadıkları bulgusu elde edilmiştir (Tablo 4. 11.). Oysa adından da tahmin edilebileceği gibi e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi, velilerin velisi olduğu öğrenci hakkında bilgi edinmesi için hizmete açılmış bir sistemdir. Velilerin sistem hakkında yeterli yardımları alamaması, sistemin amacıyla çeliştiği şeklinde yorumlanabilir.

Yine Ersoy (2010) aynı araştırmasında "e-Okul Sistemi'nde devamsızlık işlemlerinin öğrenci velileri tarafından takip edilmesi, öğrencilerin yaptığı devamsızlık üzerinde etkili midir?" sorusuna ilişkin yöneticilerin %26,20'si çok etkili, %38,50'si bunun öğrenci velisine bağlı olduğunu ve %35,40'ı ise hayır cevabı vermişlerdir. Ayrıca araştırmada öğrencilerin devamsızlığının velilerce sistem üzerinden takibinin genelde faydalı olduğu, bu anlamda sistemin başarılı olduğunun düşünülebileceği belirtilmiştir (Ersoy, 2010: 95). Bu bulgular Tablo 4. 15.'te verilen bulgular ile karşılaştırıldığında, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrencilerin devamsızlık takibinde olumlu katkılar sağladığı söylenebilir.

Gültekin (2010), tarafından yapılan "öğretmen ve idarecilerin e-Okul uygulamalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi" adlı araştırmada; Veli Bilgilendirme Sistemi ile velilerin okula gelmeden de çocukları hakkında gerekli bilgiye sahip oldukları, öğrenci bilgilerinin e-Okul Sistemi'ne doğru girilmediği, e-Okul'a tam ve doğru girilmeyen bilgilerin sorun çıkmasına neden olduğu, sınav tarihleriyle sınav notlarının girişleri arasındaki 15 günlük sürenin yeterli olmadığı, e-Okul ve kullanımı ile ilgili öğretmen, idareci ve velilerin yeterince bilgilendirilmeleri gerektiği, dönem sonlarındaki yoğunluğun işlemleri aksattığı belirtilen sonuçlar arasındadır (Gültekin, 2010: 116-118). Bu sonuçlar ile araştırmada bulunan velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımları yetersiz buldukları ve memnun

olmadıkları, sistemi yararlı ve gerekli buldukları, idareci ve öğretmenler tarafından sisteme zamanında girilmesi önem arz eden bilgilerin zamanında girmesi hususunda kararsız düşünceye sahip olmaları ve sistemde bazı zamanlarda yaşanan kilitlenmeler ve aksaklıklar hususunda şikayetçi olmaları sonuçları paralellik göstermektedir. e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'nde bulunan bazı bilgilerin, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin altyapısını oluşturması sebebiyle; idareci ve öğretmenlerin e-Okul Sistemi'nde yaşadıkları sorunlar, verilerin yanlış ve zamanında girilmemesi, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nde de sorunlara sebep olduğu söylenebilir.

Ersoy (2010) araştırmasında araştırmaya katılan yöneticilerin %41,50'si ilgili öğretmenlerce öğrencilerin okudukları kitapların e-Okul Sistemi'nin ilgili modülüne etkili bir şekilde işlediklerini düşündüklerini, %58,50'si buna katılmadığını belirtmiştir (Ersoy, 2010: 95). Bu bulguya göre öğretmenlerin öğrencilerin okuduğu kitapları e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nde bulunan "öğrencinin okuduğu kitaplar" bölümüne doğru şekilde girmemeleri sistemin etkili hizmet verememesine yol açtığı şeklinde yorumlanabilir.

Yukarıda belirtilen araştırmalardan elde edilen araştırma konusuyla alakalı bulgular ve sonuçlar ile bu araştırmanın bulguları ve sonuçları paralellik göstermektedir. Belirtilen araştırmalarda e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi araştırmaya temel oluştururken, bu araştırmada e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi araştırmaya temel oluşturmuştur. Fakat iki sistemde birbiriyle doğrudan ilişkilidir. Veli Bilgilendirme Sistemi'nin verileri, büyük çoğunluğu ile okul öğretmen ve idarecileri tarafından Yönetim Bilgi Sistemi'ne girilen verilerden oluşmaktadır.

Geniş kullanıcı kitlesi ile e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin büyük önem arz ettiği su götürmez bir gerçektir. İlköğretim okullarında eğitim-öğretim gören öğrencilerin bilgilerinin e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'ne girilmesiyle başlayan bu süreçte, çeşitli bilgilerin kolayca erişimi ve e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi ile velilere erişirme amaçlanmıştır. Yöneticiler okul ve öğrenciler ilgili bazı işlemleri yaparak, öğretmenler öğrencileri bazı yönleriyle değerlendirerek, veliler ise çocukları hakkında çeşitli bilgilere ulaşarak e-Okul'daki yerlerini almışlardır.

Sonuç olarak, ilköğretim okullarından sonra ortaöğretim okullarında da kullanımına geçilmesi ile kullanıcı kitlesini arttıran bir sistemin, sistem olarak geliştirilmesi, verimliliğini ve etkililiğini arttırması gerekmektedir. Bu gelişimin

sağlanması için sistem kullanıcılarının değerlendirmeleri ve ilgili araştırmalar mutlaka dikkate alınmalıdır.

ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonuçlarına dayanarak, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin bir sistem olarak daha etkili ve yararlı sistem olabilmesi için ilgililerce yapılması uygun olabilecek somut öneriler sunulmaktadır. Bu öneriler aşağıda maddeler halinde sıralanmaktadır:

1. Türkiye'de milyonlarca öğrenci ve dolayısıyla milyonlarca veli bulunmaktadır. Büyük kitleleri ilgilendiren bir bilgilendirme sisteminin bazı dönemlerde yoğunluktan kaynaklanan aksaklıkları gidermesi sistemin amacını gerçekleştirmesi için gerekmektedir. Bu yüzden Veli Bilgilendirme Sistemi'nden aynı anda yararlanabilecek kullanıcı sayı kapasitesi artırılmalı, veritabanı genişletilmeli ve server hızı artırılmalıdır.

2. Milyonlarca kullanıcısının olduğu bir sistemin eğitim düzeyleri farklı, sistem hakkında bilgi düzeyi farklı birçok kullanıcısı bulunabilir. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin içeriğini bilmeyen hatta sistemi hiç duymayan veliler bulunmaktadır. Tüm velilerin Veli Bilgilendirme Sistemi'nden yeteri kadar faydalanabilmesi için sistemin içeriği, kullanım şekli, önemi ve faydaları hakkında yetkililerce velilere bilgilendirmeler yapılmalı. Bu bilgilendirme için okul veli toplantıları veya sadece sistem hakkında bilgilendirmeler için toplantılar, seminerler düzenlenebilir.

3. Veli Bilgilendirme Sistemi'nin site içi elemanlarının artırılması sistemin velilere daha faydalı ve sistemin daha verimli olmasını sağlayacaktır. Veli Bilgilendirme Sistemi'nin giriş sayfasında bulunan kullanım kılavuzunun daha ayrıntılı hale getirilmesi, velilerin sistem kullanımını kolaylaştıracaktır. Bu yüzden kullanım kılavuzu daha geniş daha ayrıntılı olmalı.

4. Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde edilen bilgilerin artırılması, sistemin faydalarını arttıracaktır. Sistemden velilerin edinebilecekleri bilgilere ek olarak, velilerin öğretmenlerle iletişime geçebilecekleri, duygu ve düşüncelerini aktarabilecekleri, öneri ve şikayette bulunabilecekleri, öğretmenlerin önerilerini edinebilecekleri bölümlerin olması hem sistemi daha faydalı hem de sistemi daha dinamik hale getirecektir.

5. Velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde edebilecekleri bilgilerden, duyurular, sınav tarihi, sınav notları, devamsızlık bilgisi gibi bazı bilgiler zaman açısından önem arz etmektedir. Ayrıca bu bilgilerin Veli Bilgilendirme Sistemi'nin temelini oluşturan bilgilerin olduğu söylenebilir. Bu bilgilerin öğretmen ve idareciler tarafından zamanında girilmesi hususunda yetkililer gerekenleri yapmalıdır. Bilgilerin sisteme zamanında girilmesi hem sistemin amacına ulaşmasını hem de velilerin sisteme ilişkin memnuniyet düzeylerini arttıracaktır.

6. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne giriş için sistemin ana sayfasında istenen giriş kodu (resimdeki rakamlar), öğrenci T.C. kimlik no, öğrenci okul no bilgilerinin girilmesi yeterlidir. Veli Bilgilendirme Sistemi'ne girişte, sistemdeki bilgilerin başka kişiler tarafından elde edilebilirliğini önlemek, sistemin güvenliğini arttırmak için e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'nde olduğu gibi "Kullanıcı adı" ve "Şifre" kullanılmalıdır.

7. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni velilerin dışında öğrencilerde kullanmaktadır. Böyle olması sistemin velilere yönelik hizmetinde, velilere verilen bilgilerin arttırılmasında öğrencilerinde aynı bilgilere ulaşabilecek olmasından ötürü engel oluşturmaktadır. Bu yüzden öğrenciler ve veliler farklı sistemlerden bilgi edinmelidir.

8. Veli Bilgilendirme Sistemi ile öğrencisinin durumu hakkında bilgi edinmek isteyen fakat bunun için okul ziyaretlerine zaman bulamayan velilere zaman kazandırdığı açıktır. Ancak sistemin varlığı velilerin okul ziyaretlerini, veli toplantılarına katılmalarını azaltmamalıdır.

9. Öğrencilerin ve velilerin, okul öğretmenlerinin kendileri, ders başarısı vs. hakkındaki görüş ve önerilerini öğrenebilecekleri bir bölümün olması sistemin daha faydalı olmasını sağlayacaktır. Bunun için böyle bir bölümün olması ve öneriler doğrultusunda öğrencilerin ders başarılarını arttıracak yararlı linklerin sistemde bulunması gerekmektedir.

10. Veliler Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gelişmesinde, öneri ve şikayetleri önem arz etmektedir. Çünkü sistemin kuruluş amacı velilere yöneliktir. Bu açıdan Veli Bilgilendirme Sistemi'nde velilerin sistem hakkındaki öneri ve şikayetlerini aktarabilecekleri bir bölüm olmalıdır.

Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Bu araştırma, evreni ve örneklemini farklı olmak kaydıyla daha geniş bir kapsamda yapılabilir.

2. Bu araştırmada ilköğretim okullarında okuyan öğrenci velilerinin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkındaki görüş ve memnuniyet düzeyleri araştırılmıştır. Başka bir araştırmada ortaöğretim okullarında okuyan öğrenci velilerinin sistem hakkındaki görüş ve önerileri araştırılabilir.

3. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden yararlanmayan veliler bulunmaktadır. Sistemden yararlanmayan velilerin yararlanmama sebepleri araştırılabilir.

4. İlköğretim veya ortaöğretim okullarında okuyan öğrencilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin görüşleri, memnuniyet düzeyleri veya sisteme karşı tutumları araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Alkış, Z. ve Şişman, A. *e-Devlet Ana Giriş Kapısı ve Alt Giriş Kapıları*, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, 28 Mart - 1 Nisan 2005, Ankara. s.1-2
- Akar, H. (2009). *e-Okul Uygulamasının Başarısına Yönelik İlköğretim Okulu Öğretmen Ve İdarecilerinin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat. s.15
- Akın, B. (2006). E-Avrupa ve Türkiye’de bu konuda yapılan çalışmalar. <http://ab.org.tr/ab06/bildiri/65.pdf> (7.09.2009)
- Akif M. Çukurçayır ve Hülya Ekşi. (2001). Kamu Hizmeti Sunumunda Yeni Yöntemler. *SELÇUK ÜNİVERSİTESİ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırma Dergisi*. 1(2):103
- Ardahan İl Emniyet Müdürlüğü, e-Devlet Nedir? , <http://www.ardahan.pol.tr/edeletnedir.aspx>. (13.12.2010).
- Arifoğlu, A. (2004). *e-Dönüşüm: Yol Haritası, Türkiye, Dünya*. Sis Bilişim. Ankara. s.236
- Arslantaş, İ. (2007). *İlköğretim Müfettişlerinin Mesleki Yardım Ve Rehberlik Rollerinin Öğretmen Algılarına Göre Değerlendirilmesi (Bir Model Önerisi)*. Doktora tezi. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep, s. 56.
- Aysel, A. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Ve Teknikleri*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, s.49.
- Başbakanlık Genelgesi, (2002). E-Türkiye, http://www.basbakanlik.gov.tr/genelge_pdf/2002/. (16.09.2009)
- Başbakanlık Genelgesi. (2003). e-Dönüşüm Türkiye, http://www.basbakanlik.gov.tr/genelge_pdf/2003/. (16.09.2009)
- Bayrakçı, Mustafa. (2005). Avrupa Birliği ve Türkiye Eğitim Politikalarında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Mevcut Uygulamalar. <http://yayim.meb.gov.tr>
- Büyükbalkan, U. (2003). e-Devlet. *İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Yayınları*. archive.ismmmo.org.tr/. (15.09.2009)
- Bennet, J. (1998). Yeni Bilgi Teknolojisi ve Refah Değişen İş Dünyası. Cahit Güran (Çeviri), *Liberal Düşünce Dergisi*. 3(9): 103-110
- Demirel, D. (2006). e-Devlet ve Dünya Örnekleri. *Sayıştay Dergisi*. 6: 83-86
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2006). e-Dönüşüm Türkiye projesi'nin Amaçları ve Yapılan Çalışmalar. <http://ekutup.dpt.gov.tr/bilisim/e-Devlet/tr2005.pdf> (23.01.2010)
- Emniyet Genel Müdürlüğü. (2006). Lacivert Pasaport (İlk Müracaat veya Uzatma). Başvuru Formu. <http://www.egm.gov.tr>
- Ersoy, E. (2010). *Eğitim Yöneticilerinin e-Okul Sisteminin İşleyişine İlişkin Görüşleri ve Memnuniyet Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, ss. 94-95

- Evren, A. e-Devlet'in Amaçları. http://www.turkpoint.com/eyasam/e_devlet_uygulamasinin_amaclari.asp.(13.12.2010)
- Gültekin, N. (2010). *Öğretmen Ve İdarecilerin e-Okul Uygulamalarına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, ss. 2-118
- Isaac-Henry, K. (1993), *Development and Change in the Public Sector*, Management in the Public Sector Challenge and Change, Chapman&Hall, London, pp.1-20.
- İşevi S. (2004). Şirketlerde e-Dönüşüm: Bilginin Öne Çıkışı. *Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği Haber Bülteni*, http://eprints.rclis.org/5626/1/sirketlerde_e-Donusum.pdf. (20.10.2010)
- Kaptan, S. (1991). *Bilimsel Araştırma Teknikleri*. Rehber Yayınevi, Ankara, s.59-99.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, s.110
- Isaac-Henry, K. (1993), *Development and Change in the Public Sector*, Management in the Public Sector Challenge and Change, Chapman&Hall, London, pp.1-20.
- Kurttepe, G. (2007). *Yönetmelik Açısından e-Dönüşüm ve Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, s. 60
- Sağsan, M. (2001). e-Devlet Toplumların Yeni Umut Işığı mı? . *ASAM YAYINLARI Stratejik Analiz Dergisi*, 2(19):91
- Sayıştay Başkanlığı. (2006). e-Dönüşüm Türkiye projesi Çerçevesinde Yürütülen Faaliyetler. <http://www.sayistay.gov.tr/rapor/perdenrap/2006/2006-3eDTR/2006-eDTR.pdf>. (12.12.2010).
- Şimşek, N. (2007). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Cbs Temelli Uygulama Ve Etkinliklerin Öğrenci Başarısı Ve Derse Karşı Tutumuna Etkisi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, s. 205.
- Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, (2003), md. 24-107
- MEB. (2007). e-Okul projesi Kullanım Kılavuzu. <http://e-Okul.meb.gov.tr>. (12.11.2009).
- MEB. (2007). e-Okul projesi. Genelge no: 2007/11. <http://www.memurlar.net/haber/63212/>. (27.09.2009).
- MEB. (2010). Milli Eğitim Bakanlığı e-Okul projesinin değerlendirilmesi. <http://www.epractice.eu/files/documents/cases/1971-1182172600.pdf> (21.01.2011)
- MEB. (2007). e_Kayıt.Genelge no: 2007/45. <http://www.memurlar.net/haber/75692/>. (27.09.2009).
- MEB. (2007). e-Okul Uygulaması. Genelge no: 2007/74. <http://www.memurlar.net/haber/89198/>. (27.09.2009).
- MEB.(2008). e-Okul Sisteminin Ortaöğretim Okullarında da Uygulanması. Genelge no:2008/76, www.meb.gov.tr. (20.12.2009)
- Naralan, A. (2009). Türkiye'de E-Hazırlık ve E- Devletleşme, *Atatürk Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü*, http://uvf.ulakbim.gov.tr/uvf/index_ (17.09.2009).
- Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü. (2006). MERNIS projesinin Amaçları. <http://nvi.gov.tr>
- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi. (2006). ÖSYM Sınavları Sorgulama.<http://www.osym.gov.tr>
- Öğüt, A. (2003). *Bilgi Çağında Yönetim*. Nobel Basımevi. Ankara. s.39

- Soysal, T. (2006). İnternet Alan Adları Sistemi ve Tahkim Kuruluşlarının Udrp Kurallarına Göre Verdikleri Kararlara Eleştirel Bir Yaklaşım-1. *SELÇUK ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2): 481-507
- Tutkun, C. (2007). Devletin Kısayolu. *XII. "Türkiye'de İnternet" Konferansı*, 8:209-213 http://inet-tr.org.tr/inetconf12/kitap/Bildiriler/42_41_inet07.pdf
- Türk Dil Kurumu. <http://www.tdksozluk.com> (12.01.2010).
- Türk Dil Kurumu. <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (25.02.2010).
- Türk Hava Yolları. (2006). Uçak Bileti (Online Alış) <http://www.thy.com.tr>
- Türk Telekom. (2006). Telefon Numarası Sorgulama. <http://ttrahber.gov.tr>
- Türk Telekom. (2006). Türk Telekom Fatura Bilgileri Sorgulama. <http://fatura.telekom.gov.tr>
- Yıldız, E., Durusoy, O., Sarıtaş T.(2009). e-Okul Sisteminin Okullarda Kullanılmasına İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri. *9th International Educational Technology Conference*. Ankara. s. 2.

EKLER

EK. A. KİŞİSEL BİLGİ FORMU ve GÖRÜŞME FORMU

1. Yaşınız? 25-39 40-54 55 ve üstü
2. Cinsiyetiniz? Bayan Bay
3. Eğitim Düzeyiniz? İlköğretim Lise Üniversite Lisansüstü
4. Gelir düzeyiniz?
 0-499 TL 500-999TL 1000-1499 TL 1500 TL ve üstü
5. Kendinize ait bilgisayarınız var mı?
 Evet Hayır
6. İnternetiniz var mı?
 Evet Hayır

1.e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında bilginiz var mı? Belirtiniz.

2.e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekliliği ve yararlılığı hakkında ne düşünöyorsunuz?

3. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni daha çok hangi bilgileri edinmek amaçlı kullanıyorsunuz?

4.e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin öğrenci-veli ilişkisi açısından olumlu ve olumsuz yönleri ve bunlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

5. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemin'in içeriğinde ve tasarımında gördüğünüz eksik veya gereksiz uygulamalar ve bunlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

6. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında eklemek istedikleriniz, önerileriniz veya şikayetleriniz nelerdir?

EK. B. MEMNUNİYET DÜZEYİ ANKETİ

1-e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden sayfa yapısı, server hızı, site içi elemanları gibi kullanım kolaylığı sağlaması beklenen tasarım öğelerinden memnun musunuz?

- Hiç memnun değilim.
- Memnun değilim.
- Kararsızım.
- Memnunum.
- Çok memnunum.

2-e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde ettiğiniz bilgilerin yeterliliğinden memnun musunuz?

- Hiç memnun değilim.
- Memnun değilim.
- Kararsızım.
- Memnunum.
- Çok memnunum

3-e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nden elde edebileceğiniz sınav tarihi, sınav notları gibi bilgilerin sisteme gereken zamanda girilmesine ilişkin memnuniyet düzeyiniz nedir?

- Hiç memnun değilim.
- Memnun değilim.
- Kararsızım.
- Memnunum.
- Çok memnunum

4-e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin güvenliği (sisteme giriş metodu, bilgilerin başkaları tarafından elde edilebilirliği vb.) açısından memnuniyet düzeyiniz nedir?

- Hiç memnun değilim.
- Memnun değilim.
- Kararsızım.
- Memnunum.
- Çok memnunum

5- e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında yetkililer tarafından verilen bilgiler, duyurular ve sistemin kullanım şekli gibi yardımlar hakkındaki memnuniyet düzeyiniz nedir?

- Hiç memnun değilim.
- Memnun değilim.
- Kararsızım.
- Memnunum.
- Çok memnunum

EK. C. BİLGİSAYAR TUTUM ÖLÇEĞİ

Değerli veliler. Bilgisayar kullanım düzeyinizi ölçmeyi amaçlayan bu ankette size uygun olan ifadenin karşısına (X) koyarak işaretleyiniz. Lütfen bütün ifadeleri dikkatlice okuyunuz.

	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1.Bilgisayarda yazı yazabilir ve kaydedebilirim.					
2.Yeni bilgilere ulaşmak için bilgisayar programlarını nasıl kullanacağımı bilirim.					
3.İyi derecede bilgisayar kullanıyorum.					
4.İnternette bilgiyi nasıl bulacağımı bilirim.					
5.Bilgisayar kullanmada yetenekli olduğumu düşünüyorum.					
6.Bilgisayar kullanmak benim için zordur.					
7.Bilgisayar kullanmanın zevkli olduğunu düşünüyorum.					
8.Bilgisayarı yaşamımda farklı amaçlar için kullanırım.					
9.Bilgisayarla çalışmak beni rahatsız eder.					
10.Bilgisayarlar hakkında bilgi edinmek önemlidir.					
11.Bilgisayarlar ilgimi hiç çekmemiştir.					
12.İnternette bir şeyler öğrenmenin zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.					
13.Bilgisayar beni korkutuyor.					
14.Bilgisayar kullanmanın zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.					
15.Bilgisayar kullanmak bana karmaşık gelmektedir.					
16.Bilgisayar kullanmak bağımlılık yapar.					
17.Bilgisayar insanların kültürel gelişimine katkıda bulunur.					
18. İnternet kullanırken çoğu zaman yapmak istediğim şeyin dışına çıkıyorum.					
19.İnterneti sadece gezinti amaçlı kullanıyorum.					
20.İnternetin insan kişiliğinden aldıkları, insan kişiliğine kazandırdıklarından fazladır.					

EK. D. ÖZGEÇMİŞ (VITAE)

ÖZGEÇMİŞ

Reşat Çetinoğlu 1985 yılında Adana’da doğdu. İlkokul öğrenimini Ayşe Malaz İlkokulu’nda, ortaokul öğrenimini Pamukeli Ortaokulu’nda, lise öğrenimini ise Düziçi Anadolu Öğretmen Lisesi’nde tamamladı. CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü’nden 2007 yılında mezun oldu. 2008 yılında Kilis’in Polateli ilçesi Vali Güner Özmen İlköğretim Okulu’na atandı. Aynı yıl KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimine başladı. Halen Kilis’te matematik öğretmeni olarak görevini sürdürmektedir.

VITAE

Reşat Çetinoğlu was born in Adana in 1985. He completed his elementary education at Ayşe Malaz Elementary School, his primary education at Pamukeli Primary School and high school education at Düziçi Anatolian Teacher High School. He graduated from Cumhuriyet University, Faculty of Education, Teacher of Primary School Mathematics in 2007. He was appointed to Kilis, Polateli Vali Güner Özmen Primary School in 2008. At the same year, he started his post graduate education at Kilis 7 Aralık University, Institute of Social Sciences, Department of Education Sciences. He has been maintaining his duty as a Mathematics teacher in Kilis.